

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11 } చెన్నపట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 4-వ తేది బుధవారము } No. 258
 సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాశీనామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧. } సంచిక ౨౫౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 పొన్నలు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును
 బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
 దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
 కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
 దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజర్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

తొక ప్రసిద్ధమైన

(Super Heated)

స్టీము యింజన్లు!

22 B. H. P. ల గొయతు 1

బాయిలరు ట్యూబులు వెలుపలకులాగి శుభ్రపరచుటకు సౌకర్య
 యేమాదిరి

వెలుగు సులభము

Prices
 Challenge
 Competition

నూతన పద్ధతుల
 సమనరించి అనేక
 సౌకర్యములు
 అనుభవించవచ్చు.

Telegram
 "MACHINIS"

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, స్వీయము

ఈసంఘము గాంధీ పూజానికి చేరను

● మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తెలుగులో వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశములన్నియు ఇంటి చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒకకాపి వుండితీరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట నుంచిది. ప్రతి 1 కి స్త్రు 0-8-0, 12 కి స్త్రు 4 8-0, 25 స్త్రు 7-13-0. ప్లాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

0.11-0 అశాలు ప్లాంపులు పంపిన ఒక కాపీ రిజిస్టరు పోస్టుములముగా పంపబడును.

కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్, 7 తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

విద్యార్థులు కావలెను.

వాలాబా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా నూతన, విశాలమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకును, మెకానిజము నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.

15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.

తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాప్త్యైక్తమునకు వ్రాసిన పంపబడును.

ప్రిన్సిపాల్

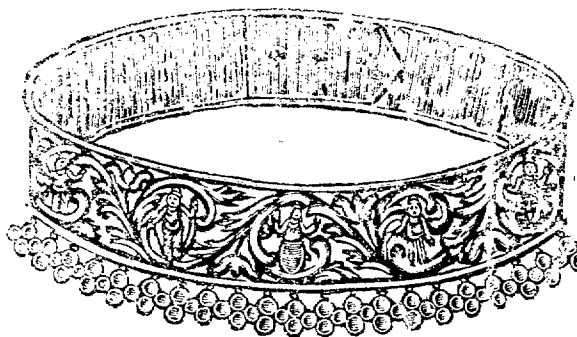
తంజివిలాసము:—మోటోస్కూల్

తెలిఫోను:—నెం 1444

శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు,

మద్రాసు.

ఆలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి చరికిలింపుడు. 1824

నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు తయారుచేయబడును. పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వడల్పువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తరుగుసహా మజూరి రు 25 లు మొదలు రు 35 లు వరకు గలదు. పువ్వురా గములు, పట్టెకెంపులు, శత్రుములు మొదలగునవి చేసిన మానవ్యము మీకు తెలియును.

902 తంజివిలాసము "ఉమ్మడియార్"

బాబుగోడు, మదరాసు

క మై న డి

శర్మగారి చిత్ర పట మాసపత్రిక

సంకాంతిసంచిక

దీనిని కృత్జ్ఞతతో నడుకొంటిమి. దీనియందు ప్రస్తుత రాజకీయములకు సంబంధించిన చిత్రపులు 8 కలవు. ఇదియొక మాసపత్రిక. సా.వ.చ.దా 12 రూపాయలు. ఒకసంచిక వెం ఒకరూపాయి

మొదటిసటును ఒకవంక ఆంగ్లదేశమును ఒక వంక దీనవదనయైన భారతమాతయును మధ్యభాగమున రాట్టమును త్రవ్వదు మిక్కిలి సన్ననూలువడమన్న బాలకృష్ణుడును ఉప రిభాగమున మహాత్ముడును క్రిందిభాగమున దాదాభాయి తిలకు గోళ్లేగార్లును (సాలెపురుగులవలె) చిత్రంపబడిరి. ఆంగ్లదేశ మునకును భారతదేశమునకును మధ్యనున్న పాశ్చాత్యదేశము లన్నిటిలోను ప్రజలకు కావలసినబట్టలకు పరాధీనతలేదుగాన వానికి స్వరాజ్యమేర్పడినది. భారతదేశమునకు పరాధీనతవీర్య దీనది గాన స్వరాజ్యములేకు. స్వరాజ్యమునుబడయుట కిదివ రకు దాదాభాయి, గోళ్లే, తిలకుగార్లు ప్రయత్నించి విఫలం లైరి. మహాత్ము డేవుడు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇప్పుడు తయారగుచున్ననూలు ముతకనూలుడక్కాముడినిలనూలువంటి సన్ననూలు తయారుగుటకు చాలకాలముపడును. ఈసారియైన మహాత్ముని ప్రయత్నము సెరవేరుగాకయని భారతమాత ఆశించుచున్నది.

రెండవపటమున బాలభారతము అను శాంకృష్టనిడిదేశ జననియగు ఎకోదతనచట్టములనుసంకలించే బంధించి ఆబాలుడు కోరుచున్న స్వరాజ్యమును వెన్న నతడు అందుకొనకుండచేసినది. ఊరక అతనికి ఆకలిమిండుటకు వెన్న తీసిన పాలుతంపన (కాస నసఫలు) గాజాలు ఘుఘులుముని ధ్వనించునట్లు తరుచుచున్న డి. ఆబాలుడు ధర్మశాస్త్రములను చదివి వెన్నను బుడమూటకు శార్లన్యవిరహితముగు ఆసహాయోద్యమము నవలంబించెను. ఈ బాలుడిట్టిబంధముల నెన్నిటినిో యిదివరకు త్రెంపగలిగియుం డెను. ఇందు కృష్ణవిగ్రహము సంకలలు యుకోద వెన్న చిలుకుట వెన్న మద్దయను చిత్రంపబడినది.

మూడవపటమున మహాత్ముని పాతకాలలో విద్యార్థులు నూలువడకుచున్నారు. వారు వడకుచున్న దారము ఆధ్యాత్మికము. నవీన విద్యానాగరికతవలన నైహికపరత్వము ప్రబలివ యొకడువచ్చి ఆధ్యాత్మిక పాతకాలలో శేషుకొనునని ఉపాధ్యాయుడగు మహాత్మునికోరగా అనాకోగ్యవస్తువులతో నీపాట్లు పెరిగినది. ఆధ్యాత్మికము నీజిహ్వకు వెగటుగానుండునుగాన నీ కిందు తావులేదని మహాత్ముడు తెలుపును.

తరువాయి పటమున కాంగ్రెసుదేవి బాలకృష్ణులు చిత్రం పబడిరి.

భలు నిష్కలములని చూపబ సకులను గీతములను పాడు డండను కడతేర్చుచున్నవి. ధులు రద్దుపరచుట దాని

చట్టమును బట్టను కన్నా నిచ్చుచున్నాడు. ఆమె

పు బిరుదములు న్యర్థము గావు.

వెర్లన్యమును మానిపించి షుడు దౌర్జన్యము మాక కక్రియలు కగ్గిపోవు. బొరగనమునకు తొల గాచి సంతమాత్రమున డదేయుల ప్రోత్సా వాయవలెను.

గిడునన్ను తలాలాస్త్రిలు, టిప్పికేను మదరాసు.

సం 0-14-0) పుష్పపన్నులు, తొక్కిన యెం. నొప్పిగల చోట, కింటాగి పొవ్వును. ము - మదరాసు.

మారకపునమన్య

(యన్. సి. నరసింహాచార్యులుగారు బి. ఏ.)

(5)

ఇదివరలో నీమారకమునకు సంబంధించిన అధికపరిశీతుల విశేషకరించి వ్యాసము నిర్ణయించినది. ఈ సమస్యవిషయక చర్చల చదువరులు పూర్తిగా గమనించియుండును. రాజప్రతి నిశ్చయింపఁగలము, సర్వోచేతన బాంధ్యముగారి యొక్కయు భావములందు పూర్తిగా నీవిషయమున నెరుగ నెంచుట భావ్యము. తరువాత ప్రస్తుతపరిశీతులలో వారిభావము లెంతవరకును సరిపోయినయితే, ఎంతవరకు లాభకరములో ఆలోచించవలసి యుండును. సర్వోచేతన బాంధ్యముగారి రిందుగావించిన ఉపన్యాసమును పూర్తిగా దిలకించిన వారి అపారాధిక విజ్ఞానవిభవమును, అద్భుతభావప్రకటనాశక్తియు గోచరించుటయే గాక, వారి అఖండకార్యక్షమయు మనోహరతయు కన్పించును. మొదటిసారి పరిశీలించిన, ఎట్టి లోపభూయిష్ట భావములను కన్పించవు.

మార్కెట్లలో

రాజకీయముగను, ఆర్థికముగను ఈ సమస్యపరిష్కారమునకు నిజముగా సర్వోచేతన బాంధ్యముగారి పద్ధతులుచక్క వేరమార్గములు లేవు.

కాని నిజలోపము ప్రభుత్వమున, దేశపరిశీతులదా యనుప్రశ్న యుదయించినపుడు, లోకమునందలి ఇతరదేశములందలి పరిశీతు లన్నిటికంటె మనదేశపరిశీతులు అనేకవిధముల క్షేమించుటచే ఒకేభూత్రము పిశుగునకును వియ్యమునకును అనువర్తించబడును. మనదేశపరిశీతుల నిపు డన్నియు ఏకన పట్టుబాటును. ఇదివరలో ఆర్థికపరిశీతుల మారకమునకు సంబంధించినంతవరకు వివరించియుంటిని. కాని మరల పేర్కొన కొంతయును నే ప్రాయశఃపురానిని గ్రాహ్యపరమకొనుటకు కొంత అనుమతపడును.

- 1. వర్తకనిలువ (బ్యాంకులనిలువకలసి)
- 2. ప్రభుత్వప్రజాబుధములు:
- 3. పరిశీలనలయముల పాటాలు.
- 4. బంగారు వెండి ఎగుమతి దిగుమతులు:
- 5. ఇతర విదేశీ భారతవాణిజ్యము:
- 6. భాగ్యక్రయవిలువ.

ఈ పరిశీతులన్నియు మారకమున కెటులో ఒకటయి సంబంధించియుండుటచే, వీటిని భాగపరచునట్లు, ఎట్టి మారకపుపద్ధతియు నాగరికపద్ధతి యనిపించుకొనదు. ఈ మారకపు విషయక ప్రశంసల జరిగిన వాడుప్రతివాదనలు జేరకసమయమున వివరించియుంటిని.

సర్వ పురుషోత్తమదాసుగారి వాదము కేవల ఉపాదానిత భావములగాక, ప్రైవేటికీతులను పూర్తిగా గమనించియే చేయబడినది.

వర్తకులు: నేపథ్యగాండ్రు

వర్తకులకును నేపథ్యగాండ్రుకును లాభకరమున పద్ధతులు నేర్పరచిన, సామాన్యప్రజలసంగతి ఏమిటిఅనుగుణము బాంధ్యముగారు నూచించిరి. సాధ్యమునంతవరకు ప్రజల కెట్టిపరల పెరుగుదును మంచికాదని ఆయన నూచించెను. అందునల్ల ప్రస్తుత పద్ధతి నే కొంతమార్పుతో నెర్పవలచెదను, దీనిని సమర్థించు కొనుచు, ప్రపంచపరిశీతులు చక్కబడినది, మన పరిశీతులు చక్కబరమకొన వీలుండవని పల్కెను. ఈ ప్రపంచపరిశీతులెన్నియో తరువాత నాలోచించెము. కాని, వర్తకులు సెన్సెగాండ్రును పానుకు 10, 18 రూపాయలవరకు 15 రూపాయల సంపాదించిన ఎగుమతి లభివద్దినందుటయేగాక, ముందు ఇంకా నేపథ్యమునకు వీలు లగదా? ప్రతివారికిని చేతనిండ ధనములభించునపుడు ఇంకా వ్యాపారమునకు దిగిఆసక్తి పాడమునట్టి ఆశ్చర్యమా? వర్తకులు నేపథ్యగాండ్రునివేసిన భారతదేశ సామాన్య ప్రజాహితేయము లెంతవరకు ఎంతమందికి లాభించును? ఈ ప్రశ్నలకు సరిగా జవాబిడిన, కొంతవరకేసమన్యా వ్యవహారపరిష్కారమున కెట్టిమాత్రముల పన్నవలెనో గోచరించును.

దేశసంపన్నత ప్రజాసంపన్నతయే

మన పేర్కొన్న ప్రజలకు లాభకరముగ నున్న, ఇతర ప్రజలకు లాభకరముగా నున్నట్లే అందు భారతదేశప్రజలు సామాన్యముగ చాలమంది నేపథ్యగాండ్రునుచే, మరి లేతకగ వారలకు సహాయముచిత్తును. ఇతరపరిశ్రమలే నెలుపులుగాగల పాశ్చాత్యదేశ లోని నిట్టి సర్వసహాయ నష్టదాయకము కావచ్చునేకాని మనదేశమున అతిత్వరముగా లాభకార యగునని తలంప నవశాకములు మిక్కిలుగా గలవు. అందునల్ల సర్వ పురుషోత్తమదాసుగారు నూచించినవిధు లెంతమాత్రమును నష్టదాయకములు కానేరవు.

వారిభావములు వర్తకులయొక్కయు, ఉత్పత్తిదారులయొక్కయు భాగ్యశ్రయముల ననుసరించియున్నవని తెలిసికోవలసి కష్టము కాదు.

అత్యుత్సాహంత

ప్రస్తుతపుకొంతకు నూరుకొట్లరూప్యముల జేర్చబ్రయు త్పించి జేరక అత్యుత్సాహంతకును, సర్వ పురుషోత్తమదాసుగారు నూచించుటల ముఖముగా నాబోయేత్పత్తికి కారణముగ, ఉచితనాన్యపు తయారుపద్ధతి నునదేశమునకును అనువర్తించవలెనుగాడదా యనుప్రశ్నయే ఆలోచనీయమే. ప్రపంచ పరిశీతుల నంత పరిశీలించు బాంధ్యముగారు మొదలగువారు ప్రపంచపద్ధతులగుడ సాధ్యమైనంతవరకు నెలకొల్పే ఎట్టికష్టము లాటంకపరచుచున్నవో గ్రహింప కేక్యము కాకున్నది. ప్రస్తుతపు అత్యుత్సాహం నీ సమస్యపరిష్కారము పరిసమాప్తిగాంచునని తలంచుట తప్పదు. ఈ పేషనుకు మరల వర్తకులలోన నిమిషమొక్కొక్కయెడల అది ఏమాత్రమును కష్టములొనిదికాదు. మరల ధనలోపముగాగా రూపాయధర పెరిగి ప్రస్తుతధరలకు గాని, ఇంకా పాద్యధరకు గాని పోయినపుడు, విదేశీవస్తువులు నునవస్తువులకన్న చవుకగా నమ్ముచున్నపులయ్య, మనపరిశ్రమలు, మన సేవ్యము చెనుకనుపుటయు తటస్థింపక మానదు.

అవ్యాధ్యపులంక

ఈ పరిశీతులను చక్కబరమకొన కుండుటకు కారణములు, విదేశపరిశీతులు చక్కబడకపోవుట! ఇతరులకే మన ఆశ్రయము లడుగలవలయునా? లేక, వారలపరిశీతులు చక్కబడినది మనదేశపరిశీతులు చక్కబడనేరవా? అపరిశీతులెన్ని? ఈ ప్రశ్నల నాలోచించెదము. ఈ మారకపుమాత్రముల నొకటిగా దీయు నాలోచించెదము.

- 1. ఏకాజ్యము రాబడిని కిరయుగమందుకొని మారకము స్థిరముగా నిలుపుకొననో, వర్తకదేశీయుల హండ్లెన్నియు ఆరాజ్యమున చలామణి యగును.
- 2. మారకపుధర పెరుగుటకు ముఖ్యకారణము మితిమీరిన ధనఎగుమతి కలన.

ముచటిమాత్రమును లండనున కనువర్తించ సానుకూల పడునేకాని భారతదేశమున కనువర్తించనేరదు. ఒక్కలండనున అన్ని పాశ్చాత్యకాతులును వారివారిహండ్లల చలామణి చేసికొనగలుగుటకు కారణములు: 1. లండనులో అపారవర్తకము 2. లండను మారకపునిరత మొదటికారణమునవర్తకము చెండవదానిపై నాధారపడియున్నది. ప్రతిరాజ్యమునకు పూర్తివిశ్వాస మిందువల్ల నేర్పడినపుడు, వర్తకమునకు కొరతయేమి? కాని భారతదేశపరిశీతుల నారసిన మూలకారణము చక్కబరచినది ఇతర పరిశీతుల కేమితావుండును?

ప్రపంచపరిశీతులనిన (వేలుముడిచి చూపువారి లీయంకమును నిదానించి చూచుట ముఖ్యపరము కాదా?

ప్రస్తుతము ప్రపంచముతో పోజాలము

రెండవ మారకపు మాత్రము నేను వైస్రవాసినిది "మారకపుధర పెరుగుటకు కారణము మితిమీరిన ధన ఎగుమతి."

మన కే ప్రపంచముతో నెనను సంబంధ మున్నయెడల బ్రిటిషు ప్రపంచముతోనే కాక ఈ సబంధమున నెల్లుపై నూత్ర మునవర్తించునో పరిశీలించుము. మనమారకపుధర పెరుగుట అపారముగ ధన మార్పులవల్ల గలగలయును. అంగ్లేయు జేతముకున మనము కొట్లకొలది రూప్యములు సరకు లెగుమతి చేసిన, ఆసరకులకు సామ్యులట్లు జేప్పటకు కొట్లకొలది పాటలు మనదేశమునకు వచ్చేయెడల ఈధన ఎగుమతివలన, అచ్చల నొక పాను తీసికొని, ఇచ్చల 15 రూపాయల బదులు- 18 గాని 12 గాని రూప్యములు ముట్ల జేప్పవలసియుండును, ఇట్టిర, సామాన్యప్రకృతివాణిజ్యభావములు. కాని ఈపద్ధతియే ప్రస్తుతము చలామణి యగుచున్నదా? మారకపుధర ఈకారణముల వల్లనేనా ఈకాలమున నేర్పడినది? ఈ ప్రశ్నలన్నిటికిని సదుత్తరముల కేర్పలేము. అన్నిటికిని, పరిశీలించిన విచారకరములం అంశములనే జవాబుగా నిర్వగలము.

- (1) మన ఎగుమతు లంత అభివృద్ధికరముగా లేవు.
- (2) విదేశీయులు మనదేశమునకు సామ్యు ముట్టిజేప్పట కన్న మనమే నెల్లంపవలయును.
- (3) మనదేశీయు లెగుమతిచేసి సామ్యు రాబట్టుకొనవలసినపుడుకూడ వ్యతిరేక హండ్లలు మన మెదుర్కొనవలసివచ్చుచున్న పరిశీతులు.

ఈ ప్రైవేటుయములను పూర్తిగా నాలోచించిన మనరూపాయధర పెరుగుట, ఎగుమతులవల్ల కావనియు మీకు మిక్కిలి ఎగుమతి దిగుమతుల తూకము సరిగానుండదుచే దిగుమతులకే ప్రస్తుతరూపాయధర వీలునొసరున్నదని గ్రహించుట కష్టపరచుగాదు. ఇతరదేశీయవర్తకులు విదేశము ధనమును మనకు సంపాదించి వారల ధనమునకును, మన నాణెములకును మారకము నేర్పరచుకొన వలచిన మన నాణెపుధర పెరుగునగుదా. ఇదివరకు 1 పానుకు 15 రూపాయలిచ్చుచున్నది. ఈ అపారపూర్తివలన మనకు 18, 14, 10 రూపలపరిశీతు లేర్పడును. ఈ పరిశీతుల వివిధాంత మేమియును లేను. మనకు తక్కువవచ్చినను, వర్తకము పెరుగునన్నట్లే తలంపననును. కాని ప్రస్తుతపరిశీతులేమి?

(కిందటి 2, 3, మాసములనుండియు మన దేశీయపరిశ్రమ రత్నకంఠము పూర్తిగా తన వనిని నిర్వహింప గానే ఒకే విధముగా మన రూపాయ ధర పెరిగి, 18 రూపాయల ధరలో నిలువగానే, విదేశీ ఇనుపసామానులు మునుపటికంటె మరింత విరివిగా దేశమునకు రాగల్గుటచే రత్నక విదేశీకా మాచ నలు వ్యర్థములాయె ననుట వింతకాదు.

పైకారణములవల్ల దిగుమతిదారుల మన మనమే విదేశీయుల కెక్కుడు ధనమును ముట్లజేప్పవలసి యుండుటచే, ఈ ధర ప్రత్యేకముగ వ్యర్థముల కెంతలాభకరమయినను, సమష్టిగ నష్టదాయకమే యని చెప్పవలసివచ్చుచున్నది.

రెండు సందిగ్ధ పరిశీతులు.

భారతదేశము రెండువిధముల సందిగ్ధావస్థయందున్నది.

- 1. ధనము శూన్య, లేక ధన తరుగుడు 2. మారకపుమామ్యులు.
- సాధారణమాత్రము లంట్టి ఈసమస్యను పరిశీలించిన మనము నేర్పదగు అంశములు కూడ రెండుకలవు: ఆవర్ణింప, 1. ఏనికరమన నాన్యపరిశీతుల నితీకమకలుండవు? 2. "ఈ మారకపుమామ్యులు భారతదేశమునటి వెండి సంగారు మార్పుల నెదుర్కొనుదేశమునకే గాని నేరదేశమున కుండవు."

ప్రపంచపరిశీతులు

ఎంతయో గోచరింతు కొంచెంజుచేయు ఇతర ఏ ప్రపంచ పరిశీతుల బరిశీలించుము. యధ్యక్షమనపూర్వమును, యుద్ధానంతర మనను ఇతరరాజ్యములు ఎల్లు తమ నాణెపుపద్ధతుల చక్కబరచుకొననో గమనింపుము.

1818 సంవత్సరమునకే ఇంగ్లాండున బంగారు నాణెములు చెలామణియగుట పూర్తియైనందున, వెండి పూర్తిగా చెనుకబడినది. ఇక రెండునాణెములదేశముల పరిశీలించిన, స్వీట్జర్లాండు స్పెయిను, రుమేనియా, సర్వీయా, బల్గేరియా, పోర్చుగలుదేశములగుడ 1864 సం॥కు బంగారే చెలామణియగుట పూర్తియై వెండి ఇదివర కింగ్లాండునుండవలెనే, చెనుకబడినది.

1871-8 సంవత్సరమునకు జర్మనీనూడ ప్రెయ్యర్లునే ఆశలించెను. రెండునాణెములు చెలామణి అయినంతవరకు ప్రస్తుతమైన నేనునూచించినట్లును, సర్వ పురుషోత్తమదాసుగారు శాసనసభయందు నుడివినటులను, ఉచితనాన్యపు తయారుపద్ధతి కూడ ఉండు బనవరమని, విదేశీయులఅనుభవమే చెప్పకచెప్పుచున్నయది. 1875-6 నెదర్లాండును, 1885 ఈజిప్టునూడ ప్రెయ్యర్లును నవలించినవి. ఇట్టిప్రయత్నము లితరరాజ్యముల జరుగుచుండ మన మారకొనలేను. బంగారు చెలామణిపద్ధతుల ముట్లకుండుటయే గాక, ఉచితముగా వెండినాణెముల తయారు చేయుపద్ధతినికూడ ప్రభుత్వము మాన్పించెను. అందువల్ల వెండి నాణెములు తగ్గుటచే, విప్లవ మన్నివిధులను ప్రాప్తించెను.

ఇప్పటిప్రయత్నములే ఎప్పుడును

ప్రైవేటుగా నాచరించినప్పటినుండియు ధనమును పెంచుట, మరల నది తరుగుట మొదలగు వ్యవహారములే కాని ఎప్పటినిట్టి చక్కబడలేదు. 1898 సం॥కు ఇట్టి కమ్యునే 168, 674, 682 50 అవులన్ని వెండిని కొని నెర్పింపజూచిరి. అప్పటి నుండి ఇప్పటివరకు ఈపరిశీతులే వెంటనలులుటచే, అతుకులే కరణ్యుగుచున్నవి. అవిషయమును ముం దింకను విశేషింపచేదను.

మీకు కావలసిన పరికరములను మానద యెందుచే కొనగూడదు?

2: బి. హెచ్. పి. గుర్రములకేక్ గల ఆయిల్ ఎంజిను ఔటురు జేరింగ్, స్పెల్సప్లైరుతో సహా.

20, 22, 24, 26, 28 గుర్రములకేక్ గల ఆయిల్ ఎంజినులు, ట్రైప్లీస్ (ట్రైపుల్ ట్రైపు) స్పెల్సప్లైరుతో సహా.

65 1. హెచ్. పి. ట్రైపుల్ ట్రైపు రెప్లస్ ప్రొమాటయిల్ ఎంజిను, ఔటురు జేరింగ్ స్పెల్సప్లైరుతో సహా.

50, 20, 24 బి. హెచ్. పి. బ్లాక్స్టోక్ ఆయిల్ యింజెనులు.

నెనెరల్ పంపుంగ్స్టాన్ ట్రైపు, షార్ట్ ట్రైపు అవిరి ఎంజినులు, లాంకమైల్ బాములన్ను, కేప్లె, ఇనుప పేట్లెలు (ఇంగ్లీషు) నుగర్ మేకింగ్ ప్లాంట్లు, డిస్కోటిగేటున్ను, నెం 1, 2, 7 ఇంకా ఇతర వైజులలోను మాన్వడ్ నామానుల కొనగలను.

B. D. BERY & Co.,
Engineers & Government Contractors,
8 Sembudoss Street, G. T. MADRAS.
Telegrams "ENDEAVOUR"
HEAD OFFICE:—Calcutta,
BRANCHES:—Lahore, London? Bombay.
Bandra? Dacca

ఆరోగ్యవారాసంతమున గావింపబడిన
మహావిరోధానంద సభ

వెల్లూరుజిల్లా ఆత్మ మూర్తి గ్రామముందు హెల్త్ షిఫ్ట్ ఆఖరు. అనగా యీ నెల తేది 18-1-25 యీ గ్రామ జోన్ డివిజన్ లో స్కూలునందు, వాణ్యమము 42 గంటలకు హెల్త్ షిఫ్ట్ గురించి, కథ ప్రారంభింపబడుననియును, ఈ గ్రామ ఆస్పత్రిలో నభి అసిస్టెంట్ సర్జన్ గారైన మ-రా-శ్రీ. చట్టాచార్యులు యొక్క పంతులు గారివలన, ప్రకటించబడిన మేరకు, అన్ని స్కూళ్లలో చట్టాచార్యులు, వారి వారి బాలకులతోడను, పెద్దపుట్టిన వారైనను, గ్రామముందలి పెద్దవయస్కులు, ఇతర ప్రజలు, పిల్లలతోడను, సమగ్ర భవనమునందు వారివారికి యేర్పరచబడిన స్థలములందు అలంకరించిరి. ఈ సభాసభకు. మ-రా-శ్రీ. ఆత్మకూర్మ తాలూకాబోర్డు ప్రతినిధులుగారియైన పి. చెంచయ్య వార్యులు గారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. ఇట్లు సభియంతయు నిడదెనికొకటై వీక్షించువారల మనంబులకు శ్రీతానందయ్య, సురేంద్రకూటమో యనందగి సభ విరాజిల్లుచుండెను. తదుపరి సమగ్ర గ్రామబోర్డు ఎల్.మెంటరీ హిందూ జూనియర్లవలన, సంగీతరసములొనకు కీర్తనలతోటి అత్యాసంది విన్పించుగా, జడకోలాటమును వేయించి రాజదైవభక్తి కీర్తనలను పాడించిరి. తర్వాత సమగ్ర గ్రామబోర్డు ఎల్.మెంటరీ హిందూబాలర స్కూలు మ-రా-శ్రీ. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ వెంకటాచార్యగారివలన, తిలకింప కాబడిన సమగ్ర స్కూలు రీవ తరగతి బాలురువలన, హెల్త్ డ్రామాను, కేవలము చిన్న బాలరయ్యల మృదుమధుర స్వరంబులచే వచన, పద్య, కీర్తనలతోటి యిందలిపాత్రులు ఆరోగ్యపాలనాధ్యక్షుని సూచించబడిన ఆరోగ్యరాజు, అనుచరులు, గాలి, నెల్లూరు, మొదలగు పాత్రులగు బాలురే నేర్పరుచుకొనబడి, రామ మాటంబునం బోలియును" అనారోగ్యరాజు, అనుచరులు, దుర్గంధము విూతలు మొదలగువారుగా నేర్పరుచుకొనబడి, రామమాటంబునం బోలియును చూచువారలకు గలిగిన విరోధానందమునకు మేరయే లేక, జయజయధ్వనులతో, డ్రామా పూర్తి గావింపబడియె. తర్వాత, మిడిల్ స్కూలు బాలుర వలన పదుగంటల మొదలగుయక్ష్మోపైజా కీరీరసాధకములను ఆత్మద్యుత్తముగ చేయించిరి. తర్వాత. మ. రా. శ్రీ ఆస్పిటల్ నభి అసిస్టెంట్ సర్జన్ గారివలన, ఆరోగ్యమన నెట్టిది దానిని బొందువార్గములు సంపూర్ణముగా సభాజనులకందరికిని బాలురకును సులభోపాయములుగ విశదమగునట్లు ఉపన్యసించిరి. తీర్చును కొంతమంది వారివారి శోధనీయమునకు తగినట్లు పు సన్యసించిరి. తదుపరి, అగ్రాసనాధిపతిగారు మిగిల సంతోషానందచిత్తమును బొందినవారై ప్రతిసంవత్సరమును యిట్టికార్యక్రమనిర్వహించువలయుననియును, యావత్తుమంది బాలురు పెద్దలను, యీ హెల్త్, మార్గములను నిత్యకృత్యధర్మములుగా మనంబుల నిలపుకొనవలయునని మిగిల పట్టుదలవార్గములను, నొక్కివెక్కాచించిరి. తదుపరి, దేవునికి, రాజు గారికిని, సభ్యుల ద్విధవిక్యాసక్త్యాభిప్రాయము చెల్లుచున్నట్లు అందరును లేచి రాజు, దైవభక్తి కీర్తనలు: గావింపుదని ఆజ్ఞ చేసినమేరకు, అందరును లేచి ప్రార్థనలుజరిపి, విరోధానందకార్యములుచేసిన బాలురకు, వారిని రక్షింపట్లు బహుమానములు అగ్రాసనాధిపతి వలన నొసంగబడి, అల్పాహారముల సభకు విచ్చేరియుండు యావత్తుమందికిని పంతులుశ్రీ నియోగింపంబడి జయజయధ్వనులతోడ చంద్రతారలు ఆస్తాద్రి కేగిన మాడ్చి సభముగింపబడెను.

తెనాలి

శ్రీరామ కృష్ణలీలానసభ సారు

5-2-25 తేదీని తెనాలి శ్రీకృష్ణలీలానసభవనమునందు ప్రతాపరుద్రయ నాటకమును ప్రదర్శింతురు. మ-రా-శ్రీ గోవిందరాజుల సుబ్బారావుగారు యంగంధరపాత్రను ధరింతురు. త్రిపురనేని రామస్వామిచౌదరి, క్రిటికర్.

మందరి తెలము

జిల్లా 1-5 వల యీ 0.8-0 వి.పి 0-13-0

ఒక జిల్లా తెలము విడుదల కాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొదటిలు ముఖములయినను. ముఖము కాంతివారి, ముఖము నెట్లును ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముతోగి సాంకేతికము. ఈ తెలము మంచిమహాగతి గలిగి మిగిలది మంతును అర్హముగా ప్రదర్శించి యీ సభా సారు.

5-వ వాయిదానూలు పంపిన సభ్యులరులు

సభ్యుని పంపినవారి పేరు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలు పాడపు	నూలు నెంబరు	తూకము తులము
503 గాలదాసరి తిమ్మప్ప	అనంతపురం	2075	2000	15	6 1/2
504 పుల్లెల ఆనందబ్రహ్మచారి	మద్రాసు	2076	2000	32	8
505 కన్నేపల్లి రాజేశ్వరమ్మ	"	2077	2000	24	4
506 పుల్లెల సుబ్బలక్ష్మమ్మ	"	2078	2000	24	4
507 మందా గోపాలశాస్త్రి	గోదావరి	2079	2000	48	2
508 గంటి కత్యనారాయణ	"	2080	2000	9	10 3/16
509 తాతా సుబ్రహ్మణ్యం	"	2081	2000	49	1 15/16
510 శిష్టా నారాయణరావు	"	2082	2000	9	9 7/16
511 తాతా రామన్న	"	2083	2000	10	9 5/8
512 గంటి ఉమామహేశ్వరం	"	2084	2000	12	7 1/2
513 శిష్టా దత్తమ్మ	"	2085	2000	15	5 7/8
514 చిన దత్తమ్మ	"	2086	2000	17	5 9/16
515 జొన్నలక్ష్మణం వెంకటరమణమ్మ	"	2087	2000	98	31/32
516 మొసలకంటి వెంకటరమణయ్య	గంజాం	2088	3000	8	16 1/2
517 జగపతి బుచ్చేశ్వరరావు	గోదావరి	2089	2000	17	5 11/15
518 జీవనరాధ రంగమ్మ	నెల్లూరు	2090	1900	28	8 1/4
519 కనెడ పేరమ్మ	"	2091	1500	25	2 7/8
520 దువ్వారె ఆర్.మ్మ	"	2092	2000	22	4 1/2
521 మునిసిపల్ స్కూలు విద్యార్థులు	గుంటూరు	2093	1000	8	5 1/2
522 వాగిరెడ్డి అయ్యన్న	గోదావరి	2094	2000	34	2 3/4
523 పోల తారమ్మ	గంజాం	52	2000	17	5 1/2
524 మామిడి అంజనేయులు (బాలుడు)	గోదావరి	1082	200	19	1 1/2
525 పంపిరి మాణిక్యరావు	"	187	2000	22	1 7/8
526 దాసర్రాజు చెంచురామరాజు	కడప	1217	2000	50, 68	3 5 1/2
527 యస్. దేవరాజులనాయుడు	చిత్తూరు	4	2000	51	11
528 తెలవల దండూరి	గంజాం	311	2000	9	3
529 సముద్రాల వెంకట్రాజు	గోదావరి	116	1000	16	1 5/8
530 కొరుకొండ వీరభద్రరావు	గంజాం	1082	1500	44	7 7/8
531 ఉంతకల్ రామ్మ	అనంతపురం	1024	2040	18	3
532 వెనుమర్తి పాపయ్యమ్మ (బాలిక)	గంజాం	1095	1800	20	4 1/8
533 చిలుమూరు సుబ్బమ్మ	గుంటూరు	222	1891	16	4 7/8
534 కె. రామయ్యశెట్టి	చిత్తూరు	165	2000	20	5 1/2
535 ఇమ్మిడిశెట్టి కనకరాజు (బాలుడు)	గంజాం	1869	2000	18	2 1/2
536 ఉప్పల సుందరమ్మ	"	628	1000	19	1 7/16
537 దామర్ల భ్రమరాంబ	"	630	2000	66	8 1/4
538 వీడిన సత్యనారాయణ	"	312	2000	17	1 11/16
539 కొరుకొండ నూర్యారావు (బాలిక)	"	1874	498	18	2
540 వెంకటలక్ష్మీనారాయణ	గోదావరి	647	2000	48	4 1/2
541 మాధవపెద్ది అన్నపూర్ణమ్మ	గుంటూరు	223	2544	26	3 1/2
542 చిలుమూరు చెల్లమ్మ	"	221	3000	41	5
543 ఉప్పల భరతారావు	గంజాం	1090	2000	19	7 3/8
544 ప్రభల లక్ష్మమ్మ	గుంటూరు	226	2732	17	8 7/8
545 కనగల్ వెంకటరామన్న	గోదావరి	1005	1000	12	2 1/2
546 ప్రభల సుందరలక్ష్మమ్మ	గుంటూరు	227	2000	38	4 8/8
547 శ్రీనివాసరావు	"	1461	2000	22	4
548 వేపా జగదంబ	గంజాం	1865	1812	15	2 1/2
549 పార్వతి మహాలక్ష్మమ్మ	"	1897	1000	19	9/16
550 బొడ్డపాటి రాఘవదాసు (పంచమబాలుడు)	గుంటూరు	1100	500	42	32 1/2
551 అక్కిరాజు కామేశ్వరమ్మ	"	224	14500	21	9 1/8
552 వేదాంతం రామమ్మ	"	522	5114	25	7 1/2
553 పుష్పల భగవన్నారాయణ	తూ.గోదావరి	524	2520	16	2 7/8
554 పరుమారు వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి	గుంటూరు	216	1715	28	1 1/2
555 కొనగల్ మహాలక్ష్మమ్మ	గోదావరి	986	500	19	12 1/8
556 సింగం శెట్టి వీరాస్వామిలు	"	102	5000	18	4 1/2
557 చిలుమూరు అంతర్వేదిశర్మ (బాలుడు)	గుంటూరు	218	1500	16	9/16
558 వేమూరు ప్రకాశం	"	220	287	24	1 1/2
559 వెలగా వెంకటసుబ్బమ్మ	గోదావరి	990	500	16	10
560 మానపురి వెంకట్రామయ్య	పశ్చిమగోదావరి	455	4049	19	5 1/8
562 పాణ్యం సుబ్బరామయ్య	కర్నూలు	1059	2000	19	8
563 బి. పి. అర్జును	తూ.గోదావరి	6	2176	17	7 3/4
564 బ్రహ్మాండం నరసింహం	గుంటూరు	458	2000	14	3/16
565 గొల్లపూడి సత్యనారాయణ	"	1459	125	32	7
566 భట్టిపాళు వెంకటేశ్వర్లు	"	913	2000	14	2
567 చట్టి శేషగిరమ్మ	గంజాం	1862	319	7	2 8/8
568 లోలభాతు సర్వరాజు	గోదావరి	1194	1250	25	8
569 తాగూరి వీరబాబు	నెల్లూరు	509	1824	21	8 1/8
570 రావుల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం	గోదావరి	109	1500	23	4
571 వెలగోలు శివారామయ్యచౌదరి	గుంటూరు	217	2000	24	8
572 సరికటి లక్ష్మమ్మ	అనంతపురం	2094	2520	15	5
573 పాతూరు నారాయణమ్మ	"	1095	1680	16	

మదరాసు వార్తలు

శ్రీ సింహపురి ను గుణ విలాస సభ:— వారం తే 7-2-25 ది శనివారం రోజున పెల్లూరు బౌనుహాలు లో "రామదాసు" నాటకము ప్రదర్శింపబడును.

సప్తమాంధ్ర ఆయుర్వేద సమావేశము:— వై సభాధిపతి ఆహ్వానసంఘము రేపు 5-30 గంటలకు చంద్ర బాసు విధిలోని ఆయుర్వేదకళాశాలయందు సమావేశమగును.

తపాలా రవానా:— కొలంబోమిదుగా మారిషస్ కు పోవు తపాలా మదరాసు సెంట్రల్ పోస్టాఫీస్ వద్ద 7 తేదీ 6-25 వల మూయుదును.

ధర్మ సమావేశము:— అనంతరము:— రేపు 5-30 గంటలకు సత్యమూర్తి గారు "ధర్మసమావేశము, అనంతరము" అనువిషయమును గూర్చి శ్రీయంత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారి అధ్యక్షతక్రింద గోక్షేపాలనం దుపన్యసింతురు.

రాకపోకలు:—టి. వి. శేకగిరయ్యగారు తంజావూరువెళ్లిరి. వరదలచే పాడుపడిన ప్రదేశములను చూచి సెలవిన ములు సంచారముగా వింతరట్లు.

గవర్నరు దంపతులు, విజయనగరం రాజాగారు, వారి తల్లిగారు పరస్పరసందర్శనముల గావించుకొనిరి.

చెన్నపురి హైకోర్టు కేసువికలపు సెలవులు మే సెల మొదటితేదీమొదలు జూలై సెల 12 వ తేదీ వరకున్న చెన్నపురి హైకోర్టు మూసివేయబడును. జూలై సెల 12 వ తేదీని మే సెల మొదటితేదీని గూడ హైకోర్టు ఉండదు.

కెన్నీసు పంచెములు:—ఎం. వి. ఎ. కెన్నీస్ సింగిల్స్ బాడ్ మింటర్ ట్రాఫీ కప్పలు ఒకటికి 100 ఖరీదు గలవి బహుమతి యియ్యబడును. వివరములు తెలిసికొన గోరు వారి క్రిందివిరునామము వ్రాసి కమిషనరువచ్చును.

కక్రటరీ, వై. ఎం. వి. ఎ. టోర్నమెంట్ కక్రటరీ బాపట్ల.

ఎనగోతెలియదు:—ఇర్వురు ఫిన్ లండ్ మనుష్యులు టికెట్లు కేసుండా రైలుమీద ఆగ్గోణంనుండి వచ్చుటచే వారిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. వారి ఇంగ్లీషుభాష రాదు. వారిని మేజిస్ట్రేటువద్దగ విచారింపగా టికెట్లు కేసుండా ప్రయాణముచేసినందు వారికి టికెట్లు ఖరీదు చెరి 1-8-0 జరిమానా వేయగా వారు తదన్వయమున ఒడుగుంటుంటి పంపివేసిరి పోలీసువారు వారిని క్వీన్స్ ఆర్మీవారి కప్పగించిరి. వారెవరో ఎందుచెప్పిం తెలియదు.

రాష్ట్రములు కావలెను

మహాజననభావాలకు పంపగోరెదము చెన్నపురిలో చాలకంది నూలుకడుగుగోరుచున్నాడు. వారు పేదవారగుటచే రాష్ట్రమును కొనజాలరు గాన ఎవరైన తమ వద్దనున్న రాష్ట్రములలో నిరుపయోగముగానున్న రాష్ట్రములను ఎటులున్నను సరే మాంటుగోరులోనున్న మహాజననభావాలకు పంపించిన అవసరమైనచో మరాయత్తు చేయించి ఉపయోగించెదమని నగరకాంగ్రెసుసంఘము (ప్రవిడకాళి) వారు ప్రకటించిరి.

మాది బెజములో ఉత్తరము

44 మాటలు గలపు లండినులో స్వీటు సోనియను కంపెనీవారికి యీ ఆఫీసు మగు లేఖవచ్చినది. ఒకచదువుపు అనుకములో 1/11259 నంతు కాగితముపై 44 మాటలు వ్రాసి దానిని మాది బెజములో నుంచి పంపించిరి. దుబ్బి యంత్రసహాయమున అక్షరమున రీతి రేట్లు పెంచగల అద్దము నుపయోగించినగాని దానిని చువ బాక పోయిరి.

WANTED

First-class Fitters, and Engine Erectors. Must be used to all types of Cold Starting and Gas Engines, especially Ruston & Hornsby Engines. Apply to:— MASSEY & Co., Ltd. MADRAS.

రామదాసుగారికి వోట్టియ్యండి

ఎ. రంగసామయ్యం గారి విజ్ఞప్తి నాసోదర వోట్లకు రామదాసు గారికి తమ వోట్లని యనుని చెప్పట నావిధియని తలచుచున్నాను. ఏకగ్రీవముగా కాకపోయినను ఆధికసంఖ్యాకులైననూ వోట్ల వోట్ల నీయవలయును. స్వరాజ్యయులు కాసనసభలందు ప్రవేశింప నీశ్యయించిన తర్వాత స్టేటుకాన్సిలులో స్థానము ఖాళీఅయి స్వరాజ్యయుడు నిలుచుటకేజ్ లిసారి స్వరాజ్యయు లొక్కరైననూ స్టేటుకాన్సిలులో కేసుండుట విచారకరము. ఎన్నొనబడిన ప్రతి స్వరాజ్యయుడును ఆపక్షమువారికి అభినంద్యుడే. కావున స్వరాజ్యయులు, లిబరల్ స్వతంత్రపక్షమువారు, వోట్లందరూ రామదాసుగారికి వోట్లనొసగి స్వరాజ్య పక్షమువారి ఆశను మెంపగలరని నమ్ముచున్నాను.

ఎ. రంగసామయ్యం గార్, (భారత కాసనసభసభ్యుడు)

మదరాసుకార్పొరేషన్

ప్రత్యేకసమావేశము

విద్యానుంకము

10 మంది సభ్యులుసంతకములుపెట్టి సభజరువునుబట్టి చే నిన్న కార్పొరేషన్ ప్రత్యేకసమావేశము ఖా.ఎ. ఉస్మాన్ సాహెబుగారి అధ్యక్షతక్రింద కూడినది. సుమారు 25 మంది సభ్యులు హాజరైరి.

కె. వ్యాసరావుగారు "ప్రారంభోచిత నిర్బంధవిద్యపెట్టినవోట్లనే విద్యానుంకము వసూలుచేయవలెను, లేదానగరము నకంతా విద్యానుంకమువుంటే నగరమునకంతా విద్యనువితముగాచెప్పుచు నిర్బంధము యీభవా రంగీకరించిన తావులందు మాత్రమే ప్రవేశపెట్టవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు" అనుతీర్మానము నుపపాదించుచు ఇదివరకేనగరముందు కొన్నివోట్ల నిర్బంధవిద్య ప్రారంభింపబడి విద్యానుంకము వసూలుచేయబడవలెనని తీర్మానింప బడినటునూ, ఎక్కడైతే విద్యను ఉచితముగా చెప్పుదురో అచట నిర్బంధముండుటవలెను తాత్పర్యమనియూ, ఏభాగములకు విద్యప్రారంభింపబడినదో వారే విద్యానుంకము నీయవలెననియూ గాని యితరులేల యీయవలెననియూ, ఒకచోటవిద్యచెప్పిఒకచోట నుంకముతీయుట గాదనియూ, విద్యనిర్బంధము చేయుటను నుంకమువేయుట అనవసరమనియూ, కంపెల్లరీ ఎడ్యుకేషన్ కమిషనుడు ప్రతిదేశములోను ఫ్రీఎడ్యుకేషన్ ఉంటుందనియూ, ప్రెసిడెంచువుక్రీగా ఉచితముగానుండవలెననియూ చెప్పిరి. డాక్టరు వి. రాజకామయ్యగారు తీర్మానము ననువదించిరి. డా. బి. టి. నందరాజులు గామియగారు తీర్మానము నెదిర్చిరి. ఓ. తినికాచలంకెట్టిగారు నిరవరాజులు వాయుదుగారి ననువదించిరి. జి. నారాయణస్వామిగారు ప్రైయరువు రి వా ది మును బలపరచిరి. హెచ్. ఎ. హార్ట. వి. జి. వాసుదేవప్పగారుగూడ తీర్మానము నెదుర్చుచు మాట్లాడిరి.

వ్యాసరావుగారు తుది జవాబుచెప్పుచు నిట్లుచెప్పిరి. "నాతీర్మానము విద్యానుంకమునకు మాత్రమే సంబంధించి యున్నది. నిర్బంధోచిత విద్యకు నేను వ్యతిరేకడను గాను. కాని విద్యానుంకముచేసి విద్యావి్యవస్థను తెచ్చిపెట్టుటకు నేను యిష్టపడను. ఇదిలేకుండలేముటకే నేనే తీర్మానమును తెచ్చితిని" అనిచెప్పిరి.

తీర్మానము ఒకటిరెండుభాగములు ఓటుకు పెట్టబడి తిరస్కరింపబడివి. తీర్మాన మొడిపాయెను. రాత్రి 7-20 గంటకు సమావేశము ముగిసెను.

బొంబాయి దారుణహత్య

ముల్లనోన్కరు అరెస్టు

జామీనుమీద వదలలేదు

మాతూగారి ప్రయాణము జరుగలేదు

మాతూగారిని యిందూరు తీసికొనివెళ్లుటకు మొదట పోలీసువారు నిశ్చయించిరి గాని మరల మార్చివేసిరి. అయిన బొంబాయిలోనే యున్నార.

ముల్లనోన్కరు ఒక గొప్పడాక్టరును బంధువు

వివాదక ముల్లనోన్కరును అరెస్టుచేసిరి. బొంబాయిలో సుప్రసిద్ధుడగు నౌకడాక్టరును యీతడు బంధువగుటచే యితడు బొంబాయిలో గొప్పవారితో కలసి తిరుగుచుండును. ఈసెల 2 వతేదీ సోమవారమునాడు యితనిని అరెస్టుచేసి పోలీసుకోర్టుకు తీసికొనివచ్చినపుడు అతనికి జామీనుయిచ్చుటకు చాలమంది పెద్దడాక్టరులుకూడ వచ్చిరి. బొంబాయి సి. వి. డి. యనస్వెక్టరు ముద్గాయిని తీసికొనివచ్చెను. అతని కోరికపైని అందఱును వెల్లిపోవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేసెను. అందరిని పంపివేసిరి. ముద్గాయిపక్షమున సాలిసిటరు లిలిలుగారుమాత్రము జామీనుమీద వజరవలెనని చాలసేపు వాదించిరి. వదలగూడవని యనస్వెక్టరుల యన్యుగాన వాదించిరి. ఒకగంటసేపు విచారణ రహస్యముగా జరిగినది. హైకోర్టులో ఫిటిషను పెట్టుకొనుడు నేను జామీనుమీద వదలజాలనని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను.

హైకోర్టువారు నిరాకరించిరి

8 వ తేదీని హైకోర్టులో ఫిటిషను పెట్టిరి. ముద్గాయి పక్షమున సర్ చిమనలూలు సెల్యూడుగారు వాదించిరి. కాని వ్యాయమూర్తులు ప్రాటు, క్రంపుగార్లు నిరాకరించిరి (ఆ. ప్రె.)

ఇంకొకవార్

31 వ తేదీ శనివారమునాడు మాతూగారు వైద్యశాల నుండి బావలూగారి యింటికి వచ్చిరి. 2 వ తేదీని యిందూరు వెళ్లిరి. హంతకులను గుర్తించుటకు హత్యబరిగిననాడు వెలుతురుగానుండెనా? అని పత్రికానిలేఖరి మాతూగారి నడిగెను. కామిషిన వెలుగురుండెను. నేను ఒకరిద్దరికైన గుర్తించగలుగుచును అని మాతూగారు తెలిపెను. నీర్వుగారికి బావలూగారి తల్లి 5000 రూపాయలకు చెక్కు పంపగా అయిన సనయము గ తిప్పివేసిన మాట నిజమేనని మాతూగారు తెలిపిరి.

బెంగుళూరువార్తలు

కుమారోగినివారం సభయొకటి ఏ. ఆర్. బెనర్జీగారి అధ్యక్షతక్రింద 1 తేదీన జరిగినది.

కె. జి. పశుపతయ్యగారు మైసూరు బ్యాంక్ డైరెక్టరుగా ఎన్నికల పోటీకినిలబడిరి. వీరు కాంగ్రెసువాదులు.

బెంగుళూరు వాస్తవ్యులొక వాలుగైరువేలమంది కల్లంగల్లు సెల్లివేయించుటచే దుబిడివాన్ గారికి మహాజరుపంపిరి దివాన్ గారు దానిని మాడవలెనను. పుష్పకౌన్తేపట, ఈవిషయమై కాసనసభ్యులుప్రశ్నింతురని ప్రజలశక్తమడుచున్నారు.

మైసూరు యువరాజుగారు యూరపుసంచారమును పొట్టుగా చాలించుకొనిరి. కారణములు బతుకుపడలేదు.

కొంతమంది అసభికారసభ్యుల ప్రోత్సాహములకున ప్రభుత్వమువారు కడుతుటను (రాష్ట్రపతి శ్రమకు) 500 రూపాయల మంజూరుచేసిరి. (ప్రె. పత్రిక)

భారతకమ్యునిస్టుపక్షము

అరాజకవ్యవస్థకాదు

మాపక్షమువారికి అరాజకవ్యవస్థపట్టి సంబంధము ను లేదు. ఇటీవల ప్రకటించబడిన కరపత్రములకు మేము ప్రకటించలేదు. ఇటీవల దొరకనమునాగు బహిష్కరించిన నలందేరుపత్రికలో గూడ మాపక్షముడ కైర్తీకొన్నామను లేమని కార్యదర్శి పత్రికగారు కామ్యూనిస్టుండి వత్తిలను వ్రాసెను. కమ్యునిస్టుపక్షము అక్రమపక్ష మవారిపైని అరాజకమున కేల కేసుచేయలేదని రాష్ట్రీయకాసనసభలో పండితకృష్ణకాంతి మాజీవ్యాగారును, పల్లివాలుగారిని ప్రశ్నింపగా సరియైన ప్రత్యుత్తరముల నీయలేదు. ఈసెల 25 వతేదీన నిర్ధారణగా తెలిపెదరని తెలిపినది. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు శాసనసభ

నూతన శాసనసభాధ్యక్షుల

అన్ని పక్షముల నాయకుల ప్రశంసావాక్యములు

సంఘనిర్వాహము-సప్లి మెంటరీ గ్రాంటుల

నామోదించుట

మదరాసు సెవిల్ కోర్టు బిల్లు

నిన్ను జరిగిన మదరాసు శాసనసభాసభ్యులు తిరిగి మదరాసు 2 గంటల సమావేశమైరి. నూతనముగ సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులు బిల్లి యం. డి. స్వామిశాస్త్రిగారు తామెద్యక్షుత్వ పీఠము నధిష్టించక పూర్వము "శాసనసభ్యులు తమమగావించిన గౌరవమునకు తమసంపూర్ణకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నామని" నాడివి పదవ అగ్రాసవాధిపత్యము నహించిరి.

పిమ్మట సభయందలి అన్ని పక్షముల నాయకులును ఆధ్యక్షుని ప్రశంసించుచు ముచ్చటించిరి. ప్రప్రథమమున గౌ. సర్ ఆర్థుర నాపు ప్రశంసామొబగుగా రిటుల నుడివెరి.

"శాసనసభయొక్క ప్రధానసభ్యుడనగు నేను మీరిష్టానుసంధిష్టించుటలూ నాకుగల సంతసమును వెల్లువొప్పుచున్నాను. మీకుపూర్వము అధ్యక్షులుగనున్న వారు గవర్నరు ప్రభువుగారిచే నియామకము గావించబడిరి. ప్రస్తుతము సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన ప్రథమ అగ్రాసవాధిపతులగు మీక్రిందపనిజేయుటకు మేమెంతయు సంతసించుచున్నాము. ఒకవత్సరముక్రితము పూర్వమున్న వారు గవర్నరుగారిచే నియమించబడిరి. సప్రమతిపాలనయందభివృద్ధి కెందిన మనము నేడు అధ్యక్షుని సభ్యులవలననే ఎన్నుకొనినందులకు సంతసించుచున్నాను. ఆత్మున్నత గౌరవాధిక్యముగల నీస్థానమును మీరధిష్టించుటయందు నాతరపునను గౌ. శాసనసభ్యులెల్లర తరపునను మిమ్ముల నెంతయు కొనియాడుచున్నాము. కడచిన కొలదిమాసముల నుండి మీరీకార్యభారమును నిర్వహించుచు చూపెట్టిన సానుభూతి, సహనము, కార్యదీక్ష మిగులసంతృప్తికరములై మీరిష్టానుసంధి అర్థులని వేనోళ్లచాలుచున్నవి. మీరీపదవియందుం ధి కాలమంతయు మీకు సంపూర్ణవిజయము గలుగునాక. సభ్యులెల్లరును మీయాజ్ఞను ఆత్మంతరిధేయతతో శరసాసాగించుటయే గాక నిల్ల పుడు మీతో సహకారము గలిగియుండి మీరుతోడ్పడుచు ఈసభయొక్క కీర్తిగౌరవములను నిలిపెదాని కోరుచున్నాను."

రా. బి. సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు:— సంయుక్త జాతీయపక్షము, ప్రతిపక్షపక్షమువారి తరపున ఆధ్యక్షుని ప్రశంసించుచు సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన ప్రథమశాసనసభాధ్యక్షులకు పిల్లెగారి యాధిపత్యముక్రింద తాముపనిచేయుటకు కృతజ్ఞులమును వెల్లుబిచ్చిరి. "మీస్థానముయొక్కయు శాసనసభాయొక్కయు గౌరవమును నిలువజెల్లుటలూ మాకీ క్రమసారము పాటుబడిరి."

రా. బి. వి. యస్. క్రీష్ణరావుగారు అధ్యక్షునికి గావించు పదవి గౌరవమునకు తమకృతజ్ఞత సంతసములను వెల్లుచు ప్రస్తుతశాంతియుత సాహచరణనాందు అధ్యక్షులు ఎక్కుడు సత్పత్తికరములను గలగతయు నాశించుచున్నామని పల్కిరి.

పిదప రా. బి. టి. యమ్. నరసింహాచారిగారు, మహమ్మదీయ సభ్యులతరపున అద్వానీ అలీగారును అంత్యజాతుల పక్షమున పీరయ్యన్ గారును ఆధ్యక్షుని ప్రశంసించుచు తమ సంతోషాతికరముల ప్రకటించిరి. పీరయ్యగారు అంత్యజాతులవారి సహస్య అధ్యక్షులు కనికరము సానుభూతితో రక్షించి వారి శ్రేయమునకు పాటుబడెదరని విశ్వసించుచున్నామని పల్కిరి.

అధ్యక్షుని ప్రత్యుత్తరము

అధ్యక్షులు సమాధానము మీడుచు తమను సభ్యులు ఈశాసనసభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిన పిదప సభయందలి పలుపక్షముల ప్రతినిధులు మిత్రభావముతో తమకు గావించిన మహిమార్గక యాహ్వానమునకు భామంతయు రుణపడియున్నామనిరి. గౌరవవిముసభ్యులెల్లరును నాకార్యనిర్వహణమందుచే దోడుగనుండి నాకు సహాయభూతులగుదురని నేను నిశ్చయముగ విశ్వసించుచున్నాను. సభ్యులందు కొందరు వెల్లుబిచ్చిన యభిప్రాయానుగుణ్యముగ శాసనసభాధ్యక్షుని ఎన్నికయందు పాటికేతండుటయే శాసనసభయమని ప్రతిసభ్యుని మనముందును యుండియుండును.

ఈ విధానమేగాక వేరు సాధనములచే నీపనుస్య ముగ పరిష్కరింపబడునని నమ్ముచున్నాను. వేరొక తరుణమునందు వివిధపక్ష నాయకులలో గల నీస్యహారములను పరిష్కరించుటకు పిలువగలదు. అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులును గలసి తమలోతాము సంప్రదింపుకొని ఒక సమాధానమునకు రాదగును. నేనిదివరలో కొంతకాలమునుండి ఈ సభ కగ్రాసవాధిపతిగనుండి మీతోడ్పాటు, సాహచర్యములును బొందియుంటిని. సభ్యులెల్లరు నాకు మిత్రులును రహస్యరము చివరిచయులు నగుటచే ఇకముందును అట్టి నేపథ్యావముతోడనే కార్యనిర్వహణముగా వింపగలనని విశ్వసించుచున్నాను. ఇకముందు మీహక్కులకు స్వాతంత్ర్యములకు సంబంధించిన విషయముల నెక్కుడు ప్రాముఖ్యములుగ గుర్తించి వానిని సంగ్రహించి ప్రయత్నించెదను. (హర్షధ్వనులు) సభ్యులస్వాతంత్ర్య హక్కులను గమనించని ఏసభానియోజితాధ్యక్షుడైనను గొప్ప తప్పనర్చినవాడగును. (వినుడు వినుడు) మీకెల్లరకు నేమడదై మీకొరకు పనిచేయుగలనని చెప్పగలను. (హర్షము)

కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యత్వనియామకము

సమావేశమును శాసనసభ నిలువవలెనని

ఉపపాదన

సి. వి. కింకటరమణయ్యగారు:— "కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు భాగిగా బడిన స్థానమునకు ప్రభుత్వోద్యమ నియమించిన వేరొక ముఖ్యమంత్రి సమస్యను గూర్చి విచారించుటకు గాను ప్రస్తుతము సమావేశమును నిలుపుదలచేయగోరుచు, ఉపపాదన గావించిరి.

గౌ. లామెంబరు గారు ఉపపాదన నాడేమిచుచు ఈ ఉపపాదన నంగీకరింపబడుటకు చాల న్యాయశాస్త్రీయ చిక్కులు గలవనియు, ఇట్టివిషయముల ననుసరించి కార్యనిర్వాహక వర్గమునందే సభ్యుని స్థానము భారీయైనను అట్టి స్థానమునకు గవర్నరుగారు శాసనసభా సభ్యులకు నెవరినైనను తాత్కాలికముగ నియమింపు వచ్చును. భారత ప్రభుత్వచట్టము 46 వ కేక్షను క్రింద తిరిగి శాశ్వతసభ్యులు నియమింపబడువరకు సభ్యులలో నొకరు తాత్కాలికముగ నాస్థానమునకు నియమింపబడవలెనని సార్వభౌముని యాహ్వాన బహిర్యున్నది. ఆయ్యది తప్ప సాధనాంతరమేదియు గానరాదు. ఇది న్యాయశాస్త్ర సమ్మతము.

సి. వి. కింకట రమణయ్యగారు:— ప్రభుత్వోద్యోగిని ఆస్థానమునందు నియమించుట యందుగల యుక్తాయుక్తములు వివాదాంశములు గావు. ముఖ్యమంత్రి విషయమును దేనివైన విచారించవలసి వచ్చినపుడే సమావేశమును ఆపవలసినదిగోరు ప్రతిపాదన లెప్పుడును ప్రవేశపెట్టబడును. నిశ్చయముగ 80 వ స్థాండింగు ఆర్డరు వనుసరించి నాఉపపాదన ఆక్షేపణీయము గాదు. గౌ. లామెంబరు గారు జూ పెట్టిన కేక్షను ఉపపాదనసహితము నాకుగల హక్కులకుమాత్రము భంగకరముగాదు పిదప అధ్యక్షులు ఉపపాదన క్రమభిన్నముగాదని నిర్ణయము నొసంగిరి. పిదప ఆక్షేపకు లెనైనగలరాయని అధ్యక్షులు ప్రశ్నింప గౌ. లామెంబరుగారు తమ యాక్షేపణను తెలిపిరి. ఆక్షేపణతెలిసినందున వోటులబెట్టగ 20 సభ్యులచే నామోదించబడెను. అందువలన ఉపపాదన మరుసటిదినము (4.2.25) 2-30 గంటలకు ప్రవేశపెట్టవలసినదిగ అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

అధ్యక్షుని సంఘ నియామకము

భారత ప్రభుత్వమువారిచే నిర్దేశించబడిన మదరాసు శాసనసభా 31-వ నియమును ననుసరించి అధ్యక్షులు ఏ. రామస్వామి మొదలియారు శశిభూషణరథో, హాజీఅబ్దుల్లా ఖాసింసాహేబుసి. టి. యమ్. నరసింహాచారిగారులను అధ్యక్షకసంఘముగ నియమించిరి.

గవర్నరు ప్రభువు గారిచే ఆమోదమువడసిన

బట్టములు

శాసనసభ్యులచే తీర్మానంపబడిన మదరాసు హిందూ దేవాదాయముల బట్టమున్న సర్వ- బాండరిల చట్టమున్న గవర్నరు ప్రభువు గారి యా మోదమును బడసి నటుల అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

శాసనసభోప సంఘము

గౌ. సర్ ఆర్థుర నాపుగారు:— "80వ స్థాండింగు ఆర్డరు ననుసరించి సభ్యులసంఖ్యప్రకారము ప్రాతినిధ్యముగ 2గిగి 8 గురు సభ్యులకు శాసనసభోప సంఘమునకు (హామ

కమిటీ) ఎన్నుకొనవలసి"నదిగ ఉపపాదన పల్కిరి. గౌ. సి. వి. రామస్వామిఅయ్యరుగారు బలపరచిరి.

బిల్లి బి. సి. వి. యతిరాజులనాయుడుగారు:— ఉపపాదన నేనున్నచు ఈవిషయము ఆదాయవ్యయపట్టిక ప్రవేశపెట్టబడిన పిదప తీసుక రాబడవలెనను సవరణ నుపపాదించిరి. ప్రస్తుతమున్నట్టి సంఘము ధనాభావముచే తలపెట్టిన పనులెన్నియును యెనర్వలేకపోయినది. ప్రైసంఘము కావలసినవానినెల్ల తెలిపినను ప్రభుత్వము ధనమొసంగక పోవుటచే నేపనియు నెరవేరలేదు. ముందు ఆదాయవ్యయపట్టిక యందు నెంతధనము సంఘమువారి కొసంగెదో తెలిసికొనినపిదప నీసంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనవచ్చును.

టి. ఆదినారాయణ శెట్టిగా ఉపపాదనను బలపర్చిరి.

బిల్లి బి. ఎం. క్రీష్ణస్వామయ్యగారు సర్ ఆర్థుర నాపు గారి ప్రతిపాదనకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడి హామకమిటీ నియమించినను ఆసంఘమువారి ఖర్చులకు గాను రూ. 10,000 ఒసంగకుండినచో లాభములేదనియు, డిట్టి ప్రెసిడెంటునకు సభాధనములందు ప్రత్యేకముగా గదిలేక ఫలహారముల సపైజేయు కంట్రాక్టరులపై సభికారము లేనపుడు యిట్టి సంఘమును నియమించి ప్రయోజనము లేదనిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు చర్చ వాయిదా గోరు నూచిన క్రమభంగముని నూచించిరి. ప్రతిసమావేశమున ముందుగా హామకమిటీని నియమించవలెనని స్థాండింగు ఆర్డరు కాదనిరి.

ఏ. రామస్వామి మదల్యారు గారుగూడ సంఘమున కెట్టి యధికారము లేక, బడ్జెటులో ధనమియ్యక ఊరక నియమించుట లాభములేదని తెలిపిరి.

ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి దేమిదోషము లేదనిరి. మార్గముల నుండి వచ్చు సభ్యులబస పోర్టులలో నేర్పున పాటుకు ఫలము చాలవచ్చుది. అయినను సభ్యులు లస భోజనవసతులకై యేమాత్రము చెల్లింప గలుగుదురో తెలియగోరుచు లేఖలు వ్రాయగా 80 రు మాత్రము జవాబునిచ్చిరి కొందరు దినమునకు 2, కొందరు 2½ కొందరు 8, 10 యిట్టియు గలుగుదుమని వ్రాసిరి. ప్రభుత్వమువారు సభ్యులకు తగిన సహాయమును జేయ సకలయత్నముల జేయుచున్నార.

స్థాండింగు ఆర్డరు ప్రకారము కమిటీ నియమింపక తప్పదనియు చర్చ వాయిదా గోరు తీర్మాన మంగీకరింపబడుచో ఎన్నిక సభ్యులాయరు లేకుండగనే సంఘము కొనసాగు ముందుననియు సర్ ఆర్థుర నాపు గారు తెలిపిరి.

ప్రభుత్వమువారు రూ. 5000 బడ్జెటులో ఖాయపరచినచో ప్రతిపాదన ఉపసంహరించుకొనవచ్చునని ఎం. క్రీష్ణస్వామయ్య గారు బలికిరి. అవిషయ మాలోచించ బడువనియు వివరములు తెలుపవలెననియు సి. సి. రామస్వామి అయ్యరుగారు గోరిరి.

వివిధముగా ధనము చెచ్చింపబడునో తెలుపనిది రూ. 5,000 ప్రత్యేకించుమని గోరుట భావ్యము గాదని శశిభూషణరథోగారనిరి.

చర్చను వాయిదా వేయవలెనను ఎతిరాజులు నాయకుగారి ప్రతిపాదన ఓటులకు పెట్టగా అంగీకరించబడెను.

ఆరికసంఘము

మహమ్మదు యాహ్వాన సాహేబుగారు ప్రభుత్వోద్యోగమును స్వీకరించుటచే వారిస్థానే ఆరిక సంఘమునకు వేరొక సభ్యుని ఎన్నుకొనవలెనని గౌ. ఎ. ఆర్. గ్రహముగారు ప్రతిపాదించిరి. 2 గి. లోపున సభ్యునిగానుండ దగ్గవారి పేర్లనంద జేరావలెనని అధ్యక్షులుజెప్పెను.

సప్లి మెంటరీ గ్రాంటు

మదరాసు శాసనసభ్యుల ప్రయాణ ఖర్చులకుగాను రూ. 85,000 అధిక మొత్తము గ్రాంటు జేయవలెననియు, దీనిని తిరిగి 85 వ గ్రాంటు నిలవ మొత్తమునుండి మజరా నిత్తురనియు గౌ. సి. వి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ప్రతిపాదించి మొదట గ్రాంటు చేయబడిన దానిలో అక్షోభరు వరకు 78, 185 రూ చెచ్చింపబడినదనియు మిగిలిన మొత్తము ముందు ఖర్చులకు చాలదు గావున యిప్పుడి అవసర గ్రాంటు చేయవలెననియు గోరిరి. కోర్కె అంగీకరింప బడెను.

స్థాండింగు ఆర్డరుల సవరణ

జి. రామేశ్వర రావుగారు 2-వ స్థాండింగు ఆర్డరును ప్రశ్నలమూర్తిగలదివలెననుటకుజడ్జి గౌరగనంగీకరించబడినను సాలధానా గారు నామినేటెడు సభ్యులసంఖ్య మొత్తము సంఖ్యలో 8 వంతుకు మించి యుండరావని నూచితిమియు 9వ

40 స్తాండింగ్ ఆర్డర్ల సవరింపగోరిరి. 54 వ స్టా. ఆర్డర్ల సవరించుటకు పి. నటేశముదల్యూరుగారు కోరిరి. పిదప ఆధ్యక్షుడు సెలెక్షన్మిటీ సభ్యునిసామిశేషను కాగితముల నీయమనికోరెను.

మదరాసు సివిల్ కోర్టు బిల్లు

గా|| పి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారి రీబిల్డు సెలెక్షన్ కమిటీవారి నివేదికను సభవారికి తెలిపి, కమిటీ సూచనలతో గూడ విచారింపమని గోరిరి. బిల్లు ముఖ్యవిషయము లన్నియు తెలిపి, ప్రస్తుతము తాత్కాలిక న్యాయస్థానముల సంచుటలను గల కట్టముల వ్యక్తికరించి, సెలెక్షన్మిటీయందుండగా ఒక సభ్యుడు హైకోర్టువారి ఆధికార ముండువలెనని నూచించెను. తేలికరు ఉండే సవరణములేదనిరి. అవిషయమును గూర్చి ప్రత్యేకముగా విచారింపవచ్చును. టెల్లు చర్చ అనవసరముగా వాయిదా వేసి కాలయాపనము చేయుట లాభములేదనిరి.

ఎ. రామస్వామి ముదల్యూరుగారు తాను కొన్ని సవరణల ప్రతిపాదించి తెలిపి యుండెడినియు అవి కార్యక్రమమునందు చేర్చలేదని నూచించిరి. ముదల్యూరు గారి సవరణలు చేర్చబడుటగాను యీవిషయమున చర్చ మరునాటికి (నేడు) వాయిదా వేయవలెనని రా. బ. టి. ఎ. రామలింగ శెట్టిగారు నూచింపగా ఆంగీకరింప బడినది. బిల్లు నేడు చర్చింపబడును.

ఇండియన్ పోర్టుచట్టము - సవరణ బిల్లు

ఇండియన్ పోర్టుచట్టము (1908) మదరాసు రాష్ట్రములో అనువర్తించుటగాను ఆర్. ఎ. గ్రహముగారు యీ బిల్లు

ను ప్రతిపాదించిరి. అచటమునందు పన్ను చెల్లింపవలసిన వాకలు టిప్స్ మరులు, పిప్పలు" అని పేర్కొనబడినది. కావున మోటారు పిప్పలవంటి వాతరగతిలో చేరవుగనుక పన్ను చెల్లింపకుండ మెడికేయగలవు. అట్లు తప్పిపోకుండ జూదుటకై యీసవరణ బిల్లు అవసరమని గ్రహముగారు తెలిపిరి. లామెంబరుగారు బలపరచిరి. ప్రతిపాదన ఆంగీకరింపబడెను. దీనిని సెలెక్షన్మిటీ విచారణ కంప సభ్యులములేదని ఆధిక సభ్యులకు ప్రతిపాదించెను.

ఎ. రామస్వామి ముదల్యూరుగారు ప్రతిపాదించిరి. తెల్లియముమున్ను గుడేములు కొన్ని దేయనాకలకు పన్ను లేకుండ నుండు అవకాశముగలదనియు, మనదేశమునగూడ కోస్తావాణి జ్వము ప్రోత్సహించుటకై దేయనాకల ప్రత్యేకవ్యవస్థల వాకలకు పన్ను సవరణములేకుండ జేయుట అవసరమనియు, అందు కొరకై యీవిషయమును సెలెక్షన్మిటీ విచారణ కొప్పగించిన లెవనియు ముదల్యూరుగారు తెలిపిరి.

అట్టివిషయము పరిష్కరించు అధికారము భారతశాసన సభయందున్నది. వారిమాటకు మనము ఒప్పుకొనవలెనుగావున యిప్పుడు విచారణజేసిన లాభముండదని ఆధిక సభ్యుడు తెలిపెను.

వీరు చర్చించుటకుముందుగా మన ఆభిప్రాయము తెలుపుటమంచిని కృష్ణస్వామయ్యగారనిరి. ప్రత్యేకముగా తేలిక సవరణబిల్లు పెట్టుకొనవచ్చునని న్యాయుగారనిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు ముదల్యూరు గారి కోర్కెనుబలపరచి, సభ్యులు కొందరు యింక కొన్ని సవరణల ప్రతిపాదించ దలంతురుగావున తప్పక సెలెక్షన్మిటీ కొప్పగించ నలెనని నూచించిరి.

బిల్లు సెలెక్షన్మిటీ కొప్పగించరాదను ప్రతిపాదన పీడిపోయెను.

ఆంధ్రటిలో సభ వాటికిముగిసెను.

దయానందవర్ధి

కాన్పూరులో చిన్నకోట్లాట

కాన్పూరులో ఆర్యసమాజము వారు దయానందవర్ధిని జరుపుటలో వారికిని సహాయుడీయులకును కొద్దిగా కొట్లాట జరిగినది. కాని తుంటులు వెంటనే పారిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్ముడు షాకతాలీగారు

రావల్పిండికి వెళ్లిరి

నిన్న మూడవ తేదీరాత్రి గాంధీమహాత్ముడు మాలానా షాకతాలీగారును డిల్లీ నుండి రావల్పిండికి బయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షణ హిందూదేశమునందు కొనియాడబడుచున్న నైకిలు

B.S.A

అన్ని భాగములు సంపూర్ణముగ గలవు.

అడినన్న

ప్రత్యేక (నైషత్) విక్రయము

ఈ విక్రయమునందు బి. యన్. ఏ. నైకిళ్లు

అన్నియు, లూకాన్ లాంతరు, లూకాన్ గంట, టూల్ సంచి ఇకాస్టేటరు, ఇతర పరికరములను కలిగి యుండును.

రొఖ ధ ర. రు 165.

ఇది ప్రత్యేక విక్రయము గనుక మేము యీ విక్రయమునందు తగ్గింపు ధరలుగాని, అప్పుగాని యివ్వజాలము.

వాయిదాపై కొనువారికి మామూలు ధరలకు యివ్వబడును

అట్టివారు, ఫోల్ యెజంట్లుకు ఆర్డర్తోగూడ రు 10 అడ్వాన్సు పంపవలెను.

అడినన్ ఆండు కో., లిమిటెడ్.,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

నేటికార్యక్రమము

సమావేశమును నిలుపుటకు గవర్నరుగారి ఆదేశము

నేటిదిన మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు మదరాసు శాసనసభ్యులు డిల్లీ లి స్టామెంట్ను పట్టెగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై 12 గంటల వరకు ప్రత్యక్షములతో గడపిరి. పిదప కార్యక్రమము నందలి చర్చను మొదలుపెట్టిరి. కొన్ని సమయములకు ప్రాంతముల నుండి వచ్చిన మొదటి డి. యమ్. నగ సింహాచార్యులుగారు జేనాదా నువ్వులను గవర్నరు జనరలుగారు ఆహ్వానించి, సంగీతము చేత ప్రేరేపించుటకై పరిశీలనలను నిర్వహించుటకు గాను శాసనసభ సమావేశము నాపవలసినదిగ ఉపపాదన పట్టిరి. క్ర. అభివృద్ధి మేలేదానునవిషయమై అధ్యక్షులు పై ఉపపాదనను మునుపటిదినము కొంతసేర గావించి ఉపపాదించుటకునని సూచించిరి.

గవర్నరుగారినిర్ణయము

సభ్యులు ఫలహారములకై లేవనొప్పుటకు ముందుగ నిన్నటిదినము 3. వి. వెంటబరమయ్యగారిచే జేపడిన సమావేశమును నిలుపుటకై యగోరు నుపపాదన ప్రవేశపెట్టుటకు పీఠగావని గవర్నరు ప్రభువు 10 రంపిన సందేశమును అధ్యక్షులు ప్రకటించుక సభ్యులలో కొందఱు త్యాగమును, మరి కొందఱు ఆశ్చర్యమును, ఆశాభంగమును సూచించిరి.

మదరాసు సివిల్ కోర్టుల బిల్లు

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు: 1878 సం. పు మదరాసు సివిల్ కోర్టు చట్టమును మార్పుచేయుటకు సెల్వె కమిటీయొక్క లివేజును దెలుపుచు మార్పుజేయబడిన ప్రకారము బిల్లు విచారణకు దీనికొనబడవచ్చునని ఉపపాదించిరి.

ఒక సవరణ

పి. రామస్వామి గుంటూరుగారు బిల్లును సెల్వె కమిటీ విచారణకు పంపవలసినదిగ సూచించిరి. అచ్చట బిల్లు యొక్క వివిధభాగములు చర్చింపబడి పిమ్మట కొన్నింటిని తీసుకరావలసివచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు డిప్యూటీ మునిసిపలను నియమించుటకు గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ధృవపరికరములనున్నారేమో తెలియజేసిరి. రామలింగారెడ్డిగారు ఒక సవరణ.

గౌ. లా మొంబరుగారు:—తాము సెల్వె కమిటీ అధ్యక్షులగుండి అవిషయమును గవర్నరు మొంబరుగారు సందేశము ననుసరించి తోడ్పడవలసివచ్చునని పట్టిరి.

సభ్యులూ గారును బిల్లును సెల్వె కమిటీకి పంపుటకే సూచించిరి.

గౌ. లా మొంబరుగారు సమాధాన మొనంగుచు బిల్లు పిలిపి వునని తాము సందియపడుటలేదుగాని, ఉద్యోగ నియామకమును గురించి భారత ప్రభుత్వమువారు అసంబద్ధములని నిర్ణయ మొనంగినందున ఉద్యోగ నియామకమును గురించిన సమస్యపై చర్చించుటకూడదని తమ యభిప్రాయముగ చెప్పిరి.

సభ్యులూ గారు:—బిల్లుపై వోటుతీసిన నేతలలో యు సంతసించెదను. స్వరాజ్యవాదినగు నేను నామెదిటివత్తు మందు ప్రతిష్ఠాభినాసము జయప్రదమైనందునకు సంతసము దెల్పుచున్నాను. ఎవరి ఉద్దేశములను భంగపరుప నేడలం చను. ప్రభుత్వోద్యోగములలో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండవచ్చును. కాని ఒక ప్రభుత్వోద్యోగములందుమాత్రమే యుండవలెను.

పైకొద్దస్వామయ్యగారు చేతులెత్తుచు ఉద్యోగ నియామకము తీసివేయవలెను. వారి ఇచ్చినట్లును ఉద్యోగల నియమింపవలసివచ్చును.

(చర్చ జరుగుచున్నది)

సివిల్ కోర్టు బిల్లు సెల్వె కమిటీ విచారణకు తిరిగి పంపబడవలెనుటకు రామస్వామిమొదటియ్యగారి సుపరగ వోటుకు బిల్లు 49 అనుకూలురు, ఒకరు ప్రతికూలురు 28 మంది తటస్థులు చెక్కింపబడిరి. సవరణ ఆమోదించబడెను.

1921 మదరాసుజిల్లా పురపాలకసంఘము

సవరణ చట్టము

గౌ. పాశగలు జాగూరు మదరాసుజిల్లా పురపాలకసంఘమును నిలుపుటకు బిల్లు కొన్నింటిని విచారణకు తీసికొనబడుటకు ప్రతిపాదనపట్టిరి.

బ. పాశగలు జేపడినవిషయ ఉపపాదన సభ్యులచేత తీర్మానింపడెను. అంతటితో సభ్యులు నేటిదినము సమావేశమును చాలించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

తెల్ల వారిబడులలో హైదరాబాదు

తెల్ల వారి పాతకాలములకు భారతీయబాలురకు ఏల ఎక్కువ జీతములు పుచ్చుకొనుచున్నారా? దానిగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారించిరా? అట్టి ఆచారమును తొలగించుటకు ఏచర్య దీసికొనెదరా? అని సభ్యులూ గారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—విచారణ జరిగినది. ప్రభుత్వమువారు చేయు చర్యను ఉత్తమపు రూపమున ప్రకటించిరి.

పిదప సభ్యులూ గారు జాతిభేదములను బట్టి బాలుర విద్యార్థులమును మార్పు ఆచారమును తొలగించుటకు ఏమయిన ఉత్తమపులు గలవా యని ప్రశ్నించిరి.

స్వామి:—ఆ యుద్దేశముతోనే ఉత్తమపు ప్రకటించి విద్యార్థులకు డైరెక్టుగాని అమలు జరుపగోరితిమి. జాతిభేదముల పాటించుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమేకాదని స్పష్టపరచితిమి.

సభ్యు:—ఆటయిన అధికారులుములు వసూలు జేయు లేమి న్యాయము.

గౌ. స్వామి:—తెల్ల వారి బడులలో విద్యయంతయు ఆంగ్లమున నేర్పబడును. బాగుగా ఇంగ్లీషురాక యున్నవారికి విద్య నేర్పకొని సమర్థులుగా నుండునట్లు జేయుటకై అధికముగ ప్రత్యేక శిక్షణ యొనగవలెను. దానికొరకు అధికవ్యయమునకై వారివద్ద విద్యార్థిరునునుధికము జేయబడినది.

అట్టిఅధిక యనుమతికై భారతీయబాలురపైనే యేల యుండవలెను. ఆంగ్లంబునకులకుగూడ నేలయండరాదని సభ్యులూ గారు ప్రశ్నింప, దానివివరములు తెలియవలయు, తమకు జాతి భేదములపాటించి రునుము వసూలుజేయుట యిష్టములేదని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరేగాని, అట్టివ్యత్యాసము యెవరెవరినున్నదోలేదో గూడ వారికి తెలియదనియు స్వామి గారు నిరసిరి.

సభ్యు:—సాధారణముగా ప్రభుత్వ ఉత్తమపులను క్రింది యధికారులు లక్ష్యముజేయరని నాకు తెలియను. విద్యార్థుల డైరెక్టుగాను ఉత్తమపుల ననుసరించిరోలేదో తెలియజేయవలెను.

స్వామి గారు:—అభ్యుత్త ఇన స్పెక్టరులయందున్నది. వారికి ఫీర్యుడుజేసికొనవలెను.

ఎం. రత్న స్వామిగారు: జాతిభేదములను పాటించి వ్యత్యాసముగనిపరచు విద్యార్థులపై ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినదిగనినెదరా? ప్రభుత్వము లేదు.

అధిక శిక్షణకొరకు అధిక వేతనము పుచ్చుకొనవలెనో? లేదో నిశ్చయించునదెదరా? అని వెంటబరమయ్యగారుడిగిరి. దీనికిగూడ ప్రభుత్వము లేదు.

వెంటబరమయ్యగారు:—జీతము అధికమువసూలు చేయుటకు పూర్వము ఇన స్పెక్టరుగారి అనుజ్ఞ తీసికొనవలెనని ఉత్తమపుజేయుదురా?

స్వామి గారు:—ఇన స్పెక్టరులు క్రొత్తవసించవలెనని గోటబట్టి యధ్యంతరములేదు. కాని స్కూలు మేనేజరులే నిర్బంధములయందుంచగోరినచో వారు తమబడులలో భారతీయ బాలురను చేర్చుకొన నిరాకరింతురు.

వైద్యశాలలందు మందుల రుసుము

వైద్యశాలలందు మందులు గొనిపోవుటకు వచ్చువారివద్ద నెలకు రూ. 80 పైగారాబడి గలవారందరివద్ద 2 ఆణాలు మందుల రుసుముగా పుచ్చుకొనుచున్నార. దానిని తొలగించుటకుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు చింతించుచున్నారని జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రశ్నింప ప్రభుత్వమువారు చెప్పెను.

టూరిస్టులూ మదరాసు రాకుండుట

ఇండియన్ టూరిస్టులూ మదరాసు రానవరము లేదని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు దెలుపుటకు కారణమేమి. అట్లుదెలుపుటకు ముందు ఉద్యోగితలయల అభిప్రాయమును కనుగొనిరా? అని సభ్యులూ గారు ప్రశ్నింప యాదిగను రీతిని ప్రభుత్వము వచ్చెను.

మదరాసులో అమ్మనీరా, కాగితము, సిమెంటు, మెగ్నీషియము పరిశ్రమలగూర్చి పరిశోధన జేయుటకు రానవరములేదని ప్రభుత్వమువారు తెలిపియుండిరి. ఇతర విషయములందు సాత్వమియ దలంచిన కొలదిమంది పూనాకువెల్లి సంఘమువారిని జూడగలగని భావించిరి.

కులీల యెగుమతి నాక

ఎస్. సభ్యులూ గారు:—నవంబరు 20వ తేదీన మలయాదీవులకు వలసపోయిన వారిని గొంపోయిన 'బ్రిష్టా'యనునాక చాలపురాతనమైనదనియు, తొడ్డి వంటపదుపాయములు లేవనియు, మనుష్యులగొంపోవుటకు, తగినదికాదనట నిశ్చయముగనా?

ఉ:—అది పురాతన నాకయవునో కాదో తెలియదు. కాని దొడ్డి, వంటకు పదుపాయములుగలవని తెలియమన్నది.

ప్ర:—పాడిసనుగారు నాకపైకిబోయి మలసపోవువారిని చాలిరా? నాకను జూచిరా?

ఉ:—పాడిసనుగారు మనుష్యులజూచిరి. నాకనిదివరకే జూచియుండుటలే తిరిగి జూడలేదు.

సభ్యు:—పాడిసనుగారు నాకనెప్పుడు జూచిరి?

హోముమెంబరు:—మేలోనో జూనులోనో జూచిరి. నవంబరులో కలెక్టరునకు జబ్బుగానుండుటచే జూడలేదు.

ప్ర:—మనుష్యులను గొంపోవుచున్న నాకనేల జూడలేదు.

పాడిసనుగారు:—నేను శాసనసభకు రావలసియుండుటచే అచ్చటికి బోవలెననికేలేకుండెను.

సభ్యు:—ఆపనిజేయుటకై జీతముపుచ్చుకొనుచు దానిని విడచిపెట్టి సభ కేలవచ్చెను. పనికిన్న శాసనసభ ముఖ్యమునా?

హోముమెంబరు:—అది పాడిసనుగారి పనిగాదు. కలెక్టరుగారి పని. వారికి జబ్బుగానుండెను. పాడిసను గారు పనివిడిచిపెట్టరని నిందింప నవసరము లేదు.

నీలకంఠ బ్రహ్మచారిగారి పైదు

నీలకంఠ బ్రహ్మచారిగారి కార్యాగ్రహణము గూర్చి వి. పంతులయ్యగారుడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వముగా యాదిగువసమాచారము తెలిసెను.

ఈతని మొదట మదరాసు మేని టెంపియరిలోనుంచి పిదప రాజమండ్రి, మాంటిగోమరీ, మూలూను జెయిల్లకు బంపిరి. ఈ రాష్ట్రముందుండుట భావ్యముగా దోచలేదు. ప్రస్తుతము మూలూనుందున్నాడు. రాజమండ్రిలోనున్నపుడు అశీర్విజబ్బుచే బాధపడుచుండెను. మూలూనులో ఆరోగ్యముగ నున్నాడు. జెయిలులో గునుస్తాగా పనిచేయుచున్నాడు. అతని బంధువులలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల గూర్చిన సమాచారము తెలియదు. సమాచారము తెలియగనే సభ్యులకు ప్రకటించబడును.

మాచిళావిప్లవమందు సహాయము జేసినవారు

మలబారులో మాచిళావిప్లవసందర్భమున ప్రభుత్వమువారికి సహాయముజేసి శాంతిస్థాపనకు పాటుబడినవారి పేర్లను దెలుపమని సాల్వానాగారు కోరగా అట్టిపట్టిక చేదయు తయారు జేయు లేదనియు ఎడో ఒకరిద్దరికితప్ప ఎవ్వరికి బహుమానుతీయబడలేదనియు తెలియవచ్చెను.

కాననులా- సివిల్ కోర్టుబిల్లు

హిందూమహమ్మదీయ లా సివిల్ కోర్టుబిల్లులో చేర్చబడునగూర్చి తాను సూచించిన సవరణలగూర్చి ఇండియా డొరతనము వారికి మదరాసు ప్రభుత్వమునకు జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల ప్రకటించమని జి. ఎ. సాల్వానాగారుగూర్చి పీలులేదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పెను. అట్లు ప్రకటించుటకు ఇండియా డొరతనమువారి అనుజ్ఞ కావలెనని తెలిపిరి.

మరుద్రవనకలస్తులు

ఉన్నత తెగవారి నిర్బంధము

ఆర్. వీరయ్యగారు:—మరుద్రవనకలస్తులు (మంగళ్లు) తిన్నపెల్లి జిల్లాలో అంబసముద్రము తాలూకాయందు ఉన్నత తెగవారికి దహనక్రియల సమయమున నీచముకు పరిచర్యజేయ నందున బాధించుచున్నారనియు, అబాధనుండి రక్షింపగోరుచు వారు జిల్లాపోలీసునువచ్చెంటును అట్టి బెట్టిరా? వారాపని జేయకున్నచో ఇండు తగులబెట్టెదమని తెదరించుచున్నారా? వారాపని జేయవలెనని ఒప్పన్న మేముయినగలవా? ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారికి సమాచార తెలియకున్నచో తెలిసికొని తెలిపెదరా?

ఉ:—ప్రభుత్వమువారి కేమియు సమాచారము తెలియదు. అట్టివిషయములు ప్రత్యేకసంఘములకు సంబంధించిన వగుటచే, స్థానికపరిశీలనలయందే చక్కబడగలవు. వివరముల తెలిసికొన విచారణలు సలిపినచోయింక నెక్కువ చిక్కులవచ్చును.

వీరయ్యగారు:—ప్రభుత్వమువారు సమాచారమును విచారింపక మరుద్రవనకలస్తులను ఉన్నత తెగవారి నిర్బంధమునకు లోకొనరెదరా?

లా మెంబరు:—ఎవ్వరును ఉన్నత హిందూ తెగలవారి నిర్బంధములకు లోనై యుండిపోవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశముగాదు. వచ్చిన అట్టిలయందుగూడ స్పష్టముగ నేరారోపణ లేమియు లేవు. ప్రభుత్వమువారు సాంఘికవిషయములందు భోక్తముకలగ జేసికున్నచో ఏవంతునువారికిగూడ మేలుచేయులేక పోదురు. వారు ఇవపక్షములవారికి సమరసభావమేర్పరపయింపుచున్నార. కాని ఒకంబడిక కుమారున్నది. వారు ప్రభుత్వమువారిని జోక్యము కలుగజేసికొన నీయరని లోమచున్నది.

జి. ఆదినారాయణచెట్టి:—ఈనిర్బంధపురతిముగా కొన్నిక్రిమినలుకేసులు వచ్చినవి.

లా మెంబరు:—ఈసభలో సభ్యులు తెలిపిన అభిప్రాయములన్నియు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి తెలిపెదను. అంతకు నెక్కువేమియు జేయబాలు.

“స్వరాజ్యము క్రమక్రమముగ నియ్యవలెను”

విరోధానంధు సభ

“భారతదేశము ప్రస్తుత సంస్కరణములను బాగుగా నుపయోగించవలెను.

క్రొత్తవిధానములయం దాతురతఁ జూపగూడదు”

“భారతదేశమునకు బాధ్యతాయుత పరిపాలనము వచ్చువఱకా కాంగ్రేసులు తమ బాధ్యతను విడువగూడదు”

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 2:— విరోధానంధు వార్షికసభ నేటి సాయంకాలము జరిగినది. సభకు, సభ్యుల నేతలు వచ్చిరి. హెచ్. డబ్ల్యు. కారుగారధ్యక్షతవహించిరి. ఆ భాషారంభమున వారిచ్చిన యుపన్యాస విషయిది.

“గతించిన వత్సరము మనసంఘాభివృద్ధి బాగుగా జరిగినది. ఈదేశమునందు మన యక్కరలను రక్షించుకొనుటకు, సంఘాభివృద్ధికి, మనసంఘము నభివృద్ధి జేసికొనుట ధర్మమని గ్రహించిరి.

ఈసూతనోత్సాహము భారతీయాశయములకు విరుద్ధముగాక న్యాయముగను, సక్రమముగను యభివృద్ధిగోరువా రందఱి యాదర్శములకు సానుభూతినిజూపుటగూడదని యున్నది. వివిధ విషయములం ది నేకులతో మనమేకీభవించుచున్నాము. కొందఱు తో భేదాభిప్రాయముఁ గలిగియున్నాము. కాని పిరందఱితో మన మొక్కటిమాత్రము నిశ్చయముగా జెప్పఁగలము. ఏదనగత వత్సరము మాసంఘము జేసినప్రయత్నములన్నియు, మాసంఘాభివృద్ధికి యయినవిగాని, ఏ భారతీయాదర్శములకు విరోధభావమున గాదని. మేము భారతదేశమునకు మంచినది యభిప్రాయ పడుచున్నాములతో సంపూర్ణముగ వ్యతిరేకించువామి కొందఱు న్నారు. వారితో మాత్రము మాకు భేదాభిప్రాయగలదు. డిశెంబరు మాసమందు వివిధ కట్టాములందు సంఘములయొక్క ప్రతినిధుల సమావేశము గావించబడినది. వారిసంఘాభివృద్ధికి పట్టుబట్టజూపి నారు. 1924 వ సంవత్సరమున సాంఘిక విషయములందు, రాజకీయ విషయములందు గూడ సంఘములవారు జూపినవిధముల యుత్సాహమును జూపినారు. ఆంగ్లదేశమునందుగూడ మనసంఘము యొక్క కలకులపట్టి వచ్చుచున్నది. ఈవిషయమున లాంగ్ ఫర్డు మొదలగువారు జేసినప్రయత్నములు మిక్కిలము. 1928 లోకంపై మన యార్థికస్థితిగూడ బాగాపడినది. ఉత్తరహిందూస్థానమున మనసంఘమును మిత్రముగ వృద్ధిజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. హిందూస్థానములగున్న మనసంఘమునను తక్షింపుకొనుట ముఖ్యవిషయమని మనజాతివారందఱుకలఁ దలయుఁ జెప్పవలెను.

కార్మిక ప్రభుత్వము

నిరక్షు మనసభ గూడునప్పుడు కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వపదవులం దున్నారు. అప్పుడు మనవారు చాలభయపడిరి. కాని హిందూదేశముపట్ల స్వజాతివారియెడలను జూపినమాత్సర్యము మనవిశ్వాసమును జెడవగొట్టలేదు. ఏగొలదియందీ ప్రాతినిధ్యమునహించిన కొందర రాజనీతిజ్ఞులమటలు కార్మికపక్షము వారు గణించుటకుఁ గుతూహలతఁ జూపినను మొత్తమువిడిచి హిందూదేశమందు వారి మార్గముమాత్రము తత్సూర్యులగు కన్సర్వేటివు పక్షమువారి మార్గమునే యనుసరించినది. సక్రమముగ మార్గములందు భారతదేశమునకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వముగోరువారు, హిందువులయిన, నాండ్లయులయిన, నీ పద్ధతయందాదరము చూపక తప్పదు. క్రొత్తమార్పుల గోరువారు, ప్రస్తుతమున్నవాటిని బూర్తిగా నుపయోగించి తమదార్శ్యముజూపి ముందువాటికి మార్గములేర్పింపవలెనుగాని, తనిపోని యడ్డంకులఁదెట్టగూడదు. కాని కార్మిక ప్రభుత్వమువారి జీవితము చాలతక్కువయైనది. మఱి కన్సర్వేటివులు ప్రభుత్వమునకువచ్చిరి. వారితో నీటివల మనకుగలిగిన యనుభవములు విశ్వాసమునుగల్గి గలిగించుచున్నవి. ఈప్రస్తుతివిధానమును మార్చి వెనుకకుపోవుటగాని, యొక్క మూల విశేష బాధ్యత వారిపైఁదెట్టుటగాని జరుగదు. కాని కొంతనిశ్చిత కాలములో నొకసంఘ మేర్పఱుచి, ప్రస్తుత సంస్కరణ విధాన మెంతవఱకు బనిజేసినదియు జూడవలసిన స్థితికివచ్చినది.

కొన్నికాసనసభలలో మాపట్టుచున్న విరోధభావమునబట్టి పార్లమెంటువా రేమిజేసిన ను విచారకరమగును. హిందూదేశపుమంత్రి, సంస్కరణవిధానముల నన్ని కక్షలవారు నిరసింపుచున్నారని, కొంతవఱకు లాంగవచ్చును.

మాయుద్దేశ్యములు

మాంట్లుగ్గు సంస్కరణములకు భిన్నములగ నవి క్రొత్తవాటినిగూర్చి చాల విషయములు. సంస్కరణము లెటులఁబనిజేయుచున్న కో కనుగొనుట శ్రేష్టుపఁబడిన ముష్టిమను సంఘము నుబట్టి యాయూహలన్నియుఁ బయలుదేరినవి. ఆసంఘమువారి నిజేదిక యింకను బ్రదుకఁగలముగావలయును. ఇట్టిసందర్భమున, నూతనపరిపాలనావిధానమును నూచించు ప్రజాశిక్షణ బయలుదేరు సమయమున, ఇదివఱకున్న సంస్కరణము లకు సరగఁగల మపపాదించుచున్న సమయమున, నిర్బంధవిధానము లెక్కువ యగుచున్నవని యార్థాబ్ధి ములు జేయుచున్న సమయమున, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకై గోలఁదెట్టుచున్న సమయమున, యనధికారులమైన యైరోపాజాతివా రూరకుండు పెంతమాత్రము న్యాయముగాదు. మనముగూడ నిశ్చలముగ, నిశ్చితముగ యభిప్రాయములఁ గలిగి యుండవలయును మన యభిప్రాయములకు నూత్నాంశములందు భేదముండవచ్చునుగాని కొన్ని ముఖ్యాంశములందు, కన్సర్వేటివులయినను, లిబరల్లయినను, కార్మికులయినను, ఏకీభావము చూపకతప్పదు. అవిషయములలో ముఖ్యమైనది భారతదేశమున కన్నిదేశములలో వలెనే స్థిరమగు ప్రభుత్వము, జీవములకు, నాసులకు జేయునుఁ గోరుదును. దీనికి ముఖ్యముగా గావలసినవి ప్రాతినిధ్యము వహించిన శాసనసభలు, న్యాయమునకట్టిదియు, సమర్థత గలిగినట్టి కార్యనిర్వాహక వర్గములు, సంతృప్తులగు జనలు ఈవిషయమున భారతీయులు నాండ్లయులును సమ్యుతింతురు. కాని క్రొత్తవిధానము నాలోచించుటకుఁ బూర్వము ప్రస్తుతవిధానములనుబసవలెను నైనదేర్పాటుజడిన పద్ధతులకు రాజాలమేమో యాలోచించి జేయవలెను. ప్రతివారి యుద్దేశ్యమును బాధ్యతాయుత పరిపాలనమేగాని ప్రస్తుతము కొద్దిసాంఘికతమే నిశ్చయముగ నూతనమార్గముల కొరకు గోలజేయుచున్నారు. విద్యాధికుండగు భారతీయుని యాశయములు మంచిజేయెనను తాను భారతదేశములో నందఱి యభిప్రాయముఁ గాక కొద్దిమంది యభిప్రాయము మాత్రమే దెలియఁబఱుచుచున్నాడని గ్రహించవలెను. ప్రస్తుత విధానమునగూర్చి యెట్టి యభిప్రాయము లున్నను, మేమునూత్రమది భారతీయులకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ విషయముదేశ్యముతో జెట్టుబడినది జెప్పవచ్చును. ఏ ప్రభుత్వమయినను, ప్రజలయొక్క సదభిప్రాయము లేనిదే జరగదు. సదభిప్రాయము లేనంతవఱకు నూతనవిధానముల నాలోచించి యేమి ప్రయోజనము. కొందఱు ప్రభుత్వముతో నేకీభవించని యెడల, మనమే ప్రభుత్వమును సాగించి వాటిని సద్ది హిందూదేశమును బాధ్యత వహించునదిగా జేయవలెను. అంతవరకు మనము బాధ్యతను విడచిపోలేము. కావున మనమివిషయములన్నిటిని బాగుగ నాలోచింపవలయును.

ఈ సాచ్చరిక జరిగినపిమ్మట లార్డుకేబుల్సుగారు తాము చాలమందితో మాట్లాడితిమనియు నారందఱును, జాతివిద్వేషములం బోగొట్టుకొనుటకు బ్రయత్నము జేసెదమనియు వర్తకము నభివృద్ధిజేసి, తద్వారా దేశము నభివృద్ధిజేసికొందుమనియు జెప్పినదియు నుడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ సింహపురి సుగుణవిలాస సభవారిచే
7-2-26 తేది శనివారమునాడు
నెల్లూరు బానుకాళులో
రామదాసు శాటకము ప్రవర్ణింపబడును.
రామదాసు:—యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు
కబీరు:—ఘంటసాల రాధాకృష్ణయ్యగారు
తానీసు:—మైసూరు కృష్ణమూర్తిగారు.

చీరాల మ్యునిసిపాలిటీ
1925-26 కు. టోలుగేటునకై రా వేలంపాటలు
ఫిబ్రవరి 20 తేది శుక్రవారం భేదబడును.
రావుల సుబ్బారావు, డైరుమెన్.

విద్యుద్ధాములగు రైతు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 2:—పార్లమెంటు సభరాజము నందగు బొంబాయి, తన సాంప్రదాయమున కనుగుణముగ నూతనముగ విద్యుద్ధాములగు రైతుల బ్రవేశపెట్టి గణుతికెక్కెను. నేటివిద్యుద్ధాములగు గొర్నరుగారు జి.వి.పి. రైల్వేసంఘమువారి శాశ్వతముగాన కాఖయందు క్రొత్తరైలుమార్గమును దెఱచిరి. ఏతుడున్నయినను స్నేహితులప్రభువు, ప్రభు, ఆల్బారుడుచూరజాగాగు మొదలగుప్రముఖుల నేమను విక్టోరియా మెడలిను ప్రేమ నయొద్దకు వచ్చిన మహాజన నుందుండిరి గవర్నరుగారు, వారి సమీపియు, ప్రేమనుబద్ధ మెక్కిలు, హింద్లీగార్లచే నాహ్యోనింపఁబడిరి. వారి గౌరవించుటకై బ్రత్యేకముగ నేర్పఱుపఁబడిన పటాలమును బరీక్షించిరి వివిధాలంకార సంయుతమై యత్కంత భావంతముగనుండిన రైల్వేదేవిక (ప్లాటుఫారము) మీదకు గవర్నరుగారు వచ్చినతోడనే యాంగ్లదేశీయ క్షీర్రసము (నేషనల్ యాంధ్రమ్) జేయుబడెను. విల్సను వొరసానిగారి కచ్చుటకు సుమూలకలు బహుమానముగ నీయఁబడినది. పిమ్మట నాశాఖయందలి యుద్యోగులు గవర్నరుగారికిఁ బరిచయము జేయఁబడిరి.

మెక్లీనుగారి యుపన్యాసము

పిమ్మట మెక్లీనుగారు గవర్నరుగారిని శాఖకు దెలుపుటకు గోరుచు నిటులజెప్పిరి. “రైల్వే సంబంధములేనివారికి విషయమంత సంతోషదాయకముగాకపోయినను, మాకుమాత్రమమదాంధదాయకము. ఒక్కవిషయము మాత్రము సత్యము. వర్తకము దినదినప్రవర్ధ మనమగుచున్న నీపట్టణమున రాకపోకల కట్టి సులభమార్గముల నవలంబించుట యెంతయు లాభదాయకము. నాకాశ్రయ స్థానమునకు దూరముగనున్న వర్తకులకు తమసరకులను బంపుట కిది చాలసహాయపడును. సుమారుపదివత్సరమునుండి యాలోచింపబడుచున్న విషయము నేటికి నెఱజేయినది. యుద్ధమువలన గొంతకాలము ఆగిపోయినది. పిమ్మట రైల్వేసంఘమువారి యార్థికదురవస్థలచే యడిగినది. పిమ్మట సంఘమువారి యుద్దేశ్యమునుజూపినపుడు ప్రభుత్వమువారి యాప్తుకొనలేదు. చివరకు మాయుద్దేశ్యములు కొనసాగు భాగ్యము కేటికి కలిగినది. ఈవిషయమందు తాతాకంపెనీవారు జేసిన సహాయ మమితము. గవర్నరుగారిని సంఘముతరపున, నూతనశాఖం దెఱచుటకు బ్రార్థించుచున్నాను”

పిమ్మట రైల్వే డిప్యూటీ కమిషనరు హింద్లీగారు గవర్నరుగారిని విద్యుచ్ఛక్తి సృజనోపయోగార్థము దెలుపగోరుచు, మెక్లీనుగారిచే జేర్పొనబడిన విషయమునన్నిటియుఁ దేకిభవించుననియు, మెక్లీనుగారి విశ్వప్రయత్నములఫలితమే యివి విద్యుద్ధాములనియు, దీనికేవల్యయపడిన భవనంతయు ప్రభుత్వవారిదే యనియుఁ దలచెను. కొంతసేపు దీని యార్థికవిషయములం జర్చించి, ఈనాటిసప్తధి నుపయోగమునకుఁ దెచ్చుభాగ్యము బొంబాయికి గలిగెననియు, దీనివలన బొంబాయివాసులకు చాలలాభకరమునియు జెప్పిరి.

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము

“ఉన్నతోద్ద్యమములన్నియుఁ బోలెత సమచితములుగ నే ప్రారంభింపఁబడినా. నేను తెఱచివడనున్న మార్గము పతి మైన్లునిడివిగలదియేయైన, నుపయోగమున మాత్ర మమితముని విద్యుచ్ఛక్తివలన వడుపఁబడు నీరైలునుజూచిన యేవారికిఁబోధపడగలదు. తాతాగారి నీవిషయముఁ జాలసహాయమునర్పించుట మెక్లీనుగారిచ్చిన యభినందనములందు నేను గూడ మార్గపూర్వకముగ జాల్పించును. శివకపాబుగారు ప్రథముగా నీదేశమునకు వచ్చినపుడు బొంబాయినుండి పూనాబోవుటకంత యోశ్రమపడిరి. 1849లో నీ జి. వి. పి. వా ర్షిప్రాయములందు రైలుమార్గమును దెఱచిరి. నాటినుండి నేటివఱకు పీరుజేయు సేయపరిమితము. 1927 వ సంవత్సరమునకు వాయువిమానముగూడ నుపయోగించుభాగ్యము గలగవచ్చును. ఈక్రొత్త పద్ధతివలన ప్రస్తుతము దినదినాభివృద్ధిగోరుచున్న బొంబాయి యొక్కరైలులో ముఖ్యమైనదిదీనిని జెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వము తరపున, నాతరపునగూడ నీనూతనపద్ధతిని మార్గపూర్వకముగ గోరుచున్నాను.” అని గవర్నరుగారు జెప్పిరి.

పిమ్మట గవర్నరుగారు దెఱచిరి. తరువాత గవర్నరుగారు రాక శీకటమందాకొహించియు, తదితరులు మఱిరెండుబండ్ల యందెక్కియును రైలువఱకుఁ బోయిరి.

గవర్నరుగారి నీనూతన విద్యుద్ధామియందు బ్రయాణము నేయునప్పటి గానుభవములు జెప్పజేసగా, పసిఫిందరల వలన విఫలముగ నీవిషయములకు ప్రత్యేకముగ ప్రాయశచినియు, కాని ప్రయోగము చాల యానందదాయకముగ నున్నదనియు, నూతనమార్గము బొంబాయివాసులకు చాల యుపయోగకరమేగాక లాభదాయకముగావెనని జెప్పిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 4-వ తేది

బుధవారము

ఇరువురు నిరంకుశాధికారులు

హిందూదేశపు సామూహికము, దేశాభివృద్ధి కడుపడుటకై తమతక్కిని వినియోగించుచున్నవారలలో నొక మైకేలు ఓడ్డయ్యగారు గ్రామగణ్యులని చెప్పవచ్చును. పంజాబులో మొదలిడిన ప్రతికూల కార్యవిధానమును, ఓడ్డయ్యగారు నేటికిని విడువలేదు. వీరి యత్నాహము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. లేబరువత్త పరిపాలనమున్న దినములలో, వీరి నుడువులను ప్రలాఘములైన పరిగణించినను, కన్నర్యేటిపు పరిపాలనమునందు వీరి ప్రగల్భములు సహజప్రామాఖ్యము బడయుచున్నవి. బ్రిటీషు మంత్రవర్గద్వైపినివి అక్షంపగలవు. నాకొకరకానాయకుగొప్పై చెచ్చిన వ్యాజ్యములో వీరు విజయ మొందుటచే, వీరి ప్రతిష్ఠ మరింత యభిమనది. వీరు విచ్చలవిడిగ ముచ్చటించుచున్నారు. అయినను వీరినిరోధ ప్రయత్నములన్నియు, భారతీయాభివృద్ధికి హాంతుముగ తోడ్పడుచున్నవని ఎంచవచ్చును. ఏనన, ఓడ్డయ్యగారు వారు తమ నిజమనోభ్యంత్రములను వెల్లడి కేయటచే, భారతీయుల స్వాతంత్ర్యాభిలాష పెచ్చుపెరుగుచున్నదిగాని తరగిరావుటలేదు. నిరంకుశవిధానము నిరంగుతో బయల్పడుచున్నది. ప్రజలను మేల్కొలుపుటకు, ఓడ్డయ్యగారి నమ్మెటబెట్టు లవసరమనియు ఎంచవచ్చును. హిందూదేశపు భాగ్యవీరునిచూర్చి ప్రసంగించుచు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జేసెడి గోష్ఠ ప్రమాదములను వెంటనే నవరించుకొనవలయునని, ఓడ్డయ్యగారు హెచ్చరించెడి. ఈ ప్రమాదములెవ్వి?

ఉపేక్షవలనను, లొంగుపాటువలనను తమ బాధ్యత నేమి హక్కులనేమి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల కర్పించుచో, మహాపదవము గలుగునని, ఓడ్డయ్యగారు భయకంపితులగుచున్నారు. యుద్ధములో నోడిపోవుటకన్నను, ఇట్టి లొంగుపాటు వలన ఎక్కువమానము చేకూరునట. నిరంకుశాధికారము సమమాత్రమయినను ప్రజలకు ఒప్పగించగూడదని వీరితలంపు. ఇట్టి శిష్యము క్షీణింపకుండ కాపాడు పెట్టు? భారతీయులక్షేమలాభములను పెంపొందించు బాధ్యత తమపైగలదని పార్లమెంటుసభ వారు ముందుగ గుర్తించవలయునట. ఆ బాధ్యత నేమాత్రము వదలినను, వ్యవహారమంతయు చెడి పోవునట. అందుచే బలహీనమగు ప్రయత్నములను, నిస్సారమగు రాజీలను మూలద్రోసి, ఇంగ్లండు కింతకాలమునుండియు గలుగుచున్న యవమానమును తొలగింపవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. లేనిపోని స్వాతంత్ర్య ప్రదానప్రయత్నముల ననలే వదలుకొని, నిరంకుశాధికారమును కల్పింపకుండ

నెలకొల్పవలయునని, ఓడ్డయ్యగారి యభివృద్ధిముందుకు ఏర్పాటుగూడ వీరి సూక్ష్మబుద్ధికి గోచరించినది. బ్రిటీషు పరిపాలనావిధానమును కొనసాగించుటకు, సమర్థులగు బ్రిటీషు ఉద్యోగులను నియమింపవలయునట. ఉక్కుచట్టమును చెక్కుచెదరికుండ గాపాడవలయునని వీరు గోరుచున్నారు.

ఇండియన్ సిటిజన్స్ సర్వీసులందేగాక, మిగిలిన సర్వీసులన్నిటియందును బ్రిటీషు ఉద్యోగుల సంఖ్యను నిలిపియుంచవలయునట. తేనియెడల ఒక్కతరమలోన, బ్రిటీషు ఉద్యోగులదృశ్యమగుదురేయని వీరు చింతించుచున్నారు. లీకమీషను సూచనలు సయితము వీరికి వెగటుగ దోచినవి. భారతీయులను సంత్వప్తిపరచుట కిట్టి నిరర్థకపు మార్పులు గావింపబడెనని వీరు వగచుచున్నారు. హైందవప్రజాసామాన్యహృదయమును గ్రహించిన ఓడ్డయ్యగారు మరియొకసంగతిని కేటపించుచున్నారు. లీకమీషనువారు చేసినమార్పులు ప్రజాసామాన్యపు వాంఛలకు విరుద్ధములట. ప్రజలు బ్రిటీషు ఉద్యోగులను దప్ప వేరొకరిని గోరరని, ఓడ్డయ్యగారు నిర్భయముగ చాటుచున్నారు. పార్లమెంటుసభవారు ప్రజాసామాన్య క్షేమమును విడనాడగూడదట. ఓడ్డయ్యగారికి ప్రజలపై గల యపూర్వాభిమానము నిటవివరింప బనిలేదు. పంజాబులో పరిపాలనము జేయుచున్నపుడే వీరి సద్భావము వెల్లడియయ్యెను. వీరికపుడు గలిగిన నిష్ఠాత్మక జాతమాన కలాత్ మింకను క్షీణింపకున్నది. స్వపరిపాలనాభావ సయినను ప్రజలకు లభింపకుండజేసిన, వీరికి సంత్వప్తిగలుగును. ప్రజల శ్రేయమును పెంపొందించు మార్గమిదియే. ప్రస్తుత కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారు ఓడ్డయ్యగారు జూపినమార్గము ననుసరించుచో, నాశ్వర్యముండదు.

ఇండియా ప్రభుత్వమునందు హాంతుమెంబరుగ నుండి, నిరంకుశ పరిపాలనమునకు చేయుతమైన గురు, సామ్రాజ్య శాసనసభయందు గంభీరపన్యాసముల గావించుచుండిన నాకొకరియొక శ్రేణి టుగారు, ఓడ్డయ్యగారివలె దూకుడు ప్రసంగము గావింపలేదు. కాని, ఫలితమునందు వీరిప్రసంగము ఓడ్డయ్యగారి ప్రసంగముతో దులదూగుచున్నది. విభజించి పాలింపవలయుననీతి ననుసరించెడి విశ్ శెంటుగారికి, హిందువులకును మహమ్మదీయులకునుమధ్య ఏమాత్రము చీలికగలిగినను, పరమామోదము గలుగుననుటకు సందియములేదు. బెంగాలులో, ఫజలుల్ హక్కు ప్రభృతులు ప్రత్యేక మహమ్మదీయపక్షము నేర్పరచి, జాతీయోద్యమము నడ్డగించుట, విశ్ శెంటు మున్నగువారికి మిగుల మనోల్లాసము గలిగించెను. సర్ ఛార్లెసు ఏటు అను పార్లమెంటు సభ్యుడుగూడ, మితిలేని సంశయము గనుపరచెను. కాని, బెంగాలు మహమ్మదీయ లందరును, ఫజలుల్ హక్కుగారి ప్రతికూలోద్యమము నానొందింపలేదని, వీరు గ్రహింపవలయును. బెంగాలు ఆర్థి నెన్నుబిల్లు కనుకూలముగ మహమ్మదీయులచే వోటుజేయించు ప్రయత్న మెటుల విఫలమయ్యెనో చెలుపనక్కరలేదు. హిందూమహమ్మదీయ సభ్యమును పెంపొందించుటకు నేడుజరిగెడి ప్రయత్నములు నిరంకుశాధికారుల యత్నాహమును చల్లార్చగలవు.

భారతీయులలో నేమాత్రము చీలికగలిగినను దానిని గోరంతలు కొండొలలు జేసెడి వారు, త్వరలో తమ వ్యాపార మడుగంటునని గ్రహింపగలరు. ఇదివర కిచ్చిన స్వపరిపాలనమును తీసివైచుటగాని, బ్రిటీషువారు ఇండియానుండి వెడలిపోవుటగాని, బనికరావని, విశ్ శెంటుగారు బలుకుచున్నారు. దేశమునకు ప్రసాదించిననామమాత్ర స్వపరిపాలనమును దీచివైచినను, చింతించువారుండరని విశ్ శెంటుగారు గ్రహింపవలయును. నేమి అమలునందున్న సంస్కరణములను కొనసాగించుట దుర్లభమని, అనుభవశీలురెల్ల రంగీకరించుచున్నారు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనము గావలయునగాని, దాని నీడతో బనిలేదు. ప్రజలకింతను దీర్ఘ శిక్ష కావలయుననియు, అందుకు చాలకాలముపట్టుననియు బలికెడిమాటలు నిరర్థకములు. నూట యేబది సంవత్సరములనుండియు యిచ్చుచున్న శిక్ష సరిబోనిచో, యికముందిచ్చెడి శిక్షమాత్రము సరిబోవునా? ప్రజలక్షేమమును పెంపొందింపజాలని అధికారవర్గము ప్రజలకు స్వపరిపాలనశిక్షను గట్టుననుట, విశ్వాస్థావ్యము గానేరదు. వీరిశిక్షణవలన, స్వపరిపాలన మింకను వెనుకకుబోవచ్చును. ప్రపంచములో నేదేశమయినను స్వపరిపాలనమును సరియగుమార్గముల నడిపించుచున్నదని చెప్ప వీలులేదు.

పాశ్చాత్యదేశములందు సయితము, అనేకలోపములు జరుగుచున్నవి. ప్రజలలో మితిలేని యశాంతి బెరుగుచున్నది. కార్మికులలో నలజడి పెచ్చుపెరుగుచున్నది. అంతమాత్రముచే, నేదేశమునకును స్వపరిపాలనమును దొలగింపవలయునని బాధ్యతగల వారెవరును సూచించుటలేదు. ఇటులనే హిందూదేశమునను స్వపరిపాలనమును నిర్వహించుటలో కొన్నిలోపములను గావింపవచ్చును. అంతమాత్రముచే తీరని నష్టము గలుగజాలదు. ప్రస్తుత దుస్థితి ఎంతత్వరలో దొలగిన నంతమేలని ప్రజలు భావించుచున్నారు. విశ్ శెంటుగారు విచిత్రమగు సూచన నొకదానిని తెలుపుచున్నారు. హైందవసమన్యను బ్రిటీషుపక్షసమన్యగ నెన్నడును భావింపగూడదనియు, మువ్వరు రాజకీయపక్షముల వారును హిందూదేశముపట్ల నొక్కరీతి విధానము నవలంబించుటకు కట్టడి జేసికొనవలయుననియు, వీరు గోరుచున్నారు. ఇది జరుగుచో, లిబరలు, లేబరు, కన్నర్యేటిపు పక్షములన్నియు ఒక్కరీతిననే నడుచుననుటకు సందియములేదు. ఏపక్ష మధికారమునకు వచ్చినను, భారతీయు లాశపడుటకు ఏలుండదు. ఇంతవరకును నాచరణలో నిలువనే జరుగుచున్నది. ఏపక్షమువారధికారమందున్నను, పర్యవసానము నందు మార్పు గలుగలేదు. విశ్ శెంటుగారి సలహా ననుసరించి, కట్టడి గూడ జేసికొనుచో భావ్యభివృద్ధిని గూర్చి తలపెట్టుట కసలే యవకాశముండదు. లేబరుసభ్యులగు అస్వాల్డుమాస్లేగారు, డిల్లీలో ప్రసంగించుచు లేబరు పక్షమువారు మరిల సధికారమునకువచ్చువరకు, భారతీయు లోరిమితో వేచియుండవలెనని కోరిరి. ఈలోపుగ ఇంగ్లండులో ప్రచారము నిలువవలయుననికోరిరి. లేబరుపక్షమువారింకొకమారధికారమునకు వచ్చినను, వారు దయదలచి

స్వరూపాలను బ్రహ్మచర్యం చేసిన యాహింస వీలు లేదు. విశేషంగా బోలు ప్రముఖుల యాలోచనగాంచిన, హిందూదేశమునకు సంబంధించినంత వరకు అన్ని పక్షములవారును ఒక్కటే నే ద్రోశ్చేదరు. భారతీయుల కన్నను ఎక్కువ ఓడిమి జూపినవారిని కోరుతున్నాము. పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ గారు సూచించినట్లు, ఇంగ్లండులో ప్రచార మత్వ ధికవ్యయముతో గూడుకొనియుండును. ఇంతటిబుద్ధుని విదేశములలో దండుగట్టుట, యనవసరమని తోచక మానదు. భారతీయుల మోక్షమును, వారే పాధించుకొనవలయును. నిరంకుశాధికారులు ప్రజాశయములను విఫలపరచుటకు తమ శక్తిసంతతు వినియోగించుచున్నారు. తదితరులు శుష్క సానుభూతి తెలుపుచున్నను, అధికార్యరూపము చాల్చుటలేదు. అందుచే స్వరాజ్యసంపాదన కప్రయత్నంలే పాటుబడి, దేశము నెదుర్కొనుచున్న విఘ్నములను ప్రజలే భోద్రోలవలయును. ఓడ్వయరు విశేషము మున్నగువారల హెచ్చరికలు, భారతీయులలో కార్యదీక్షను పురిగొల్పుగలుగుచో, వారిని దేశోపకారులుగానే భావించవచ్చును.

పటేలుగారి విజయము

పటేలుగారు, బెంగాలు, బొంబాయి, మద్రాసు రిగ్యులేషనులను రద్దు చేయవలయుననియు, ఇంకను మరికొన్ని నిర్బంధచట్టములను రద్దుచేయవలయుననియు ప్రతిపాదించెడివిల్లు నెకదానిని ప్రవేశపెట్టుట కనుమతిగోరిరి. హాంమెంబరగునర్ అలెగ్జాండరు మజ్జిమెనుగారు, పటేలుగారికోర్కె నెదిరించి తమ యదారస్వభావమును గనుపరచిరి. కాని, శాసనసభ్యులలో నధిక సంఖ్యాకులకు హాంమెంబరుగారి వాదమునుచింపదయ్యెను. వబదిమంది పటేలుగారి తీర్మానమున కనుకూలముగను, నలువదిమంది ప్రతికూలముగను వోటు జేయుటచే, నది నెగ్గెను. పటేలుగారివిల్లు త్వరలో చర్చకు రాగలదు. ఇట్టి తాతలనాటి నిర్బంధచట్టము లింకను అమలులోనుండుటయు, వానిని ఎప్పటికప్పుడు మరల లేననెత్తుటయు, న్యాయనిర్వహణమునకు మిక్కిలి కళంకదాయకము. పటేలుగారి చట్టమును సామ్రాజ్య శాసనసభ వారామోదింపదరని ఎంచెదము. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము దీనిని సంగీకరించెదరని తలంపజాలము. ఒకవంక బెంగాలు ఆర్డినెన్సును సమర్థించుచు, వేరొకవంక తత్సంబంధముగు నిర్బంధశాసనములను త్రోసివైచుటకు వారు సమ్మతించెదరా? అయినను, ప్రజాభిప్రాయమే తీరున నున్నదో స్పష్టమగును. బెంగాలు శాసనసభలో నేమి, సామ్రాజ్య శాసనసభలో నేమి నీసంగతి సువ్యక్తమగుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును చిరకాలము నిరసించుటకుసాధ్యపడదని, ప్రపంచచారిత్రము తెలుపరచుచున్నది.

లీకమీషను సూచనలు

మద్రాసుకు సంబంధించినంతవరకు, లీకమీషను సూచనలకు ఫలితముగ 1924-25 సంవత్సరమున జరిగెడివ్యయము 9 లక్షలకన్న నెక్కువగాదని, ప్రభుత్వమువారు నిన్నటిదినము శాసనసభలో

బదులు చెప్పిరి. 1925-26, 1926-27 సంవత్సరములకు ఎంత వ్యయమగునో యింకను మదింపుజేయలేదని, బలికిరి. ఇందునుగూర్చి సామ్రాజ్య శాసనసభలోగూడ ప్రశ్న యడుగబడెను. లీకమీషను సూచనలను ఏప్రిలు 1 వ తేది నుండియు అమలులోనికి చెచ్చుచో నంతభర్పగునో, తమకింకను తెలియలేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. ఈ ఖర్చులొరకు నష్టి మెంటరీ డిమాండుల గోరుచో, వోటుజేయదగిన అంశములగుర్చి మాత్రము చర్చించుటకు శాసనసభవారి కవకాశముండునని హాంమెంబరుగారు సూచించిరి. కాని ఖర్చులలో విశేషభాగము వోటు జేయదగిన అంశముగాను గావున, చర్చకు లోనుగాదనియే చెప్పవచ్చును. వర్గ మెంటుసభయందు, లీకమీషను సూచనల గూర్చి త్వరలో నెక శాసనము గావించెదరు. అందునుగూరించి మారుమాటాడుటకు భారతీయులకు వీలుండదు. మితమీరిన ఖర్చుచూత్రము భరింపవలయును. సంస్కరణములవలన, స్వరూపాలనాధికారము పెంపొందకున్నను, క్రొత్తబరువులనుమాత్రము హిందూదేశము మోయవలసివచ్చుచున్నది.

బొంబాయి: ఎలెక్ట్రిక్ కరెన్సీ

బొంబాయి నవనాగరికమునకు ప్రసిద్ధిజెందినది. విదేశ వాణిజ్యము నానాటి కధికమగుటచే ఆధునిక సౌకర్యములనేకములు బొంబాయియందు మున్ముందు ప్రవేశించుచున్నవి. నిన్నటిదినము బొంబాయి నగరమునందు, మొదటి ఎలెక్ట్రిక్ కరెన్సీ ప్రారంభమయ్యెను. హిందూదేశమునందు విద్యుచ్ఛక్తితో రైలును నడిపించుట కిదియే ప్రథమ ప్రయత్నము. తాతాకంపెనీవారు హైద్రోఎలెక్ట్రిక్ విధానమును నిర్వహించుటచే, నిట్టి ప్రయత్నము కొనసాగుటకు వీలయ్యెను. క్రొత్తరైలు పదిమైళ్ల దూరముమాత్రమే పోయినను, త్వరలో నిది విస్తరించునని తలంపవచ్చును. 1927 సంవత్సరమునందు వాయువిమానములద్వారా ప్రయాణముజేయ వీలగునని బొంబాయి గవర్నరుగారు హామీచుచున్నారు. రైల్వేయంతెరచు సంస్కరణమున, గవర్నరుప్రభృతు లిచ్చిన యపన్యాసములు దూరప్రదేశములకుగూడ వైరులెను ఏర్పాటులమూలమున నినిపించెను. హిందూదేశమున వాణిజ్యస్థానమగు బొంబాయినగరమునందు క్రొత్తసౌకర్యములన్నియు నేర్పడుటచే, యూరపియను నగరరాజములతో నది తులనాగుటయం దాశ్చర్యములేదు. కాని ఇట్టి పైపై మెరుగులతో తృప్తిజెంది, ప్రజలు దేశమునకు ముఖ్యమగు చేతి పరిశ్రమలను విడనాడి, యంత్రములకు దాసులగుచో, నిజాభివృద్ధి యడుగంటును.

మొరాకో సందిగ్ధస్థితి

మొరాకోయందు సందిగ్ధస్థితి జనించినదని విదేశవార్తలు తెలుపుచున్నవి. రిఫ్ నాయకులగు అబ్దుల్ కరీముగారు స్పెయినుపై న్యాయ సవలీలగ నోడించిరి. స్పెయిను మరలమరల విజృంభించుటకు జేసినప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. ఈలోపుగ, కొంత యనుకూలస్థితి ఏర్పడినట్లు తెలియవచ్చెను. అను నాయకుడు అబ్దుల్ కరీముపై

పోరాటమునకుదిగి, స్పెయినునట్లురాజభక్తిజూపెను. స్పెయిను సహాయము తనకుగలుగునని రహితీగా రెంచిరి. కాని, అటుల జరుగదయ్యెను. అబ్దుల్ కరీంగారు రహితీపై న్యాయము నోడించిరి. రహితీగారు అబ్దుల్ కరీంగారికి లొంగిపోవలసివచ్చెను. వీరువురునుగలిసి, స్పెయినుపై పోరాడుటకు నిశ్చయించిరి. స్పెయినుసానము మొరాకోయందు సూగులాడుచున్నట్లు విధితమయినది. ఇట్టిస్థితిలో స్పెయినుప్రభుత్వము మొరాకోను అరబ్బులకు విడచి, వారి స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుటమేలు. ఇతర యూరపియను జాతులును, నానారాష్ట్రసంఘమును స్పెయిను నిందుకు ప్రోద్బలపరచుట యుక్తము. కాని, యూరపియను జాతులపట్ల జూపెడి యభిమానము నరబ్బులపట్ల జూపెదరా యని సందియము గలుగకమానదు.

హాంబుర్గ్ ప్రేషనులో జరిగిన హత్య కింతవరకును కారకు లెవరో గనుగొనలేకపోవుట, పోలీసువారి సామర్థ్యమునకు నిదర్శనముగాజాలదు. బొంబాయిలో మలబారుహిల్లుపై జరిగిన హత్యకూర్చి దీసికొనుచున్న శ్రద్ధకును, మద్రాసులో జూపబడెడి ఉపేక్షకును తారతమ్యమును గ్రహింపవచ్చును. మద్రాసుబ్యాంకు కేసులో, పోలీసువారుజూపిన యనమర్థత స్పష్టమయ్యెను. అందు విషయమై ప్రభుత్వమువారు తగినచర్య నవలంబింపలేదని, లామెంబరుగారి ప్రత్యుత్తరముబట్టి గనుగొనవచ్చును. లా, ఆర్డరు రక్షణవిషయమున మిగుల పట్టుదలజూపెడి అధికారవర్గము, ప్రయోజనరహితమగు పోలీసుపద్ధతులను మార్చుటకేల ప్రయత్నింపరో తెలియకున్నది.

వార్షికు, నడితు మ్యునిసిపాలిటీలు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారికి నన్యానవత్రము నిచ్చినందులకు దావా

వెనుక వాస్తవిక మ్యునిసిపాలిటీవారు శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారికి దర్బారునా హాయి గోపాలువాడు కేశాయిగా. కేసి సర్వానవత్రమును సమర్పించినందుకు మ్యునిసిపాలిటీలోనుండి వ్యయపరచిన రీతి రూపాయిలను 11 గును సభ్యులవద్దనుండి రాబట్టుటయు నడితు మ్యునిసిపాలిటీవారు తమ వాతకాలము యొక్క స్వయం పరిశీలనకు నిర్దేశించినందులకు సభ్యులవలన 12000 రూపాయలు రాబట్టుటయు అమామదావాడు జిల్లాజడ్జి తీర్పుచప్పెను. (ఆంధ్ర)

నా భావ హారాజు

ఇంతవరకు 50 వేల రూపాయలనుమాత్రమే యిచ్చిరి

మహారాజుగారు రాజ్యధిష్ఠించినపుడు సామకు మాకు లక్షల రూపాయలనిచ్చెదమని ట్రిటిఫు దొరతనమువారికి తెలిపిరిగాని యింతవరకు 50000 రూపాయలుమాత్రమే యిచ్చిరిని ఆకాశీపత్రిక వ్రాసెను.

పగులని గాజు అద్దములు

క్రొత్తగా కనిపెట్టుట

సాగుచలస్వభావముగల యొకపదార్థమును క్రొత్తగా కనిపెట్టిరి. ఇదిగాజుఅద్దమువలె సుపకరించునుగాని గాజువలె త్వరగా పగులదు అని ప్రేక్షకును పత్రిక ప్రకటించెను. అట్టి యాదేశమున యిట్టి స్వభావముగల మరొక పదార్థమును కనిపెట్టిరి. వియన్నా, విశ్వవిద్యాలయమున పరిశోధనలు జరిగెను.

విదేశ వార్తలు

రాష్ట్రపతి పెరిగిపోవుట

అమెరికాలో భయము

లండన్, జనవరి 31:— డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికా విలేజ్ లో న్యూయార్కునుండి తెలుపుచున్నది. చికాగోలో ఆఫ్రేడే గోధుమధరలు పెరిగిపోవుటచే అమెరికాలో హెచ్చరిం చేయబడుచున్నది. దీనివలన బ్రెజిల్ లో రాష్ట్రపతి పెరిగిపోయెను. రాష్ట్రపతి విక్రయించునారు ప్రపంచమునకును భరలను హెచ్చించెదరేమోనని భయపడుచున్నది. విదేశపు గోధుమ పంట తగ్గింది అందుచే బహుశానుచున్నది. అమెరికాపంట విస్తారముగ నున్నది. కాని భరలు విస్తారము పెరిగిపోవునని భయపడుచున్నది. అట్లుచూ ప్రస్తుతము ఈలాభములు నష్టముగ పరిణమించును.

హెచ్చుధరలను విదేశీయులు సాధించుటకు సవర్ధుని అమెరికనులను హెచ్చరించుచున్నది. వారికి ఎట్లు ఈ హెచ్చు ధరలను సాధించవలెనో ఉపాయములు తెలియజేసిరి. ఎగుమతి చేయుటకు అవకాశముగ ఈ త్రవ అమెరికాలో 100 000000 బు షెల్స్ గోధుమలు అవకాశముగ మిగిలి యున్నవని వర్తకులు అంచనా వేయుచున్నది. అట్లైతే, అష్టేరియాలో గూడ క్రొత్తపంట పండునని అంచనా వేయుచున్నది. ఈ రెండును గలసి 225000,000 బుషెల్స్ అవకాశముగ మిగలు ననుచున్నది.

స్కాట్లండు లండు అనునామె 400,000 పౌనుల లాభమును దీసెనట.

హంబూరాస్ గవర్నరు

గ మేజరు లండన్ గారు నియమించబడిరి.

ఇండియాలో ప్రెంచి ఆశయములు

మాస్కో ప్రేరేపణ

లండన్, జనవరి 30:— ఇటీవల గాంధీ గారి జీవితమును ఒక ప్రెంచి గ్రంథకర్త ప్రకటిం చేయటచే భారతదేశ వ్యవహారములందు విద్యాధికులు ఆసక్తిచూపిరి. క్రైస్తవ పరిచయముచేయుచున్నారని ఇంగ్లీష్ వ్యాపక పత్రికా ప్రతినిధి తెలుపుచున్నది. కొందరు గ్రంథకర్త తీవ్రమయ్యె ఒక సంఘముగ వర్ణించిరి. పరదేశపు విదేశములందు ప్రస్తుతము సంచారముజేయుచున్న భారతదేశ అతివాదులు చాల వరకు సంగతులను జెప్పి ప్రేరేపించుచున్నారు. ఇది నిశ్చయము. వీరికి ఈ భారతీయులకు మాస్కోనుండి ఆర్థిక సహాయము వచ్చుచున్నదని అనుమానముగ నున్నది. లండన్ లో ఈ సంగతులన్నియు విశోదమును, నిర్లక్ష్యమును గలగజేయుచున్నది.

నల్లమందు నిర్బంధములు

ఒడంబడిక పరతులు

సంరక్షణముదారుల అభయము

లీడ్లు, ఫిబ్రవరి 2:— గ్రేటు బ్రిటన్, ప్రాంసు, హాలండు పోర్చుగలు ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమైనంత త్వరలో హేగు ఒడంబడికను సెరవేర్చెదమని అభయమునకు గాక నల్ల మందు త్రాగుడునుగూడ తమ రాష్ట్రములలో కొన్ని సంవత్సరములలో అంతరింపజేయుటకు పూరిపడిరి. కాని నల్లమందును ఉత్పత్తిజేయు దేశములవారు మాత్రము బాతిసమితి విచారణ సంఘమువారికిగ్గి పికరముగ దొంగతనముగ ఎగుమతి జేయుటకు ఉత్పత్తిని జాగ్రత్తగ కనిపెట్టి తగురక్షణముండవలెననిరి.

అమెరికను ఆఫ్రికాయములను సెరవేర్చటకు చాలవరకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు ఈ ఒడంబడిక తెలుపుచున్నది.

ఇక్కడను, జనీవాలోను, దీనిని ఆప్రకారము అంగీకరించెదరని అనుమానమున్నది. అమెరికను రాయబారులు అంగీకరించలేని రెండవ నల్లమందు ఒడంబడిక మత్తుపదార్థములను జాగ్రత్తపెట్టి విషయమై చెడిపోవుననుచున్నది. ఈ విషయము నల్లమందు త్రాగుడుకంటె చాల ముఖ్యమైనది.

చవకబొగ్గు కావలెనట

లండన్, జనవరి 30:— లీడ్లు వర్తక సంఘమువారు విందో సగినపుడు అధినివేశనర్తక శాఖా కార్యదర్శి స్వామ్యులుగారి వర్తక పరిస్థితులు ఉత్సాహకరముగ నున్నవనిరి. భయములేదని ఆభయమియ గల్గినను ఇంక బొగ్గుమాత్రము ఒక గాలెనెనిరి ఉత్పాదక బొగ్గుగరమిద చాలవరకు ఆధారపడియున్నది. నేడు బొగ్గుగర ఎంతో పెరిగిపోవుటచే బ్రిటిషు ఉత్పాదక కులు తమ సంతకము దేశములందు విక్రయింప లేకున్నారు. ముఖ్యముగ ఇండియాలో బ్రిటిషు ఉత్పాదకమును విక్రయించ లేకున్నారు. బెల్జియమును వీరికంటె చాక విక్రయించుటచే కారణము టన్ను 1 కి కొన్ని పిల్లింగులను భరితగించలేని అంతయు బాగుపడును. బ్రిటిషు వర్తకము అభివృద్ధిగాంచుననిరి

భారతదేశ పరిస్థితులు

జనీవా, ఫిబ్ర 2:— నేటి నల్లమందు ఉపసంఘమున భారతదేశ ప్రతినిధి భారత ప్రభుత్వ పరిస్థితులను దెలియజేసిరి. హేగు ఒడంబడికను సంతకముజేసిన దేశములలో ఒక్క హిందూదేశమే నల్లమందును తయారుచేయునది. యూరపియను దేశములకంటె నల్లమందును తినుటను మానిరి. ప్రత్యేకదక్షులను కొన్న దానికంటె ఎక్కువగూడ తగ్గించిరి.

రేపటి రోజున చర్చ జరుగును. కాళ్వల నల్లమందు సంఘము సేర్పాటుజేయుటకు జేయబడిన నిబంధనలను ఇంగ్లీషు యువసంఘము అంగీకరించెను.

జపాను అభిప్రాయము

ఆంగ్లో అమెరికను అభిప్రాయములను సరిబుచ్చుటకు జపాను ప్రతినిధి ప్రయత్నించెను. దూరప్రాచ్య దేశములందు వంట నల్లమందును పూర్తిగా వాడకుండజేయు విషయమై ఒక తేదీని నిర్ణయించుట కింకను ఒడంబడిక కుదరలేదు. సిసిలు ప్రభునితో జపాను రాయబారి చాలవరకు మాట్లాడెను. కాని ఏమియు పర్యవసానము లేరలేదు. రేపటికినను భూలో ఏమి జరుగునో ఎవరికిని తెలియదు. రెండవ నల్లమందు సభ ఫలితములు పాడుగానుండ జేయుటకు పోర్చుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

అసలు వ్యవహారములయందు చీనాతోనున్నది

లండన్, జనవరి 30:— చీనాలో నల్లమందు ఉత్పత్తిని పరిశీలించు ప్రభుత్వ మేర్పడినగాని లాభములేదు. నల్లమందును తయారు చేయుచునేయుండును. చీనాలో పరిస్థితులు సర్దుకొనువరకు ఏమియుసాగదు. ఇండియాలో నల్లమందును సర్దిపెట్టు లేనిదే ఎగుమతిజేయరాదనిరి. అట్లుజేసిన అక్రమమిరి. తినుమతి దేశములనుండి సర్దిపెట్టు లేనిదే ఎగుమతిజేయరాదనిరి. దీనిని తప్పక అనులు జరుపుచున్నారు. ప్రతి ప్రభుత్వమువారిట్లు జేసిలేని త్వరలో పరిష్కారమగుననిరి. ప్రస్తుతము అంతర్జాతీయ పరిష్కారము అసాధ్యము. కాని ప్రస్తుతము బ్రిటిషువారన్న యిల్ల ప్థానిక బాధ్యత సిద్ధాంతమే మంచిది.

మరాఠో విషమావస్థ

రెయినులీగారి పతనము

లండన్, జనవరి 28:— రెయినులీగారి పతనమున్న మరాఠోపరిస్థితులందు గొప్ప మార్పు గల్గిన దన్నమాటే యని టైమ్స్ పత్రికా విలేజ్ లో తంజీరునుండి తెలుపుచున్నది. అల్లల్ కరీంగారి కిది అఖండవిజయము. 1921 సంవత్సరమున ఇట్టి అఖండవిజయమే చేశారెను. ఉత్తరమరాఠోలో అనర్ధకముగ చక్రమును ద్రిష్టించున్నారు. రెయినులీగార పుడే రిపు నాయకుని అధికారము సంగీకరించెను, స్వయంచై దండెత్తుట కంగీకరించెను.

రెయినులీ ఇట్లు ప్రవర్తించుట కిది మొదటిపర్యాయముగాదు. స్వయంచై ప్రభుత్వము తనను విడనాడెనని రెయినులీగారు నిందించవచ్చును. ఇదివర కన్నుడును ఆతడు వారిని ప్రేమించలేదు. ఇప్పుడే కష్టమును దెచ్చిపెట్టినందులకు వారిని మరల ద్వేషించుటకు ప్రారంభించెను. అల్లల్ కరీంగారి తీవ్రని ఎటులు వినియోగించుకొనెదో జాడవలసియున్నది. వీరిద్దరి కిని ఒకరియం దొకరికి విశ్వాసములేదు.

మిత్రమండలి ఋణములు

ఫ్రెంచి ప్రత్యుత్తరములు

బ్రిటిషు విధానము

లీడ్లు, ఫిబ్రవరి 2:— ప్యాసిఫిక్ సభాసంతరమున ఫ్రెంచి ఆర్థికమంత్రి చర్చిలుగారి కందజేసిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరమును ఆలోచించుచున్నది. కాని ఇంతవర కేమియు తెలియటలేదు. ఈ లేఖ ఇపుడు మంత్రివర్గముచేతిలో యున్నది. ఫిరీషయమై ఆలోచించుచున్నారు.

ఈ ప్రత్యుత్తరమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు రేపు ప్రత్యేకమంత్రివర్గపు సభ జరుగునట.

చర్చిలుగారి లేఖ

మునుపు అన్నటులే ఇపుడుగూడ తాము అమెరికనుల కీయలసిన ఋణముకంటె ఎక్కువమొత్తమును నష్టపరిహారములందుగాని, మిత్రమండలి ఋణవిషయమైగాని అడుగదలచుకొనలేదని చర్చిలుగారు తెలియజేసిరి. చర్చిలుగారు తయారుచేయుచున్న లేఖ నాలోచించుటకు ప్రత్యేకసభను మంత్రివర్గమువారు సత్పదరట. ఫ్రెంచివా రేమియు జెప్పదలచుకొన్న ఆలోచించెదమని బ్రిటిషువారు తెలియజేసిరి. ఋణమును దీర్చుటకు వారివారికే కని కనిపెట్టి జేయవలెననిరి.

సెంటుపాలు దేవతము

మరమ్మతు విషయమై విచారించుట కేర్పరచబడిన ప్రత్యేకసంఘమువారు త్వరలోనే తమ నివేదికమును తయారుచేసెదరు. దేవతము అంతప్రమాదముగ నున్నదని నమ్ముటకు ఆధారము గనించుటలేదనుచున్నారు. దేవుని పూజించువారికిగాని, దర్శించువారికిగాని ప్రమాదము రాదనిరి. ఇంతవరకు మరమ్మతు నిమిత్తము 215000 పౌనులు ఖర్చులైనదనుచున్నారు.

ఆంగ్లో ఆర్జెంటైను ఒడంబడిక

శతాబ్దోత్సవము

లీడ్లు, ఫిబ్రవరి 2:— క్యానింగు ఆంగ్లో ఆర్జెంటైను ఒడంబడిక శతాబ్దోత్సవమును ఆర్జెంటైను మంత్రియు వారి సీన్యుడియు వెస్టుమిన్స్టరుకుబోయి క్యానింగుసహాధిపై పూలపూజను జేసి సర్పిరి.

ఆస్ట్రేలియా విద్యార్థులు—సంచారము

140 మంది ఆస్ట్రేలియా విద్యార్థు లిపుడు లండన్ లో నున్నారు.

యంగు ఆస్ట్రేలియా సంఘబల మనుషేరుతో వచ్చిరి. లండన్ లో ఆరుమాసము లండెదరట. అన్ని ప్రదేశములను జూచి రాజాను గలిసికొనెదరట. వచ్చే సోమవారము ప్యాకి నుకు బోయెదరు.

మొన్నటి బోపాపాంగ్రామికరంగములను జూచినవీడ ప్రాంసులో ముఖ్యపట్నములను సందర్శించెదరు. ఇటలీ స్వీడన్ జర్మండు దేశములకుగూడ బోయెదరు. బ్రిటిషుదీవులలో ఏప్రిల్ 15, మేమాసములు గడపెదరు.

కనడావారు లండన్ లో 5000000 పౌనుల ఋణమును ఏర్పాటుజేయుట కిదే ప్రథమప్రయత్నము.

సాక్షు హత్య

ఇద్దరిని అరెస్టుజేయుట

రైలులో బట్టుకొనుట

లీడ్లు, ఫిబ్రవరి 2:— పోలీసువారు ఇద్దరు విద్యార్థులను పారిపోవుచుండగ బట్టుకొనిరి. వీరు ఆంగ్లస్థాయి హత్యలో పాల్గొనిరి అనుమానించబడిరి. వీరిపుడు చెఱసాలయందున్నారు. వీరు బెడూయినులవలె వేషములను ధరించిరి. పోలీసువారుగూడ మారువేషమును ధరించి వీరు రైలులోనుండి దిగగానే చేతులకు సంకెళ్ళు తగిలించిరి.

టర్కీ-గీసు

పాట్రీయార్కును

కాన్స్టాంటినోపొలునుండి బంపివేయుట
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఫిబ్రవరి 2:—కాన్స్టాంటినోపొలునుండి గ్రీకు పాట్రీయార్కును (సతాధికారి) టర్కీవారు తరలించేయుటను గూర్చి తగవులు పెరుగునని ఉభయ ప్రభుత్వములవారు చిలుచుచున్నట్లు, లండన్లోనున్న టర్కీ ప్రతినిధి టర్కీ-గారు వాదమును బలపరచుచు స్పష్టీకరించెను. లూసేను సంధియందు కాన్స్టాంటిన్ నోపొలులోనున్న గ్రీకువారును, త్రేసులోనున్న టర్కీ-వారును 1918 సం॥ తరువాత వచ్చినవారు పరస్పర మర్యతలలోనుగాలెనని నిధించినది. మధ్యవర్తియొక డెఫ్యూతుడుగను గ్రీకు టర్కీ-గేతయు లెవలవనగుల సంఘమువారు అట్లు మార్చవగవారిని ఏర్పజూపి, పాట్రీయార్కు గూడ మాదవలసినదేయని చెప్పిరి.

టర్కీ-పూ ప్రభుత్వమునా రీవిషయమునే గ్రీకు మధ్యవర్తులు, ఇరు పక్షముల వారు 4 రు నొప్పున రిపు సభ్యులుగల మిత్రసంఘమువారిని పరిష్కరింప గోరిరి. వారు, పాట్రీయార్కు మారిపోవలసినదేయని 74 ట్రిబ్యుతో తీర్పుజేప్పిరి. ప్రస్తుతపాట్రీయార్కు నియమింపబడునపుడే మారిపోగలవని నమ్మకముండెననియు, అందుచే నాని నియమించుట తప్పనిదేయ, 1918 ఫ్రాన్సు కాన్స్టాంటిన్ నోపొలులో నుండిన గ్రీకుదేశీయులలో నొకరినే పాట్రీయార్కుగా నియమించుకొనవలసినదనియు లండన్లో టర్కీవారు దలంచుచున్నారు. పాట్రీయార్కుపని కాన్స్టాంటిన్ గోపియలో గ్రీకుల సహాయార్థము స్థాపింపబడిన టర్కీ-పూ సంస్థగా పరిగణింపబడుచున్నది. రాజకీయాలతో జోక్యములేదు. ఈవిషయంతయు టర్కీ-వారి స్వంతవిషయము.

లండన్ విద్యుచ్ఛక్తి పనివాడు

మరల పనిలో ప్రవేశించుటకు విశ్వయించిరి. ఎవరివలననైతే ఈసమస్య గల్గెనో ఆతడు తానీగవలసిన సామ్యము బాకీతో అంతకు సంఘమునకు ఇచ్చివేయవలసి తెలియజేసెను. ఇతనికి తన ప్రతిపక్ష నెరవేర్చుటకు అవకాశము నీయవలసినది.

ఇండియను మెడికలు సర్వీసు

రద్దుజేయగూడదనుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 2:—ఇండియను మెడికలు సర్వీసును ఐ. ఎం. ఎస్. రద్దుజేయగూడదని ఆంగ్లో ఇండియను సంఘము వారు బర్లెక్ హెడ్ ప్రభునకు విన్నపము నంపిరి. ఈమలు కమిటీవారు నూచించిన ప్రత్యేకపు సివిలు మెడికలు సర్వీసును గూర్చి లీకమిషనువారలోచించు లేదనిరి.

ఈరెంటిని ఏకముజేసిన దీనిని 'న్యూ ఇండియను మెడికలు కోరుతో', జేర్చవలెననిరి. క్రొత్త వైద్యసంఘముతో జేర్చవలెననిరి. దీనితో ఆ. ఎం. ఎం. సి. గూడ జేర్చబడును. ఏమి ఇండియాలో పనిచేయుకాలమున ముందు యూరపీయను ఆధికారులను నియమించుటతో బ్రటిషు విశ్వవిద్యాలయ ఆర్డర్ గలవారిని యదృశములో పనిజేసినవారిని గూర్చి మరవిపోగూడదని బర్లెక్ హెడ్ ప్రభుని హెచ్చరించిరి.

రోములో పోవుదగ్గర ప్రెంచి రాయబారికార్యాలయమును ఎత్తివేయుటకు ప్రెంచి రాజ్యాంగసభవారు తీర్మానించిరి. ఆల్సెస్లోరైనతరపున ఒకరిని బంపుటకు అగు ఖర్చును ఏర్పాటు జేసిరి.

ఉక్కు గృహములు

విషయమై చాలవరకు నభివృద్ధికరమగు పనులు ప్రారంభమైనవి. త్వలో లండన్లో మాదిరికి కొన్ని ఇండ్లు నిర్మించబడును. గృహనిర్మాణసంఘమువారు దీనికి నిరోధమును జూపుచున్నారని, పోటీనెచ్చునేమోయని భయపడుచున్నారని ప్రజలు ఎవరు అడ్డువచ్చినను ఈరకొనని నెవల్ చొంగులేకుగాని తెలియజేసిరి. పట్టాచట్టమును అమలు జరుపుట కంగీకరించెద ఘనియు తన ప్రతిపక్షము గూడ తనవిధానములనుగూడ ఆచరించవలెననియు నెవల్ చొంగులేకుగాని తెలియజేసిరి.

భారతశాసనసభ

అధికారుల చట్టములపై చర్చ

గర్భవతులను కార్మిక శ్రీల సంరక్షణ చట్టము

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 2:—ప్రతి విదేశీయులకును బేలులైన నొక్కటకును నియమ యేర్పాటులు శ్వేతీలందములలో ఉంచుటకు గావించబడిన చట్టమును సెల్వెవారికిబంపవలసినదని సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు ప్రతిపాదించిరి. రంగారావులు సర్ పి. తామరదాసు, రాయపరబిలాస్ సార్లూ ఆర్. ఎ. విత్సెన్ సేతోకస్తూరిభాయి లాల్ భాయి, అన్నే, బాబుజుబారుసింగు చేడి, అభయంకరు, సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగార్లు సెల్వెవారికి సభ్యులుగ నుండెదరు. బేలులమీద యజమానుని పేరులేయుట యు. పేరులేన బేలు కావలయునని బేలులగూడవారు గోరెననో, పేరులేన బేలుల కంట్రాక్టు ప్రకారముగా లెక్కనో నీకే రానియు నిబంధనలుచట్టముందు గావించి ప్రతిపక్షమును వారియంతట నదియే సంరక్షించుకొనునట్లు గావించుటయే బిల్లు యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశము. సరియగు తూకము మొదలగు విషయమును దెప్పి ప్రతివిదేశీయులకును నొక్కటకును అభివృద్ధి చేయుటకుగల యితరవిషయములనుగూర్చి సంకతులను దెబ్బకు ఒకరిజిహ్వు ఉంచవలెను. ప్రతియొకరు తానను నది సహాయకాసనముగ చేయవలసినది. ఈచట్టముతో సంబంధించిన యెల్ల రాష్ట్రములును, మధ్యపగజాలు, పంజాబు, మదరాసు, ఉయ్యక్తపగజాలు, యాచట్టమునకు సుముఖతజూపుచున్నవి. ఈచట్టముకంటెను కఠినమైనచట్టము గావలయునని పంజాబుగోరుచున్నది. ఇట్టిచట్టము రాష్ట్రీయశాసనసభలందు నిర్మింపవలయునని దెబ్బబడుచున్నది. ఈవిషయము ప్రజాయుక్తమైనన భారతశాసనసభయందు గావించబడిన శాసనములకు లోబడవలయును. ఒక్కరాష్ట్రీయప్రభుత్వమైనను యావిషయమై అభ్యంతరములను దెబ్బకులేదు. తెలుపబడినచట్టములను ప్రతిపక్షములు అణచబాలకున్నారు. ప్రభుత్వమైనను యంతవరకు జోక్యమును గలుగజేసికొనవలయునో నంతకంటె అధికముగ కలుగజేసికొనవలయులేదని చట్టము చూపుటచే గ్రహించవలెను.

అభయంకరుగారు

బాబు ఉజగంసింగుగారు చట్టమును బలపర్చిరి. ఉద్రేకమున ప్రసంగముగావించి బిల్లును అభయంకరుగారు ప్రతిఘటించిరి. ఈచట్టము పరదేశపు ప్రతిపక్షలకు లాభమైనదిగాని ప్రతిఘట్టతీదారుల కంతమాత్రమును లాభకరమైనదిగాదని అభయంకరుగారు దెప్పిరి. రాష్ట్రములందు చిన్నచిన్న ప్రతిపక్షియు యంత్రకాలగలవనియు, యాయంత్రకాలలు బెద్దపేర్వలతో జయప్రథముగ పోటీచేయుచున్నవనియు అట్టిచిన్న యంత్రకాల కీచట్టము ఉపకారకముగ లేననియు అభయంకరుగారు నుడిచిరి. ఈచట్టపునిబంధనలకు పేర్వలీల సహితము తాళబాలవు ఇంగ్లాండునుండిగాని మరియొక దేశముందుండిగాని బేలులు కత్తిగావించబడినవిని (కేరీ దెబ్బవచ్చును. బేలులమీద ఒకటిరెండు సంవత్సరముల కిట్టిసిర్కాసుచేయబడును. తేతగావించునట్టి పదాలనుండి విక్రేతను రక్షించుట కీచట్టమునందేమియు నిబంధనలులేవు. శ్వేతీలయజమానులు యాచట్టములను రిజిష్టరులు ఉంచవలయును. చట్టముందట్టి నిబంధనగావించుట కా పశ్యేకతలేదు. వీరాయసభ్యుడైన అన్నేగారు మరియొక ఉద్రేకమైన ప్రసంగమును గావించి చట్టమును ప్రతిఘటించెను. ప్రతిపక్షి విషయముగల యిట్లుందు లెల్లవోటులందును గలవని ప్రతిపక్షి వారు రుజువుచేయ జాలలేరి. రాజకీయసభ్యులు ప్రకారముగ నీచట్టము సమంజసమైనదిగాదు. ప్రతిపక్షియమును యిట్లుందు గలట్టి రాష్ట్రీయశాసనములం దీచట్టము నిర్మింపబడవలయును. ఈవిషయమై సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు ప్రసంగించిరి. కాని స్థానిక శాసనసభ లిందును ప్రతిఘటించుకొనెదెప్పెను. స్థానిక ప్రభుత్వములు యీ అభిప్రాయమును యిచ్చుటకు బూన్యము స్థానిక శాసనసభలతో సంకటించెనా యని అన్నేగారు ప్రశ్నించిరి. స్థానిక శాసనసభలును, ప్రభుత్వములును వాణిహక్కులను వదులుకొనుట కిష్టపడినగాని, నానారాష్ట్రములందుండి వచ్చిన భారతశాసనసభ ప్రతిపక్షియు రాష్ట్రీయసభ్యులెంతయును గావించవలయుననియు, రాష్ట్రీయసభ్యులెంతయును గంపాదించవలయుననియు బ్రయత్నించుచుండ యిట్టి చట్టమును యీ శాసనసభయందు ఆమోదింప యంతమాత్రమును సహ్యతీంపగు.

రాష్ట్రీయ విషయములపైకి దశాసన సభ శాసనములనుగా వింపవచ్చునో అనిషయములు కేంద్రవిషయముగ చేయవలయున్నవని దేశీయసభ్యుడు, సంస్కరణ విచారణసంఘాధ్యక్షుడు సర్ అలెగ్జాండు ముడి మెనుగారు నుతాదా సుములవిషయమును నుడిచినమాట సభ్యులు ముదవలెదు. ఈమందరింపుల విమర్శలు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారి ప్రతిపాదన సంగీకరించినయెడ సభ్యులు సర్ వారి సభ్యములను నిర్వహించుటలేనని యెంచవలయును.

మధ్యపగజాల అధికారసభ్యుడైన ఆర్. హెచ్చినిల్ సనుగారు చట్టమును బలపర్చిరి. అన్నేగారిని వారికిని గల శ్రేదాధిప్రాయములు చాల బలవత్తమైనవియని విశ్లేషణగారు బట్టిరి. ప్రతిపక్షియు యంత్రకాలలను స్థాపింపబోవువారి యెడ జిల్లామేజిస్ట్రేటులు ప్రారముగ వర్తించెదరను భయము నకు యెడనులేదు. రాజకీయసభ్యులందఱును సమస్యలదయించునని ఊంగు యంచబడెను. కాని సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారే అందుకులేని సమాధానమిచ్చిరి. చట్టము దొలగింపబూనవచ్చు బిల్లులన్నియు మధ్యరాష్ట్రములందు గలవు. కాన కేంద్రశాసనసభ చట్టమును నిర్మించుటకు తగిన కాణములు గలవు.

సర్ పురుషోత్తమ తామరదాసు

ఈవిషయమున కేంద్రశాసనసభ చట్టమును నిర్మించవలయునని దెప్పి పురుషోత్తమ తామరదాసుగారు చట్టమునుబలపర్చిరి. ప్రతిపక్షియులందు బలచేయువారల విషయమై యాచట్టము గావించబడినదనియు అభ్యంతరములన్నియు సెల్వెవారికియందు తర్కించుననియు పురుషోత్తమదాసుగారు నుడిచిరి. ఈచట్టము తుదకు ప్రతిపక్షి తిదారులకే లాభకరముగ నుండుని దెప్పి మనఃశాంతిగ మమ్ముగంజెట్టిగారు చట్టమునుబలపర్చిరి. సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారి ప్రతిపక్షియు తుదకు సెల్వెవారికివారి కంపుటకు ఆమోదింపబడెను. ఫెయింబగారు సెల్వెవారికి సభ్యులలో జేర్చబడిరి. కరారునామా ప్రకారముగ బ్రవర్తింప నందులకు కార్మికులు క్రిమనలులప్రకారముగ శిక్షింపబడుమండిరి. కాతన్యాయును దగ్గించుటకై కొన్ని నిబంధనలు రద్దుగావించుటకై సర్ అలెగ్జాండు ముడి మెనుగారు ప్రతిపాదించినది చర్చింపబడెయే ఆమోదింపబడెను. ఈసామ్యవిధానమునకు జోషీగారును, చామర్లాలుగారును ప్రభుత్వమును ప్రశంసించిరి.

అధ్యక్షుని వేతనపు చట్టము

భారతశాసనసభాధ్యక్షుని వేతనపు చట్టమును గ్రహించు బ్రవేశపెట్టిరి. సెలకు రూ 4,000లు అధ్యక్షునకు వేతనము గ నీయవలయునని బిల్లు నూచించుచుండెను. న్యాయలయలు తాత్కాలికముగ నూచింపబడెననియు, చర్చజరుపుటకీ అంకె దెబ్బబడెననియు, రాష్ట్రీయశాసనసభ్యులు దీయు వేతనములకంటె అధికమైన వేతనము భారతశాసన సభాధ్యక్షున కొసంగవలయుననియు గ్రాహించు నుడిచిరి.

ఆదాయపన్ను చట్టము

అనంతరము 1922-వ సంవత్సరపు ఆదాయపన్ను చట్టమును సవరణ గావించుటకు సర్ జేసీర్ బ్లాక్లెయిగారు చట్టమును ప్రతిపాదించిరి. రిజిష్టరు కావసినసభ్యులందు ప్రత్యేకముగ వాటాదారుల ఆదాయమును నిర్ణయించుటకు అనేక కారణముల చేకరినమునున్నది. నెరుకటి సువత్సరపు లాభములపై ఆదాయపున్నది నిర్ణయింపబడుచున్నను, నిర్ణయముచేయుటకు కాలమున ఫరమానందుగల వాటాదారులట్టి ఆది నిర్ణయముచేయు ఆచారముగలదు. ఆదాయపున్ను నిర్ణయముచేయుటకు కాలముందు వాటాదారులకు గల వాటాభాగమును బట్టి యిది నిర్ణయము గావలయునని బొంబాయి ఉన్నత న్యాయస్థానము తీర్పుయిచ్చెను. దీని తీర్పునునులన రెండు యిట్లుములు గలవు. విరమింప నున్న వాటాదారులందఱుండి అదాపు ఆదాయపున్ను వసూలుచేయుట సాధ్యముగాదు. నూతన వాటాదారులపై వెనుకటి సంవత్సరపు లాభముపై ఆదాయపున్ను విధించవలెను. కాన యీ ఉన్నత న్యాయస్థానము కొరకు శాఖలందుగల ఆచారమును శాసనకృతమైనదిగ జేయవలయును. అందుకొక చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను.

రేపటివరకు భారతశాసనసభ నిల్చి కేయబడెను.

నిన్నటి కార్యక్రమము

ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ :- నేటి ఉదయమున భారత శాసనసభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. విషయము ప్రతిపక్షము అసభి కారచట్టములుగలవు.

శ్రీకమిటి నూచలవిషయమై రంగస్వామి అయ్యంగారడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుచు, పార్లమెంటునందు చట్టనిర్మాణము విషయమై అంశములను గురించి యింకను యిండియా కార్యదర్శితో సంప్రతింపు జరుగుచున్నవని సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెను గారు నడిపిరి. ప్రయోగపుఖర్చులు, జీతములు విషయమున భారత ప్రభుత్వమువారి వ్యాయాధికారులను సంప్రతించలేదు. భారతదేశ కార్యదర్శియు రాజుగారి వ్యాయాధికారులను యింగ్లాండునందు యావిషయమై సంప్రతించినట్లుగ భారత ప్రభుత్వమునకు చెల్లలేదు. నూచలను వెనుకనండియు ఆములనందు చెట్టులకు వ్యయము మొత్తము చెల్లుటంకెలు ప్రభుత్వము యిప్పుడు చెల్లుచును. ఖర్చు చెట్టులకు సామ్యుచాలని యొడ అసంభవము. వోటుచేయుట కధికారులుగల ఖర్చుల విషయమున అదనముగ సామ్యుచాలించ వలసినవని ప్రభుత్వముగోరినయెడ మామూలు ప్రకారముగ యావిషయమున చర్చించుటకు సభ్యులకు అవకాశము లేదు. బియ్యబడునని దేశీయ సభ్యుడు బత్తును. ఈ ఖర్చునందలి మొత్తమును కాపన సభ్యులకు వోటు చేయుట కధికారులు లేదు. ఈ విషయమై పార్లమెంటు గావింప నున్న చట్టమును యింగ్లాండునందును యిండియానందును నొక్క పర్యాయమే ప్రకటింపవలయుననియు అట్లుయేర్పాటు చేసినయెడ యింగ్లాండునందు పార్లమెంటు నిర్ణయమును చట్టపు నిబంధనలపై భారతీయుల అభిప్రాయమును వ్యక్తముచేయ వలయునని రామచంద్రరావుగారు గోరిరి. భారత కార్యదర్శి ప్రశ్నపంపుటకు దేశీయ సభ్యు డంగీకరించెను. వారినూచలను భారత ప్రభుత్వము బలపరచునని రావుగారు గోరి నిర్దిష్టముగ వారేయెరు చెల్లిజాలని దేశీయ సభ్యుడు సమాధానమిచ్చెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

నేడు అధికముగ ముద్ర గంగానందసింహగారు ప్రశ్నలు చేసిరి. పెక్కు ప్రశ్నలకు సర్ బి. యన్. మిత్రాగారు సమాధానమిచ్చిరి. 1920 వ సంవత్సరము మొదలు 1924 వ సంవత్సరమువరకును దొంగతనముగ ఆయుధములను వంతునామగ్రియు వ్యాపారము విస్తారముగ జరుగుచున్నదని ప్రభుత్వమువారికి విచారణలన దెలియుచున్నదని సింహగారి ప్రశ్నకు దేశీయ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈ విషయమైగాని యా దొంగవ్యాపారమును ఆంధ్రులకు ప్రభుత్వముదీసికొనిన చర్యలను గాని చెల్లినయెడ యా దొంగరిక్రమము చేయుచున్న వారి వ్యాపారమునకు సహాయముగల గాన వారేయెరు చెల్లమని మడ్డిమెను గారు జవాబిచ్చిరి.

ఒక హైదరాబాదుజులమున ఒక భారత ప్రాముఖ్యుడు దిపోయను హంకాంగునందు గలవని తెల్పాడు. గారికి బద్దను గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఇందుకొరకు న్యాయము బ్రిటిషు ప్రభుత్వము హంకాంగునందు భారత ప్రభుత్వమును నియమము చేయుటలేదనియు చెల్లుబాడెను. వ్యక్తము విస్తరింపచేయుటకును, ఆసియాఖండమందలి దేశములందు అశభవమును సంపాదించుటకును భారతీయులకు హంకాంగునందు నిల్పుటచే అవకాశము లేదు. ఇట్టి కారణములచే విదేశములందు భారతీయులైన వ్యయమును నియమించుటను ఆమోదించుచు అసంభవమై తీర్మానము గావించెనని నిర్ణయము జాప్యము చేసెను.

పబ్లికు అక్కౌంట్సు కమిటీ

అసంభియందు గావింపబడిన యెన్నికయందు యాదిక లేవ ర్గానుబడినవారు. పబ్లిక అక్కౌంట్సు కమిటీ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి:-

మహమ్మదు యాహియా, కుక్కు, మహమ్మదు అలీఖాను, డాక్టరు లాహోకేరు, డాక్టరు యన్. మిత్ర, రంగస్వామి అయ్యంగారు, జి. యన్. సింహా, సయ్యద్ ముహమ్మదుఖాన్.

ఆర్థిక స్థాయి సంఘము

ఈ దినము జేర్కొనబడిన సభ్యులు ఆర్థిక స్థాయి సంఘ సభ్యులుగ నున్నారు:-

సర్. అబ్దుల్ హక్కుమ్, విల్సన్, డార్జిలింగ్ డెస్, వాల్సు, యస్. చెట్టి, డాక్టర్ గవరు, అబ్దుల్ కాసిమ్, జి. మెహతా గయ్యా ప్రసాదసింగు, రాజా ఖజు ఫరాలీఖాన్, రంగఅయ్యర్, డి. సి. సింహా, యం. కె. ఆచార్య, వి. రాజాగార్లు.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము యొక్క భారత శాఖ యందు 12000 పోనుల విలువగల వస్తువులను మైసూరు అధికారుల లెక్కలవలన దెలియుచున్నదని డాక్టర్ డెస్ గారి అదనపు ప్రశ్నకు సర్ చార్లెసు యిన్నిసుగారు జవాబిచ్చిరి.

జోషీగారి మాతృత్వ సహాయ చట్టము

కార్యక్రమ మువలంబించుటకు సభ ప్రారంభించెను. శ్రీ కార్మికుల మాతృత్వ సహాయ నిధి నియమమునని జోషీగారి ప్రతిపాదనముపై నిల్పి వేయబడిన ప్రసంగము జోషీగారు ప్రారంభించిరి. షేర్ శీలండు, గనులందు, 1801-వ సంవత్సరపు అస్సాము కూలీల వలసలకు వారి శాసనము వర్తింపజేయుటకు (Estates) మాతృత్వ సహాయ నిధి నియమమునని జోషీగారు డిల్లీ ప్రవేశపెట్టి అది వెల్లెట్టుకొనినది అభిప్రాయమునకు బంధపడినదని తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. స్థానిక ప్రభుత్వములను యజమానులను దెల్పిన అభ్యంతరములకు సరియగు సమాధానములను జోషీగారు ఇచ్చిరి. వారి డిల్లీ సామ్రాజ్యముగ నెల్లరును అంగీకరించుచున్నారు. మాతృత్వ సహాయ నిధి కొరకు 15 లక్షలకంటె అధికముగ ఖర్చు గాదు. పునరుత్థాపన శ్రమను చాకగ కూలీలకు లభించుచున్నారు. గాన వారిల కీ మాతృత్వ సహాయము నీ యలయును. అది యజమానులపై బరువుగాదు. భారత దేశమందలి కుటుంబములకు మహాపకారము గావింపవలయునన్న యాచర్యమును ఆమోదించవలయును. చట్టమును ప్రమేదింపుటకు ప్రభుత్వము ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు నిశ్చయించుట వారికి అమితముగ ఆశ్చర్యము గలిగించుచున్నది ఇది వరకే ప్రభుత్వము చట్టమును ప్రమేదింపెను. కొన్ని స్థానిక శాసనములను, యజమానుల సంఘముల జవాబులను, యింకను భారత ప్రభుత్వమునకు కేరళమున వాస్తవమే. ఈ సమాధానము లునప్పుడతడును వెల్లెట్టుకొనినది సమావేశముగాకుండ నుండుటకు జోషీగారి గోరికరించిరి. ఈ తరుణమున చట్టమందలి ముఖ్యములను అంగీకరింపవలయునని సభ్యులను జోషీగారు గోరిరి.

తాత్కాలికముగ కావలసిన కూలీల విషయమై నిట్టి యేర్పాట్లు గావించెదరని జోషీగారిని విల్ సన్ గారు ప్రశ్నించిరి. విల్ సన్ ములన్నియు వెల్లెట్టుకొనినది వదిలివేయవలయుననియు యజమానుల వ్యాయముగా కోర్కెలను దీర్చుటకు వారు సిద్ధముగ నున్నారని జోషీగారు బల్లిరి.

అస్సాముగవర్త మెంటు అధికార సభ్యుడు కోసుగ్రేవు గారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. ఈ చట్టము అస్సాము రాష్ట్రముందు ఆవాశ్యకముని కోసుగ్రేవు గారు నడిపిరి. మాతృత్వ సహాయ నిధి లిచ్చుచు తేయాకుతోలల వారు యివివరకే శ్రీలకు సహాయము చేయుచున్నారు అని వివరములను చెల్లు బారెడంకెల ప్రతమును జరుగు వారంభించెను. మూడు నెలలు ప్రపంచమునకు ముందును మూడు నెలలు లిన్సుటము మాతృత్వ సహాయ నియమము గాక యితర ఉచిత నిధిని (Donus) గూడ నిచ్చుచున్నారు. చట్టమునందలి మాత్రమును అంగీకరింప వలయుననియు వివరములు వెల్లెట్టుకొనినది నిశ్చయింపబడుననియు జోషీగారు బల్లిరిని కేసుగ్రేవు గారిని. చట్టము ఆమోదించి మాతృత్వ సహాయ నిధి నియమ నిర్బంధముగా వింపనున్నచో ప్రస్తుతమును యజమాను లీయు ధారాశ్రమై సాహాయ్యమునకు బదులుగ కనీసపు మొత్తమును మాత్రమే యజమాను లీయవచ్చుట తలపెట్టినవని కేసుగ్రేవు గారు కాపన సభ్యులను ముతలించిరి.

తేయాకుతోల యజమానుల ప్రతినిధి

తేయాకుతోల యజమానుల ప్రతినిధియును చామర్సు గారు యిట్లు చెప్పిరి. జోషీగారి డిల్లీయెడ వారికి సానుభూతి గలదు వెల్లెట్టు స్థానములందు ప్రతివారమును వెల్లెట్టు శ్రీలకు వారపు బత్తెముల నిచ్చుటకు ప్రభుత్వము గావింపనట్టి ఏ యేర్పాట్లను కులభిసాధ్యముగ నుండజాలను. జోషీగారు మాతృత్వ సహాయమునకు నియమమునని మూలము మొత్తము కంటె తేయాకుతోల యజమానులు హెచ్చుసహాయమును శ్రీలకు కిచ్చుచున్నారు.

నీలకంఠదాసు, సరుఫరా జాఖానుగారు జోషీగారి డిల్లీ నాబులపై. అస్సామునుండివచ్చిన కూలీలు అనుభవించిన కష్టములను నిరాదరణ వారితో ప్రత్యక్షముగ చెల్లిరిని నీలకంఠదాసు గారు నడిపిరి.

రామచంద్రరావుగారి కుశంక

జోషీగారి డిల్లీ రాష్ట్రీయ విషయమైనదనియు, డిల్లీను

ప్రచురము చేయబడినదనియు రామచంద్రరావుగారు గోరిరి. ప్రజాయత్ర శాఖకు శెండుబుచ్చే మొన్నను మతాదారు చట్టమును భారత శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టుటకు దేశీయ సభ్యులు ఆశ్చేపించెననియు, నిన్నను నేడునుగూడ రాష్ట్రీయ విషయములకు తెలిసిన చట్టములపై చర్చ గావించుటకు ప్రభుత్వమే గారణమనియు రామచంద్రరావుగారు నడిపిరి.

స.తాదా చట్టము రాష్ట్రీయపు ప్రజాయత్ర శాఖకు శెందినదనియు, కార్మికుల యోగ జేయుమును గురించిన యావిషయము రాష్ట్రీయ శాసనసభలందు చర్చించుటకు వలసపడెననియు, నొకే తే చర్చించినను రాజప్రతినిధి అంగీకారము నొందవలసియున్నదనియు డిల్లీయను నిబంధనలను ప్రోడీకరించుచు సర్ అలెగ్జాండురు మడ్డిమెను గారు రావుగారికి సమాధానమిచ్చిరి.

అస్సాము తేయాకు తోలలందు శ్రీలకు యజమానులు జాపు ఆదరణము కోసుగ్రేవు గారు నడిపిరి. బహు ఆడంబరముగ గన్పించుచున్నది. కాని నిజముగ శ్రీలకు నెలకు రూ 8 లు మాత్రమే జీతమియ్యబడుచున్నదనియు, ఆరు నెలల జీతముగా సగము మాతృత్వ సహాయ నిధిగ నీయబడిన యెడ యా కాలమునకు రూ 4-8-0 మాత్రమే అందుచున్నదనియు చివసలూగురు బల్లిరి. చివసలూ గారు చెల్లిన అంకెలు చాలకాలపు నాటి ప్రాతంకెలని బాల్ మర్సు గారు చివసలూ గారిని శిక్షించిరి. 1928 వ సంవత్సరము నందలి లెక్కలగూడ శ్రీలకు నెలకు రూ 4-8-0 మాత్రమే సంపాదించుచున్నారని చెల్లుచున్నవని చివసలూ గారు బదులు చెప్పిరి. శ్రీలకు నెలకు రూ 6-10-0 లు ముట్టుచున్నవని కోసుగ్రేవు గారు సరియైన లెక్కలను చెప్పిరి. ఈ ప్రకారమైనను యెంత మంచి జీతము లిచ్చుచున్నాడు! అని చివసలూ గారు ఆశ్చర్యపడిరి. జోషీగారిడిగిన నొక ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుచు జమాను లు వారంకెల వారు శ్రీలకు మాతృత్వ సహాయము చేయుటకు స్థానిక ప్రభుత్వములచే ప్రేరేపించెదమని భారత ప్రభుత్వపు దొరతనమువారు చెప్పిరి. జోషీగారి చట్టము నిర్బంధముగ యజమానులచే మాతృత్వ సహాయము చేయించుటకు బూనుచున్నది అని చివసలూ గారు నడిపిరి.

జోషీగారి చట్టమును గట్టిగ డి. సి. సింహాగారు బలపర్చిరి. జోషీగారి డిల్లీయొక్క ఉద్దేశముల విషయమున కార్మికు యజమానులకు సానుభూతిగలదనియు, నిర్బంధముగ వారిచే మాతృత్వ సహాయము చేయింపబడుటకు వారిచ్చుకొనవలసియు విల్ సన్ను గారు నడిపిరి. చట్టమెట్లు అవులనందు చెల్లుబాడుననియు, ఇవియెట్లును రింపవలయుననియు, బర్మా మొదలగు దేశములందు ఏ తాత్కాలిక కులీవాండ్రు విషయమున యేమి యేర్పాట్లు గావింపబడుననియు విల్ సన్ను గారు జోషీగారిని ఉద్దేశించి ప్రశ్నించిరి. చివసలూ గారు వాదము బడిపిల్లల చర్చ సంఘమునందు వివరించినదిగాని శాసనసభయందు వాదంప వలసినదిగాదని విల్ సన్ గారు నడిపిరి. భారతదేశమందలి యజమానులెల్లరును కార్మికులను శ్రీలకు మాతృత్వ సహాయము ఇచ్చుచున్నారనియు, యజమానులయు కార్మికులయు లాభములు నైరుధ్యముగ నున్నదనియు చివసలూ గారు వాదమును విల్ సన్ను గారు నిరసించిరి. దయచేతను మాతృత్వ సహాయము చేయుటలేదనియు, మాతృత్వ సహాయము కేవలము ఆర్థికముగ యజమాని కి లాభమనియు, యజమానునకును కార్మికునకును లాభములందు వైరుధ్యము లేదనియు విల్ సన్ను గారు బల్లిరి. చర్చనుగింపవలసినదని యొక అసభి కార సభ్యుడు తీర్మానమును ప్రతిపాదించినను, అల్పహారము నిమిత్తము భారత సామ్రాజ్య శాసనసభ నిల్పివేయబడెను.

వైకంఠ త్యాగ హము

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

కుమారనుగారి తీర్మానము

ఫణికురుగారి విజ్ఞప్తి:- వైకంఠ త్యాగ హమును గురించి తిరువాన్కూరు శాసనసభలో కుమారను గారు పాదించిన తీర్మానమును సభ్యులందఱును ఆమోదింప గోరదనని 3-వ తేదీని డిల్లీ నుండి ఫణికురుగారు తంతవార్తనపిరి.

బ్రహ్మచర్యపరీక్ష

విద్యార్థులకు మహాత్ముని ఉపదేశము

ఎంగు ఇండియా

భావానగరులో శ్యామలనుక భాశాలయందు
మహాత్ముని హాసంగిన ఉపన్యాసము

“నేను నేను విద్యార్థుల ధర్మమునుగూర్చి మాటలాడ
జుచితిని. ధర్మము కడు సులభమును మిక్కిలి కష్టమును కూడ
నైయున్నది. హిందూమతధర్మము ననుసరించి విద్యార్థులందరూ
విధిగా బ్రహ్మచర్యము ననుష్ఠింపవలెను. గాననే విద్యార్థి
తన బ్రహ్మచర్యక్రమ మని పేరుపెట్టిరి. బ్రహ్మచర్య
మనగా శ్రీసాంగత్యమును మానుట అని వ్యాఖ్యానము
జేసినచో నది సంతూర్ణవ్యాఖ్యానము కాజాలదు. బ్రహ్మచర్య
మనగా విద్యార్థిజీవితము, లేక విద్యాభ్యాసకాలము అనునది ప్ర
ధానార్థము అనగా నేమి యింద్రియనిగ్రహము. విద్యార్థి
తన గ్రహింపవలసినది మొదలు. జనంగవలసినది స్వల్పము.
ఇంద్రియముల నన్నిటిని పూర్తిగా స్వాధీనము చేసికొని విద్య
కు జ్ఞానమును అభ్యసించవలెనుగాన అకాలమునకంతకును బ్ర
హ్మచర్యక్రమ మనుపేరు కలిగినది. బ్రహ్మచర్యక్రమ
మున బాలకుడు బాలికయు తేలికద్రులవలనను ఉపాధ్యాయు
లవలనను ఇతరులవలనను నిరంతరమును పెక్కువిషయములను
గ్రహించుచుండును. విద్యార్థిదశలో స్వీకరించినదానిని మొట్ట
వొట్టి గూడ విద్యార్థి వాయిదానాటికి తీర్చుటకు బాధ్యుడై
యగునుగాని విద్యార్థిదశ గడచినపిమ్మట గాని ఆవాయిదా
రాదు. గాన విద్యార్థిదశలో వా రేమియును తీర్చనక్కరలేదు
కావుననే హిందువులు బ్రహ్మచర్యక్రమమును మత విధిగా
నేర్పరచిరి.

అమృతపాదమునకు బదులువిషపాదము

బ్రహ్మచర్య-సన్యాసాశ్రమములు ఆధ్యాత్మికముగ సమా
నము లని నిర్ణయింపబడెను. బ్రహ్మచర్యశ్రమధర్మమును సరి
గా నెరవేర్చుకొనచో సన్యాసికాతవృద్ధు. సన్యాసి యైచ్చిక
ముగా మరణకాలమువఱకు సర్వసౌఖ్యములును త్యజించు
చున్నాడు బ్రహ్మచారి విద్యాభ్యాసము ముగియవరకు మాత్ర
మే సన్యాసధర్మము నవలంబించుచున్నాడు ప్రస్తుతము హిందు
వులలోగల బ్రహ్మచర్యగార్హస్థ్యవాసప్రథమత్యాగ్రమము
లనునాలుగశ్రమములను నామమాత్రముగాని యున్నవి. వాని
వచిత్రతలొకటిపోయినది. మొట్టమొదటి ఆశ్రమమును బ్రహ్మచ
ర్యశ్రమము వనే బా లు డ గు విద్యార్థికి అమృత
పానము లభించుటకు బదులు విషపానమే లభించుచున్నది. గా
న ప్రస్తుతము మనము నిదర్శనప్రాయముగా చూపుటకు ఆశ్ర
మ ధర్మానుష్ఠాన మిదేశమున లేదుగాని పాచీనులు బోధించిన
అశుభ్రతాశ్రమము లిప్పటికిని గ్రంథస్థములై యున్నవి గాన
వానిని మనము స్మరణకు లేవచ్చును.

తేలికద్రులే బిడ్డల దుర్దశకు కారకులు

ఆ ఆశ్రమమును నదిల మనము కడుదురము కూలిపోతి
మి. అట్టిచో విద్యార్థులవిధులను మన మెట్లు గ్రహింపగలుగు
దుము? తేలికద్రులే విద్యార్థులకు తప్పదానలకు త్రిప్పటకు
ముఖ్యకారకు లైరి. తమబిడ్డలు ధనమును గడించి ఉన్నతాధి
కారమును బడచునలెనను నాశతో అందులకు సాధనముగా మా
త్రమే విద్య నేర్పించుచున్నారు. ఈరీతిగా విద్యాభ్యాసములు అ
పవిత్రములగుచున్నవి. విద్యార్థికుండవలసిన శాంతి నిష్కామత్వ
ము అనందము మున్నగునవి అంతరించిపోయినవి. ఏతందోళము
ను లేకుండ నుండవలసిన విద్యార్థులు బాగ్యభోజనము ఆహార
సములతోను క్రంగిపోవుచున్నారు. వారు విద్యాభ్యాసముల న
భ్యర్థించి వాని నవగతము చేసికొనుట తప్ప మతట్టిచింత
యొను వారికుండగూడదు. ఏది గ్రహింపబడదనిదో ఏది
తిరస్కరింపబడదనిదో అని నిర్ణయించుటకు తేలికద్రు
వివేచనాశక్తిమాత్రమే వారికుండవలెను. ఆశక్తిని ఉపా
ధ్యాయులు విద్యార్థులకు కలుగజేయవలెను. వివేచనలేకుండవిష
యములకు శనివీటిని మనము గ్రహించుచున్నచో శేవలము యం
త్రప్రాయముమే యగుదుము. మనకు ఆలోచనాశక్తియును గ్ర
హణశక్తియును కలవుగాన సత్యమును అసత్యమును, మృగువా
క్యమును పరువవాక్యమును, శుద్ధనస్తువును మలినకస్తువును గు
ర్తింపగల శక్తి విద్యార్థులకుండవలెను. ప్రస్తుతము

భారత దేశమున 5,00,000 మంది కుష్టురోగులున్నారు

అన్ని మతములవాలోను యీవ్యాధివ్యాపించినది

ఇ ది అ టు వ్యాధి

శ్రీలకు, పురుషులకు, బాలులకుగూడ యీవ్యాధి వ్యాపించును.

ఈవ్యాధిని కుదుర్చవచ్చును.

దేశీయులందరూను సహాయము చేసినచో కుష్టువ్యాధి పూర్తిగా అంతరించిపోవును
దీనిని రూపుమాపుటకు శ్రీరాజప్రతినిధిగారు గొప్ప ప్రయత్నమును శలవెట్టిరి.

దానికి ధనము కావలెను మీరు సహాయము చేసెదరా?

మిఁదయ్యగలిగిన మిక్కిలి గొప్ప మొత్తమును, చెన్నపురి గవర్నరు ప్రైవేటుశక్రటారికి గాని
“హానరరీ శక్రటారి, బ్రిటిషు ఎంపైరు లెఫ్రసీ రిలీఫు అసోసియేషను యిండియను కౌన్సిలు ఢిల్లీ” అను
చిరునామాకుగాని పంపగోరెదము.

ఈవిజ్ఞప్తినిగూర్చి మాకు గల సానుభూతివలన మాపత్రికలో యీప్రకటనకు స్థలము ఉచితముగా నీయబడెను. (ఆంగ్లపత్రిక)

రాట్నయజ్ఞము

రాట్నము శేవలము నిరపాయకరమును నిర వ్వ ము నై
యున్నదిగాని దాని వలన కలుగు ఫలముఅత్య
ధికము. కాననే నేను సర్వకాల సర్వావస్థలందును దానిని
గూర్చి బోధించుచునే యుండును. అది రుచించక పోవచ్చును
గాని ఆరోగ్యవంతులకు నాహారము వ్యాధులొకనుసాగియల
లావంటకములవలె నెన్నడును రుచిరము గానుండదు. కావున
ఈ భగవద్గీతలో చెబుగానుండు వస్తువులనే భుజింపవలెనని
ప్రాయుబడెను. ఏలనగా నవి జననమరణరీతిలనుకు పడవి
నొసగును. నేడు రాట్నముగూడ నట్టిదే, రాట్నయజ్ఞమునకు మిం
ఁచునజ్ఞ మింకేదియునులేదు సంతోషదనమైన ఆత్మకురాలము
శాంతి నీచ్చును.

కాలక్షేపము గాదు కల్పవృక్షము.

విద్యార్థుల జీవితమును పవిత్రమంతముగాను ఆనందము
ముగాను యొనరించగల శక్తి దానియందున్నది. దేశీయులకు
నేడు నే నుపదేశింపదగిన దివ్యోష్ణమ మిదియే. వీనికి మించిన
దింకేదియునులేదు. ప్రస్తుతము ప్రజలు సవ్యసాధులమును శోర
మన్నారు. అట్టిఫల మిచ్చునది రాట్నముకట్టియే. గాయత్రీ
మంత్రముగూడ నటులసవ్యసాధులమును సమీక్షించుటకు. మీరు భగ
వత్సామస్మరణ గావించుచు రాట్నమును త్రిప్పినచో సవ్యసాధు
లము తప్పక కలుగును. “రాట్నము త్రిప్పట చాల మంచికాలక్షే
పమని (హావీ) నేను గ్రహించితిని” అని ఒక మిత్రుడగు ఆంగ్ల
యాదు నాకు వ్రాసెను మీకది కాలక్షేపముగాని మాకు కల్ప
వృక్షమే అని నేను వ్రాసితిని. పాశ్చాత్యుల ఆచారములలో
నేనామోదింపబడినది చాల తక్కువ యైనను వానిలో కొన్ని
టిని నేనత్యధికముగా ప్రశంసించెదను. వారి కాలక్షే
పము(హావీ)న గొప్పయ్యో మిదిమీయున్నది. పాశ్చాత్యులలో
ఒక్కొక్కరి కొక్కొక్క ప్రయత్నమును కాలక్షేపముండును.
కల్పముమాడకు గాదు సుపరిధివైద్యులు ఆయనకు ప్రయత్నమును
కాలక్షేపము తోలవని. ఆయన దినుసునకు రెండుగంటలు
తోలవనిచేయును. ఆపని చేయున్నపు డాయన కుత్సాహ మత్య
ధికముగా నుండును.

గాన మీరు ప్రయత్నముకాలక్షేపముగానైన సరే రాట్న
మును త్రిప్పట కంగీకరించినచో మీరు శాంతియును ఆనంద
మును కలుగగలవు. మీరు బ్రహ్మచర్యవ్రతమును సరిగా అను
ష్ఠింపగలుగుదును. విద్యార్థులకు ముఖ్యముగా నుండవలసినది
భక్తి-విశ్వాసము. అనేకవిషయములకు మీరు నిర్వివాదముగా
సంగీకరింపక తప్పదు. గురువాక్యము లగుటచే నవి విశ్వసనీయ
ములగుచున్నవి. రేఖాగణితమందలి కొన్ని నిర్ణయములను సుల
భముగా గ్రహింపబాలురు గాని వానిని విశ్వాసముతో సంగీక
రించెను. అందువలన ఆశాస్త్రము వాగుగా బోధపడును.
దానియందు మొదల నభిరుచిగూడ కలుగును. గాన మీరట్టి
సమృద్ధిమతో రాట్నమును త్రిప్పట కంగీకరించినచో యీము
సలివాకు నేను తెలిపినవిషయములన్నియును, సత్యములే యని
మీకు బాగుగా నొకప్పుడు తోచకమానదు. అప్పుడు మీరు
నన్ను స్మరింపగలుగుదురు.

“దీనిలోవినియోగింపబడినకృషివృథాకాదు.

నిరోధమేమియునులేదు. లవమాత్రముగు పరిశ్రమ
నైన ఈ ధర్మమును నెరవేరు జరిపినచో గొప్ప
ఆపదలనుండి కాపాడబడును” అను గీతావాక్యము
నొక గొప్ప విద్వాంసుడు రాట్నమును కన్వయింప
జేసెను, అని మహాత్ముడు నుడివెను.

విద్యార్థులు చాలకమములకు పాలగుచున్నారు. వారికి పరిశీ
తులన్నియును ప్రతిపూలముగానే యున్నవి. పూర్వకాలమున
గురువులకు మహద్దల గురుకులాశ్రమములందు పవిత్రములగు
పరిశీతులలో పితృసములగు గురువుల ఆచరణక్రింద వారు చక్క
గా పఠిలుచుండిరి. ఇప్పుడన్నచో శిథిలగృహవాతావరణమున
నవీనవిద్యావిధానములన నేర్పడెడి కృత్రిమపరిశీతులలో విద్యా
ర్థులు విద్య నభ్యసించవలసినస్థితి యేర్పడినది. పూర్వకాల
మున గ్రంథములను వల్లింపవలసిన అవసరములేదు. గురువులు
మంత్రముల నుపదేశించుటయు విద్యార్థులు వానినిమనముచేసి
అరీతిగా నడచుకొనుటయు జరుగుచుండెడిది. ఇప్పుడన్నచో వి
ద్యార్థులదుట్టును పుస్తకములు మేటులుపడియుండును. నేనువి
ద్యార్థిగా నున్నరోజులలో చాలమంది విద్యార్థులునై నాట్నమున
లలను విస్తారముగా చదువుచుండిరి. నేనునుచున్నప్పుడే నశుటచే
పాతకాలగ్రంథములను వల్లింపుటకేనాకు తీరికలేక నే నానవల
ను చదువబాలక పోతిని. ఆపల నేనాంగ్లదేశమునకు వెళ్లిసవి
మ్మట గమనింపగా నచట నీతిసంపన్నములగు టుటుంబులు లాన
వలల నాదరింపవట్లు గ్రహించితిని. కాన నేనానవలనుచువక
పోవుటవలన నాకేమియునునచ్చుముకలుగలేదు. విద్యార్థి నిరాక
రింపదగిన విజ్ఞప్తియొకలవు. ఎటులైననుద్యోగమును సంపా
దింపవలెనను నాందోళనముగూడ నిరాకరింపబడదగినవానిలో
నొక్కటియొప్పున్నది. ఉద్యోగకాంక్ష గృహస్థులధర్మముగాని
విద్యార్థులధర్మము కాదు. దేశస్థితి యెటులున్నచో గుర్తించుట
యును. దేశము నలముకొనిన ఆపదయెంతోమోచుగానున్నచో
తేలికొనుటయును, అందులకు తాను చేయు వలసిన
పనిని గ్రహించుటయును విద్యార్థివిధులయొప్పువి. విద్యలో
చాలమంది వారా పత్రికలను చదువుచుండురు. వానిని ప్రత్యేకముగ బహిష్కరింపవలెనని నేను తెలుపుట
లేదుగాని స్థిరభాషను నొసంగని వాని నన్నిటిని గూడ
విద్యార్థులు బహిష్కరింపవలెనని మాత్రమే నేను తెలి
పెదను. వారాపత్రికలవలన స్థిరములభాష మేదియును కలుగదు.
సర్వర్థము నలపరమకొనుటకు పత్రికలు సహాయములు కా
జాలవు కాని వారాపత్రికలయందు విద్యార్థులకుగల వ్యామో
హము అపారమని నేనెరుగుదును. అది సంతోషకరమును దారు
ణముగూడ నగును. విద్యావిషయమున నేను కొన్ని పరిశో
ధనము చేసితిని. కాననే యిటుల తెలుపుచున్నాను. ఆపరిశో
ధనములననే విద్యయనగ నేమో నేను గ్రహించితిని. ఆపరిశోధన
లవలననే అసహజ సత్యాగ్రహ ఉద్యమములను గ్రహించి ఆ
చరణలో పెట్టితిని. శేవల రాజకీయ స్వరాజ్యముకొరకే నేను
వానిని ఆచరణలో పెట్టలేదు ఆచరణలో పెట్టినందులకు నేను
చింతించుటలేదు. ఉపాధ్యాయులు గూడ వాని నాచరింపవలె
నని నేను కోరియుంటిని ఏలనగా వానిలో పెట్టిదోషమును
లేదు. నేడవి రాట్నము స్వరూపమున మాత్రమే నిలచియున్నవి
మొదట రాట్నమును పరిహసించిరి. పిమ్మట నిరసించిరి యిక సంత
నముతో స్వీకరింపగలరు. కాంగ్రెసు మహాసభవారు గూడ
రాట్నము నామోదిరిరి. రిడింగు ప్రభువుగూడ సమయముగ
దానిని సమర్పించుటకు నేను సంశయింపను. అట్లు చేయుట
వలన నాకు కలుగునట్లు మేదియును లేదని నేనెరుగును గాన
నే నేను సంశయింపను. దానిని తిరస్కరించు నెడల రిడింగు
ప్రభువేష్టపడును. ఢిల్లీలో కలకత్తా విమత్రుగారిని సందర్శించు
భాగ్యమునాకు కలిగినపుడు ఆయనకుగూడ నిస్సంశయముగా
నేను రాట్నమును సమర్పించితిని. కల్పలు మాడకు గారికి గూడ
సమర్పించితిని. మాడకుసతిగారు ఆంగ్లదేశమునకు వెళ్లిసమృ
ద్ధులకాలమున కామగ నొసంగి ఖద్దరు సందేశమును ఆంగ్ల
దేశమున నిం టిం టు ను వ్యాపింపజేయవలెనని కోరిరి.

వైశ్య కలియుగాన్ని నిర్మూలన భవ్యద్యోతనములు

గత జనవరి 22 తేదీని సాయంత్రము కాకినాడపురమున అన్నదానసమితివారు వైశ్యసంఘమున (పోతన్నాచార్యులు) విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని గజపతిగిరి తాలూకా మెంటాడ గ్రామ ప్రజలకు (ప్రస్తుతము తిరుపతి సమన్వయ సంఘము) కలియుగాన్ని నిర్మూలనము ముగిసిన తరువాత వైశ్యసంఘమున (పోతన్నాచార్యులు) విశాఖపట్టణమున భవ్యద్యోతనములు గావించిరి. సభ సభ్యులతో నిండిపోయినది. వైశ్యసంఘమున (పోతన్నాచార్యులు) విశాఖపట్టణమున భవ్యద్యోతనములు గావించిరి. సభ సభ్యులతో నిండిపోయినది. వైశ్యసంఘమున (పోతన్నాచార్యులు) విశాఖపట్టణమున భవ్యద్యోతనములు గావించిరి. సభ సభ్యులతో నిండిపోయినది.

విలువిద్య

మొన్న మొన్నటివరకు మనదేశమున దుష్టశక్తిగలవారు, శిష్టరక్షణమునకు శత్రుత్వంపై పరిపాలనమునకు విలువిద్య యొక్క పుష్కరములైనది. దేశమునందలి శూన్యతలను విలువిద్యయందు ప్రజాపంతులై యుండెడివారు. బహుళజన్మమునకు ప్రాప్తమైనవారు కాక విద్యాభ్యాసమునకు భవ్యద్యోతనముతో బోధించబడుచుండెడివారు. చదువులో చదువు కొను విద్యార్థులు చేసినవారైనను నా పురుషుల పెద్దలయిండ్లకుంజనితమగువారు వైశ్యసంఘమున (పోతన్నాచార్యులు) విశాఖపట్టణమున భవ్యద్యోతనములు గావించిరి. సభ సభ్యులతో నిండిపోయినది. వైశ్యసంఘమున (పోతన్నాచార్యులు) విశాఖపట్టణమున భవ్యద్యోతనములు గావించిరి. సభ సభ్యులతో నిండిపోయినది. వైశ్యసంఘమున (పోతన్నాచార్యులు) విశాఖపట్టణమున భవ్యద్యోతనములు గావించిరి. సభ సభ్యులతో నిండిపోయినది.

కలియుగాన్ని నిర్మూలనము చేసిన ప్రదర్శనములు
మీరు చేతుమాపిన ప్రదర్శనములు వానాయగముల విశేషములకు సంబంధించినవై శ్రీరామచంద్రుని నాటి భవ్యద్యోతనము యొక్క విశేషము నాటి కోడలదళా విశేషము యొక్క వానాయగములై యున్నవి. అవి యే చాల వింతైన వానాయగముల సభవారి గూర్చినవి. వాని శక్తి వివరించువాడు.

కలియుగాన్ని నిర్మూలనము
1. శ్రీమహావిష్ణుకృత మకరసంహారము:— తెరలోపల ప్రేలాడగట్టుబడియున్న కాకినాడ చిలుకను పిరికినందు కంట జూడకయే బాణముచే ఖండించిరి. సభ్యులకు ఆ దృశ్యము కలిగినది.

రామనిచర్యల యాభాసము
2. సప్తతాళముల ఘనము:— ఏడుకట్టలు పలుతాళుల నిలిపి యొక్క బాణముతో పడగొట్టిరి. మరియు పలువురు క్రమక్రమమున బట్టుకొనునట్లుచేసి వాని నన్నిటి నొక్క బాణముతో రాలగొట్టిరి. బహు సరసముగానే యున్నది.

దశకంఠకర్చనము:— దారులకు ప్రేలాడగట్టుబడి వరుసగ బట్టుకొనునట్లుచేసి పలుకాకినాడ చిలుకల నొక్క బాణముచే వీరు కూలనేసిరి. అతివిచిత్రముగ నున్నది.

విజయనాటి చర్యభాసములు
4. నమస్కారభాణముల వేయటం:— రెండు బాణములు సంధించి వానిని విడువగా నవి కొంతదూరము పోయినవిప్పుడు వెనుకకు తిరిగి అటుని లీలకుండునట్లును రెక్కలావలకుండునట్లును బడినవి. ఇది చాల ప్రశంసనీయము. ఆర్జునుడు ద్రోణుని పాదములపై నీరీతిగానే నమస్కారభాణము వేసెను.

మత్స్యయంత్రము గొట్టుట:— ఒక క్రమ ప్రేలాడగట్టుబడి యున్న మత్స్యమును వీరు కండ్లకు అడ్డుకట్టుబడియుండియు గూడ మాత్రముగా నెరగగొట్టి నేసిరి.

సర్వకాల సామాన్యచర్యలు
(6) శ్రీరామభాగవతము:— ఎదురుండి విడువబడిన బాణమును వీరు తమ వింటినుండి విడువబడిన బాణముచే గొట్టి నేసిరి.

వివిధాయుధముల ద్వారముగా లక్ష్యముల నామోదకరముగ గొట్టియుండిరి.

ఒకరి పీఠమీద ద్వైతములకుండ నానచాలుపడునట్లు అటుచివరను నున్నచుంచి బాణము విడువగా దేహమునకు నొప్పి తగలకుండ ఆనవాలు మాత్రమే పడునట్లు చేసిరి. కడు శోభాకరముగ నున్నది. మొత్తముమీద వీరియప్రసిద్ధివైపుగా నున్నదనియు మై కలియుగాన్ని నిర్మూలనము సార్థకముచేయునది యైయున్నది. విలువిద్యవైపుగాను జాపువారలలో వీరు తీసి పోవువాడుకాదు. వైశ్యసంఘముల సంఘముల వైయుండియు వీరు దేశముకొనినట్లుకే పాటుపడుచుండుట మిక్కిలి జ్ఞానవీర్యము. ఈ ఘనవిద్య విచిత్రముగా నైన దేశములో నిలుచువా లేదా యను సందియము కలుగుచున్నది. మాపురవైశ్య సంఘమువారి విద్యాప్రదర్శనమునకు ప్రోత్సాహము నిచ్చుట వర్ణనీయము.

కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి,
కాకినాడ, 30-1-25.

అనంతపురం జిల్లా దుర్గత

ఈజిల్లాలో నాలుగైదు సంవత్సరముగా ఖైదుదేవతల ప్రజలుగరియై అప్రకృష్టముల పాలనమందుట లోకవిచిత్రమే. ఇటుండగా ఘనతరచుండిన గవర్న మెంటువారు యాకష్టముల చూచి కొన్ని గ్రామాదులకు 2, 3 సం॥ములు ఓమీకనున్న టి కాలిబాకీను ప్యామిక్ పరులను కిక్కిరింపజేసి వైశ్యసంఘము దుడ్డున్నయిచ్చి కొంతవరకు కాపాడిరి. ఈ సం॥మున కాలానికి వర్షమువచ్చినందున కొంతవరకు వైద్య మందిరికిగానే వచ్చి నవి. చూడడమునకు కన్నులపండువుగానే యుండెను. అయితే యీ ప్రజలయొక్క దౌర్భాగ్యదేవత పునః ఆవేశమై మధ్య కాలంలో వర్షంలేక కొన్ని చోట్ల యెండిపోయినవి. పశువుల మేతసహ దొంగలేను. కొన్నిచోట్ల వర్షంవచ్చినను తెగులులై చెడిపోయినవి. ప్రజలు చాల కష్టదశలోవున్నారు. యీసమయములో గోయదుట్టుపై రోకలిపోయినట్లు టి 1 తేదీన పోయిన సం॥ము నిల్వదలచేసిన పన్ను యీ సం॥ము వస్తుటకాలిబాకీను వహించేయవలసినదిగా గ్రామాదులలో దండోరా వేయించారు. ఈకష్టకాలములో శిశువులను కాపాడుకొని తాము బ్రతికేదే దుర్లభమని చింతించుచుండుకాలము లో యీపిడుగువంటివార్త విన్నప్పటినుండి ప్రజలు ఏగులు చెంచి పోయినారు. గనుక దయామయమున గవర్న మెంటువారు ము-రా-శ్రీ జిల్లానాయకులను క్రడతీసికొని ఖైదుదేవత ఆనాహవ అయివుండు గ్రామాదులు ఖద్దన తినికేసే హరియాలు నిలుపుటచేస్తూ రిమీషనును శిఫారసుచేసి ప్రజలకష్టములను బాంకిరిని సంపాదించవలెను.

కె. చిన్నారపరెడ్డి.

అఖిలాభ్యయ మహాజనసభ
ఆయా, యానెల 6, 7, 8 తేదీలయందు కృష్ణాజిల్లా బెజవాడలో మి.రా.శ్రీ సుబ్బర నారాయణరావు గారి యింటివద్ద ప్రత్యేక పందిరియందు శ్రీ అఖిలాభ్యయమహాసభ (యాజ్ఞావల్క్యసభ) గంజాంజిల్లా బరంపురా ప్రత్యేకము-రా-శ్రీ వరసాగిరి జోగయ్యపంతులు వి. పి. గారి యధిపత్యమున జరుగును. కాన కాన్వేయించుటకు రాగోరుచున్నాము.

మ.రా-భోజనాదివసతులు వుచితము. ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను నాహ్వానించుటకు బాలభటులు బెజవాడ రైలు స్టేషనువద్ద వేచివుండురు.
గండుగొలను } కోడూరి కృష్ణమూర్తి,
2-2-25 } సంయుక్తకార్యదర్శి.

కల్యాణదుర్గం కాంగ్రెసు
సంఘభవన 22-1-25 తేదీ వరకు (2) గంటలకు ఈసంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు:—

1. మళ్ళీ వంపర్లు (ప్రసిద్ధులు) యిచ్చినరాజీనామా చదువడమైనది. ఆంగీకరించడమైనది. వారిస్థానమునకు మ. రా. రా. శ్రీ కందాచారం తిరుమలరావుగారిని ఏకగ్రీవముగా యెన్నుకొనడమైనది.
2. కార్యదర్శి పబ్లిటి వోబహ్యుగారు యిచ్చిన రాజీనామా చదువడమైనది. ఆంగీకరించడమైనది. ఈ సభకు ఉపాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనడమైనది. 8 మ. రా. రా. శ్రీ మళ్ళీ వంపర్లుగారిని ఈసభకు కార్యదర్శిగా యేకగ్రీవముగా యెన్నుకొనడమైనది.
3. కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు హాజీవుండు సభ్యులు గాక మ. రా. మూతా పెద్దరామస్వామి కొల్లి గంగప్పగారు వీర్లను కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా ఎన్నుకొని తీర్మానించడమైనది.
4. ఈసభకు యిదివరలో కోశాధిపతిగాు లేనందున యీసభకు ఒక కోశాధిపతి వుండవలెనని తీర్మానించడమైనది.
5. మళ్ళీ వంపర్లుగారిని కోశాధిపతిగా ఎన్నుకొనడమైనది.
6. ఈసంఘమునకు నూలుచందాదారు యెన్నువచేయుటకును, ప్రకృతము. ఈతాలూకాలో ప్రతినిశేషంగా వండనందున ప్రతిసప్తము చేసేదాడల మేము, స్వయం (20) మంది స్వయంగా నూలుచండి (2000) గజములు పంపగలమెంబర్లను చేర్చగలము. అందుకు గాను దూది మెంబర్లకు పంచి పెట్టుటకుగాను రు. 200-0-0 రూపాయలు గ్రాంటుగాయిచ్చించవలెనని, అనంతపురముండల జాతీయోప సంఘమువారిని కోరడమైనది. ఈతాలూకాలో చాలవీధులుగావుండి ఖద్దరుబోర్డువారు ఈ గ్రామంలో ఖద్దరుబ్రాంచివెట్టినప్పటికిన్ని ఖద్దరుపనులు విరిచిగాజుపను రాట్నములు లేనందున పనిజరుగలేదు. అందుకు గాను 50, రాట్నములకు రు. 100-0-0 రూపాయలు ఖైదుదేవత వారణాసినిండి యిచ్చుటకు మండల ఖద్దరు బోర్డువారిని కోరడమైనది.

కాంగ్రెసుసంఘము, } మళ్ళీ వంపర్లుగారు
కల్యాణదుర్గం. } కార్యదర్శి.

విజ్ఞాపన

గోదావరి జిల్లా పితాపుర సమీపమున నున్న వనకండ వాడను గ్రామమున శ్రీరామ కోటలగాని, పెరుమాళ్ల స్థంభముగాని లేనందున ఏకాదశి మొదలగు పర్వదినములయందు దీ పారాధన మొదలగు భగవత్పూజ ప్రేమము చేయుటకు వీలులేకున్నది. అట్టితేరి నాతాలూకు కొంతసభ్యులలో కోటల వగైరా ప్రతిష్ఠానలకు పునాదులు మాత్రమే ప్రారంభించి ప్రవృత్తపాతయను లేమిచే పూర్తిశ్రేయశాలకపాతిమి. శ్రీరామ మందిరమును, స్థంభప్రతిష్ఠయను పూర్తికావలసియుండుటయేగాక ప్రతిసంవత్సరము శ్రీరామకల్యాణ మహోత్సవాన్నిదానాదులు జరుగగలందులకు రూ. 100, 125లు శిశురాగల స్థిరరూపమైన సఫలితాలిసియున్నది. కావున భగవత్పూజలండను యాధర్మికకర్మమునకు వారికొకటి తోచిన ధనసహాయము చేసి యీ నాయుద్యమమును నిర్వహించుగ కొనసాగింతురని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాడు. వనూలైన పైకమపితాపురము కాపురములు శ్రీనాదైవు వెంకటేశ్వర పంతులుగారియొద్ద నిలవయించవలెను. కావున సహాయము చేయువారు వారి వద్దకే పైకము పంపగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు,
చక్రవర్తుల పెదచిన్నారావు,
వనకండవాడ, పితాపురం, గోదావరిజిల్లా

గోదావరిజిల్లా సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

సాంవత్సరిక నివేదిక

కాకినాడ, ఫిబ్రవరి 2:—నిన్న సాయంకాలము యిక్కడ గోదావరిజిల్లా సంఘముయొక్క సాంవత్సర జరిగెను. శ్రీ పాఠే పల్లి వెంకట్రామయ్యగారు ప్రధాన్యత వహించిరి. 1924 సంవత్సరపు కార్యదర్శుల నివేదిక చదువబడి అంగీకరింపబడినది.

శ్రీ యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారు సంఘాధ్యక్షులుగను, శ్రీ నాథం రామలింగయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, శ్రీ దుగ్గిరాల వెంకట సూర్యప్రకాశరావుగారు కార్యదర్శిగను శ్రీ శేట్లకంటి శ్రీనివాస శోనీటిరావుగారు సంయుక్త కార్యదర్శి శోధాధికారిగను మరల ఎన్నుకొనబడిరి.

బెన్ హాల్ కమిటీ కొ. రా. వె. కృష్ణరావు త్రైలకి కమిటీ సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

జిల్లాలోని యిబ్బందులు అవసరములు తెలిసికొనుటకును వాటి పరిహారమునకై తగు మార్గములు నిర్ణయించుటకును, ప్రత్యేకముగా వ్యవసాయదార్ల అవసరములను మై ఆలోచించుటకును గోదావరి మండల ప్రజల మహాసభ గోదావరిజిల్లా సంఘ యజమాన్యమున కాకినాడలో మార్చి, మే నెలల మధ్య జరుపుటకు వలయు ప్రయత్నములును సంఘముయొక్క కార్య నిర్వాహక ఎగ్జిక్యూటివ్ నిర్ణయించుట.

గతసంవత్సరపు నివేదిక యందు యీ కింది విషయములు గలవు:—

అక్కాంటు:—సంవత్సరం భీమున నిల్వ రూ 488-9.7 లు వసూళ్లు రూ 962-10-8 ఖర్చులు రూ 1300-4-0 కార్యదర్శుల నిల్వ రూ 150-15-10 మామూలుగానే జిల్లా సంఘమునకును లైబ్రరీకిని ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు ఖర్చులు సమానముగా పంచబడినది. ఫిన్ డ్ డిపాజిట్లుగా రూ 650 లుంచబడినవి. వెయ్యి రూపాయలు భూమి తనఖామీద పెరుగు యివ్వబడినది.

సంఘపు సంస్థలు:—రేచుపేటలో యీ సంఘము పెట్టిన వివేకానంద పంచమరాత్రి పాఠశాలకు రూ 264-180 వ్యయపడు పబడినది. గత సంవత్సరములో రూ 166 లు గ్రాంటుపొందెను. ఈ సంవత్సరములో రూ 66 లు మాత్రమే. పాఠశాల రిక్విజిట్ పొందిన తర్వాత యంత తక్కువ గ్రాంటు యీ సంవత్సరమే యివ్వబడినది. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫీసు రూ 182 లు నిర్ణయించినట్లు తెలియుచున్నది. కానీ, ఉపాధ్యాయులు పగటి బసులలో పనిచేయుచున్నందున సగము గ్రాంటు యివ్వబడినది. ఈ పాఠశాలలోని ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులు మ్యూనిసిపల్ పగటి పాఠశాలలో పనిచేసిరి. 16-5-1924 తేదీ నె 25 రు ఉత్తరములో జిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షుల తమ తీర్మానమును మరల ఆలోచింపవలసివచ్చినందున ప్రత్యేకవిషయముగా చూచి పూర్తి గ్రాంటు యివ్వవలసివచ్చినది కోరిరి. అందులకు ప్రత్యుత్తరము రాలేదు. జిల్లా విద్యాసంఘము ఆరూలు ప్రకారమే చేయబడినందున పూర్తి గ్రాంటు వచ్చేటందుకు ఉపాధ్యాయులకు ఎక్కువ జీతములిచ్చి పాఠశాల సహాయార్థమై ఎక్కువ ధనమును ప్రోగుచేయుటకు తగువిధమున చేయవలసియున్నది.

కొ. రా. వె. కృ. రావు డివిజన్ లైబ్రరీ:—మామూలుగా కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ యిచ్చే గ్రాంటు రూ 860 లును లైబ్రరీకినిచ్చినది. గవర్న మెంటు సాంక్షన్ పొందలేకపోవుట చేత కాకినాడ తాలూకా బోర్డు ఇన్వెన్టరీయించిన రూ 50 ల గ్రాంటు బోర్డువారు యివ్వలేకపోయిరి. తమ యత్నమున పునరాలోచనచేయు మని గవర్న మెంటును బోర్డువారు అడిగినట్లున్నది. 30-3-1924 తేదీ నెల 787 యల్. అండు. ఎం. గల తమ ఆర్డరు పునరాలోచనము చేయమని 28-10-1924 తేదీ నె 8002 మిస్. ఎల్. ఎం. గల ఉత్తరువులో గవర్న మెంటు తెలియజెప్పిరి. గవర్న మెంటుకు గోదావరిజిల్లా బోర్డువారు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు నడుపవలసియున్నది. గవర్న మెంటు యిట్టి వింతలు పుట్టెడి సలహానిచ్చుటకు గల కారణములు తెలియబడలేదు. అనాయాసముగా యీ గ్రాంటునిచ్చుటకు తాలూకా బోర్డు తమ సంసిద్ధతను కల్గిని చూపినట్లున్నది. రూ 809.5-0 విలువగల క్రొత్త పుస్తకములు యీ లైబ్రరీకి కొనబడినవి. ఈ సంఘసభ్యుడైన దుగ్గిరాల వెంకట సూర్యప్రకాశరావుగారు రూ 200 లు విలువగల ఇంగ్లీషు, తెలుగు, సంస్కృత గ్రంథములు ఉచితముగ నిచ్చిరి. కీర్తి కేసులైన వీరకాయల

రామసోమయాజులగారి కొమారుడు రూ 250 లు విలువగల గ్రంథములనిచ్చెను. ఈ సంఘాధ్యాయులవలనను యితర యావులవలనను సదుపధముగా లైబ్రరీ గత సంవత్సరమున అభివృద్ధి పొందెను. పూర్వపు సాంవత్సరంలోని తీర్మానము ప్రకారము భాండాగారచదువకులకు అనువం ప్రత్యేకహాల్ను కట్ట వీలు లేకపోయెను. ఈ సంవత్సరమునందు ఆ విషయమునందు శ్రద్ధ చూపెదమని యాహించెదము. అంతే కాకుండ బిల్డింగుకు యితర రిఫైర్ మెంట్లనుగూడ గత సంవత్సరమున 8034 గురు భాండాగార పుస్తకముల నుపయోగించిరి.

కాకినాడ పెద్ద ఆస్పత్రి కట్టట గోదావరి జిల్లా బోర్డుకు ఒక శ్రీమతి, ఒక పంచముని సభ్యులుగా నిర్ణయించుమని కాంపను తెగచుట, నీటిపావుల మొలక విషయములలో ఈ సంఘము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు నడపెను.

డెల్టా ఇరిగేషన్ మనుగురించి 12-10-1924 తేదీని జరిగిన రయితులసభలో రయితుల యిబ్బందులగురించి యీ సంఘ కార్యదర్శియు యితరసభ్యులును ఇంజనీరుతో చర్చచేసిరి.

* * * * *
డెల్టా భూముల సీటి పావుల
జూన్ 16 వ తేదీ పిమ్మటగాని యీలోపున ఉద్దులకు సామాన్యముగా నీరుపడెయి చేయబడవనియు అతేదీకి తొపుర ఏఖించెయి నైనను ఉద్దులచే ముడుపుట్లు కనుబడినందున ఆ ప్రదేశమునకు పూర్తిగా నీటిపడెయి చేయబడవనియు 1921 సం॥ మార్చి నెలలో గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు నోటిఫికేషన్ ప్రచురింపబడినది. జూన్ 15 వ తేదీకి ముందుగా ఉద్దులకు నీటి పావులచేసినందున అది సరిగనుండవనియు అట్లు చేసినందున రూల్స్ ప్రకారము పినాల్టి కట్టబడుననియు రయితులకు హెచ్చరిక చేప్పిరి. ఇప్పుడు, పల్లపు వరిసాగుబడికంతకు వర్తింప నట్లును యిరువల్ల నిలయున్న నీటిసంతకు ఆకుచక్కను మంచి నీటి చెఱువులకును ఉపయోగపడునట్లును తీర్మానింపబోవుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇది జరుగుచున్నందున రయితులకు మిగుల బాధకరము కష్టతరము అని చెప్పవలసియున్నది.
(స్వకీయవిలేఖరి)

రైల్వే ఇబ్బందులు
ఇంటర్ క్లాసు గదులు

మదరాసు సబర్బన్ మార్కెట్ రైల్వేలో కార్యపు సెక్షనునందు పోవు ఇంటర్ క్లాసు బండ్లగదులు ఇరుకుగానుండుటచేత సౌఖ్యకరముగ లేవనియు, బల్లులు చాలినంత వెడల్పులేవనియు, ఇతర సౌకర్యములలో తక్కువబడవనియు, ఇంతకంటె మూడవక్లాసు గదులలో వెంచుల నిశ్చయముగా బాగుగనున్నవనియు గోదావరిజిల్లాసంఘము మ. స. మ. రైల్వేజనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరుకు తెలియబరచెను. అందుమీద జి. ట్రా. మేనేజరు యిట్లు సమాధానమిచ్చెను. మదరాసు-కలకత్తా మెయిల్సులో ఇంటర్ క్లాసు ఏర్పాటు యితర భాగముల విధముకానే యున్నదనియు, అందునుగూర్చి కంపెనీవారికి ఏమి కంప్లెట్లు రాలేదనియు, ఎప్పుడైనా ఇంటర్ క్లాసు బండ్లు కట్టడము తలస్థించి ఏదయిన మంచివారు చేసినందున ఈ కార్యక్షేత్ర బండ్లనుగూర్చి మరచిపో బడదు అని జిల్లా సంఘము మరల ట్రాఫిక్ మేనేజరుకు యీ క్రింది విషయములు తెలియజేసెను. ఇంటర్ క్లాసు గదులు ఆలమారులవలె కట్టబడినవి. గదికి రెండు ప్రక్కలను మెత్తలు వేసిన బల్లులు ఏర్పాటుచేయబడినవి. వానిపై మరెయిక్ బల్లులెక్కువేయబడినవి. పగటికేళ్ల మధ్యబల్లు కాలినపుడు మూర్చుడులము 10 అంగుళములు వెడల్పుండుట దుర్లభము; వాల్చినపుడు క్రిందిబల్లులెన్నను నొక్కుచుండును; అందువల్ల ప్రయాణము అసౌఖ్యకరముగనుండును. ముఖ్యముగా వేసవికాలములో రాత్రులు ఎంత ఉక్కుగాను ఊపిరి సలుపకుండగను ఉన్నప్పటికిని ప్రయాణిగులు పూర్తిగా కాళ్లుచాచి పరున్నపుడు వారి ఆవస్థ భయముగానుండును. అసౌఖ్యకరమైన యీ గదులకు గదిని బాలకాలమునుండిగూడ వాడుకగానుండుగా కంపెనీవారికి కంప్లెట్లు ఏమిన్ని రాలేదని చెప్పటం అక్విర్యకరము. ఎంతవరకు యీ గదులు మార్పుచేసి కట్టబడునో అంత ఎక్కువగా వీటిని ప్రయాణికులు ఉపయోగించెదరు. ప్రస్తుతములో మరెయిక్ క్రొత్తకాన్క్రెటు కట్టెవరకు యిప్పుడున్న గదులలో మధ్యబల్లుల మెత్తలు వేయుటయే మంచిదని యీ సంఘమువారి యుద్దేశము.
(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్నపురి బహుధర్మము

ఫిబ్రవరి 4 వ తేదీ బుధవారము

(1) భాగ్యములు

దనియాల బా 1-కి రు 30-0-0	ముదలు 42-0-0	మి.సి.
విద్యుత్తు బస్తాలు	ముదలు	మరక
మును తివారితి ,, 48 గలది	రు 14-0-0	14-8-0
నెలూరి ,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
డిల్లి ,, డిటా	,, 16-4-0	16-8-0
రానియ రా. 154 అస్త 1-కి	,, 8-12-0	9-0-0
మిట్టలు ,,	,, 20-0-0	24-0-0

(2) సామాన్య భాగ్యములు

గంధులు బస్తా 1-కి రు 20-0-0	రు 11-0-0	రు 12-0-0
వెనకలు ,, డిటా	,, 10-8-0	11-8-0
చెనలు ,, డిటా	,, 11-8-0	12-4-0
మినుములు ,, డిటా	,, 18-0-0	18-0-0
ఉలము ర 164 ,,	,, 9-4-0	11-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

జిప్సోమ్ బా 1-కి	రు 160-0-0	165-0-0
వెయ్యి బా 1-కి	,, 14-0-0	22-0-0
కొండాపురం నెయ్యి బా 1-కి	,, 55-0-0	60-0-0
ఇతర నెయ్యి ,,	,, 50-0-0	58-0-0
మి.సి. నెయ్యి బా 1-కి	రు 122-0-0	118-0-0
ఉలము బా 1-కి	రు 142-0-0	

(4) బిల్లర వస్తువులు

బాంబులు బా 1-కి	రు 155-0-0	160-0-0
మి.సి. బా 1-కి	రు 180-0-0	185-0-0
మి.సి. బా 1-కి	రు 129-0-0	140-0-0
గుంటూరు పావుల బా 1-కి	రు 60-0-0	65-0-0
బాంబు సెట్ బా 1-కి	రు 70, 75	
కలకత్తా బా 1-కి	రు 35-0-0	40-0-0
చింతలం బా 1-కి	రు 30-0-0	40-0-0

(5) ఇరుములు

కట్ట రకం బా 1-కి	రు 82-0-0	88-0-0
వడరంత ,,	,, 82-0-0	85-0-0
రవుడు ,,	,, 82-0-0	85-0-0

(6) లోహములు

వండి 100 కులంకి	రు 72-0-0	77-0-0
బంగారము, మును 1-కి	రు 21-8-0	22-8-0
నగరము 1-కి		14-2-6
ఇండి బా 1-కి	రు 275-0-0	280-0-0
రాగి డిటా	రు 825-0-0	880-0-0
అస్కాన్ క్లెర్ బా 1-కి	రు 84-8-0	85-0-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకన్ముడు 20 డిగ్రీలు	రు 70	72-0-0
కొట్టికన్ముడు డిటా		,,
సింహం డిటా		,,
గుర్రం డిటా		,,

(8) దూది

కోండా వస్తుకారము 1-కి	రు 320-0-0	
-----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 7-8-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8-12-0	
పుట్టూరు యెనగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8-12-0	
బహుమతాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 7-12-0	
యోగయెనగ నెం 20	రు 11-4-0	
బహు నెం 20		
,, ,, 40 ఏ లెటరు అయినను	రు 18-11-0	
కోకాత నెం 12 1/2	రు 9-0-0	
వచ్చాన నెం 24 1/2	రు 11-8-0	
14 1/2 క్విల్ గాడ్	రు 8-12-0	
నెం 20 చెన్ని సింహం	రు 11-4-0	
నెం 22 ,,	రు 11-8-0	
నెం 12 1/2 చెన్ని పిక్కను	రు 9-0-0	
నెం 14 1/2 ,,	రు 9-4-0	

కృ సు ము

యామందు గనెరియా అను నెక్ గోగమును 24 గంటలలో నివారింపి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రవాహమును మూత్రము విడుదలపప్పుడు గలగు మురుగునీరు, మొదలగు బాధలను, వెంటనే నివీరివేయును. శ్రీమంతులగు యేవిధమునకును మువ్వార్ధం లయినను ఆస్పత్రియగుగా కుదుర్చును.

ఆనందకుటీరము, బోస్టు బాక్సు. 246 మదరాసు.

దేశీయ ప్రతిపత్తి పన్ను

సర్ చార్లసు ఇన్నిసుగారికి మిల్లు అధికారుల ప్రత్యుత్తరము

భారత కానసభలో గత సెప్టెంబరుమాసమున దేశీయ ప్రతిపత్తిపన్నుపై చర్చను తొలగింపవలెనను తీర్మాన మంగీకరించబడినది. ఆచరణమునకును కొందరు అంగప్రభుత్వోద్యోగులు పన్నుంచవలెనని సమర్థించు వాదించిరి. వారి వాదమునకు ప్రత్యుత్తరముగా కొన్ని వ్యాసములను మిల్లుఅధికారుల సంఘము వారు ప్రకటించుచున్నారు. ఇందు యాదినంది ప్రభుత్వమునకు.

గత మార్చి సెప్టెంబరు మాసములలో భారతకానసభ యందు జరిగిన చర్చలవలన దేశీయ ప్రతిపత్తి పన్ను తీసివేయబడునని ఎంత ప్రభుత్వములతో తెలియుచున్నది. కానసభలో ఐదుగురు మాత్రము; టెల్లూ, డా॥ హైదర్, కర్నూలు (కాఫర్), సర్ బేసిలు టాకలు; సర్ చార్లసు ఇన్నిసుగారు పన్ను నిలిపియుంచవలెనని వాదించిరి. పర్యాయములలో మువ్వలు ప్రభుత్వోద్యోగులు. టెల్లూగారు చేతిమగముల పరిశ్రమలపై వాదించిరి. వారి వాదము నేరొక వ్యాసమునందు వివరింపబడును. ఈ వ్యాసమునందు సర్ చార్లసు ఇన్నిసుగారు వాదమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుండుటచే రిక్లిననుగ్గున జూపిన వాదములన్నియు యాతని వాదమునందు గలవు గావున వేరుగా వారిని విమర్శించవలసినది లేదు.

ప్రతిపత్తి పన్ను తీసివేయవలెనను వాదమున బాగుగ ఖండించి అతిష్టముగా సర్ చార్లసు ఇన్నిసుగారు బోధపరచిరి కొందరు కొనుచున్నారు. పన్నుంచవలెనను వారు ఇన్నిసుగారు చెప్పిన కారణములకున్న ప్రతిఘటన యొక్కయు గుహేతువులను జూపబడుచుండెనచో నిజముగా పన్నుదీర్చవలెనను వాదము స్థిరపడినది మాటయే. ఏమన వారి వాదమును జాగ్రత్తగా పరిశీలించినచో అందరి అభ్యర్థములన్నియు బహుశఃపడగలవు.

సంరక్షణము

ముఖ్యవిషయమును వదులుపరచుటకై సర్ చార్లసు ఇన్నిసుగారు ప్రతిపత్తి పన్ను గావలసిన సంరక్షణ హక్కులను గూర్చి జెప్పియుండిరి. మిల్లు అధికారుల పరిశ్రమకు అన్యాయమున పోటీ జూపను మున్నగు విదేశీయులనుండి వచ్చినపుడు సంరక్షణగోరి గాని పరిశ్రమ వంతయు నెల్లకాలము సంరక్షణపద్ధతికించి నుంచవలెనను విషయము బొంబాయిమిల్లు అధికారుల సంఘమువారు ప్రభుత్వమునాంకి చెప్పిన వీనిపత్రములందు, ఫిబ్రవరి 2వ తేదీన వారియొద్దనున్న సాక్ష్యమునందు, యితర ప్రకటనలందు వ్యక్తంబుచేసిరి.

ప్రతిపత్తి పన్నుపన్నును మిల్లుపరిశ్రమ సంకల్పపైకరముగ అభివృద్ధిగాంచినచో చెల్లువులకు ఇన్నిసుగారు మిల్లుల సంఖ్య హెచ్చించినందు, యెక్కువ పన్ను చెల్లుబడి చెల్లుబడినదనియు నూచించిరి.

ఈదేశములో అత్యధికముగనున్న ముడిపన్నుల బట్టియు జనసంఖ్యను బట్టియు జూచి యిచ్చుటపరిశ్రమను ఇంగ్లండు జూపాను, చీనా, అమెరికాదేశములందలి పరిశ్రమలతో పోల్చిచూచెడి క్రమ ఇన్నిసుగారి వుండినచో భారతదేశపరిశ్రమ అభివృద్ధికరముగ ఉపయోగపడెడుగలను. మిల్లులు రాధారముగ వాచాప్రతి సమయములందు ప్రారంభించబడును. కష్టసమయములందు స్థితిగాంచినచో అనేకమిల్లులు దిశలాదీసి అధికారులు మారుచుండుట తలపించుచున్నట్లు ఇన్నిసుగారికి తెలియగలదు. దానికంటకు సర్ విల్లెస్ బాకర్లెగారు చెప్పినట్లుగా పన్నుల భారము, ముఖ్యము దేశీయపరిశ్రమలపన్ను ముఖ్యకారణములు.

దిగుమతిపన్నులను పరిశ్రమ కట్టే లాభములేదు. బట్టలపై దిగుమతిపన్ను నూటికి 12వో॥ నూలుపై దిగుమతిపన్ను రెండుపన్నులందులను భారతదేశ మిల్లుపరిశ్రమకు తగినంత సంరక్షణయొసంగబడెనని ఇన్నిసుగారు తేలికపన్ను చెప్పియున్నారు. ఈవాదమును బలపరుచుకొనుటకై సంఖ్యలను చెల్లువును దిగుమతిపన్ను విధించక పూర్వము తెల్లకలచెల్లెను. జోషభాయిప్రభుగారు సభాపత్యములను ఎట్టి అసంవృత్త సంఖ్యలపై నాధారముజేసి చెప్పవలెననుచునో చెప్పబడియొక నిదర్శనము.

బట్టలపై దిగుమతిపన్ను అంగీకృతములగు ఇండియన్ ప్రభుత్వము పోటీలేదని ఇన్నిసుగారు కేటప్పుకొనిరి. కాని పరిశ్రమలపై పన్ను 8 1/2% మిల్లు అధికారులు చెల్లించవలసి యుండుటచే దిగుమతిపన్ను 11 0/0గా పెరిగిన 7 1/2 0/0 భారతమిల్లు పరిశ్రమ రక్షణగానున్నదని నాదించిరి. ఇండియాలోకి దిగుమతియగు బట్టల సంఖ్యల తయారగుబట్టలకు పోటీలేదని ఇన్నిసుగారు కేట

గీకరించిన విషయములుండ, పరిశ్రమకు దిగుమతిపన్ను ఎక్కువ అట్లనే సంరక్షణసౌకర్యము జూగవలయు యొక నేక విషయములు విచారించవలసి యున్నదనియు ఇన్నిసుగారు గుర్తింపలేరి. ఎక్కువపన్ను విధించినపుడు మిల్లులయందు యంత్రములకు మున్నగువాటిపై నుండుపన్ను తొలగించిరి. కాని దిగుమతిపన్ను వచ్చినది 1921 సం॥ మరల నాసౌకర్యము తీసివేయబడెను. ఈవిధముగ సంరక్షణయనబడు నదంతయు యేది.

రాజకీయ కారణములు లేవు

ప్రతిపత్తి పన్ను తొలగించమని మిల్లుఅధికారులు కాజీయాల్ బియామును బట్టి చెప్పుచున్నారనియు, ఆధిక కారణములు జూపలేదుగా జూపబారనియు ఇన్నిసుగారు పన్నునించిరి. ఒక తార్కికుడు యెదురువాదమునకు ప్రత్యుత్తర మీయబాలనపుడు ప్రత్యర్థుల వాదములముగ లేదని చెప్పి తప్పించుకొనును. అట్లే వ్యాపారసభ్యుడివృత్తు జేసెను. జరిగిన సం॥ కులే యిందుకు నిదర్శనములు. 1924 ఫిబ్రవరిలో మిల్లుఅధికారుల సంఘమువారు కేవలము ఆధిక హేతువులను జూపుచు ఎక్కువపన్ను తొలగింపవలెనని గొంతు ఇండియా దొరతనమువారికి విన్నవించుకొనిరి. ఈవిన్నపమునుగూర్చి తక్షణపత్రమును కేంద్రాని దానిని పరిచుటకు నాల్గోజులు పట్టెనని ఇన్నిసుగారు చెప్పిరి. అప్పుడు నూచించిన యాదినంది, ఆధిక కారణములనుగూర్చి సర్ చార్లసుగారు తక్షణపత్రమును బద్ధిపూర్వముగ ముగించబడినది.

(1) ఆదాయముగూరకే ఎక్కువపన్ను విధించినచో, నార, పట్టు, ఉన్ని, తోలు మున్నగు పరిశ్రమలలో తయారగు వస్తువులన్నిటిని విదవి ఒక్క ప్రతిబట్టలపైనే పన్ను విధించుట వ్యాధ్యముగాదు.

(2) ఎక్కువ పన్ను తోబాటు తయారుజేయు ఖగ్గులు 8 1/2% కంటిజూచినచో పరిశ్రమలకు తగని భారముపడును.

(3) మిల్లుల యితర విధముగా జెల్లింపవలసిన పన్నుల తల్లిధి; ముగనున్నది. బొంబాయిమిల్లులు మనసలనుపన్ను అధికముగా చెల్లింపవలెను.

(4) ఋణములిచ్చుటయు, ండీ తమకైబట్ట విధించుటయు మున్నగు ప్రభుత్వసహాయము మూలమున జూపాను వారు దేశీయవస్తువులకున్న తక్కువధరలకు విక్రయించగలుగుచున్నారు. ఎక్కువపన్ను యావిధముగ జూపానువారి పోటీ నధికముజేయుచున్నది.

పైనచెప్పిన నాల్గు ఆధిక యిచ్చుచుండు విషయమున వ్యాపారాధికారులు యిచ్చుకై నను ఉపన్యాసమునందు నూచింపక, జూపానువారి దిగుమతి లభికములను గమనించుచున్నాననిమాత్రము చెప్పెను. కేవలము గమనించుచుండిన జాలదనియు, దేశీయ ప్రతిపత్తి పన్ను అణగిపోవడం నుంచవలెనను లాభకరముగ కార్యమునకు గడంగవలెననియు మిల్లు అధికారులు చెల్లుచున్నారు.

ఇన్నిసుగారు చెప్పిన ఆధిక హేతువులు

ఎక్కువపన్ను స్థిరముగనుండుటకు ఇన్నిసుగారు నూచించిన ఆధిక హేతువులను గూర్చి విచారించెను.

దిగుమతి వస్తువుల ధరను బట్టియే దేశీయవస్తువుల ధరయు, దునియు, కావున ఎక్కువపన్ను తొలగించి దిగుమతిపన్ను తగ్గించవలెననుచో దేశీయవస్తువుల ధర యధాప్రకారము ముందునియు, ఇన్నిసుగారినిరి. అనగా ప్రజలు పన్ను చెల్లించుచునే యుండుననియు ఆదబ్బు మిల్లుఅధికారుల జేబులో పడుననియు వారిభావము. కాని యీవాదమును మూలవ్యాధులు నుగువు ఖండించిరి. దిగుమతిపన్ను ధరలకు, దేశీయవస్తువుల ధరల కెంతమాత్రము సంబంధములేదని చెల్లడిజేయు ప్రభుత్వమువారి సంఖ్యలనే ఉపహరించి చెప్పిరి.

సర్ చార్లసుగారు వాదించుచుండు యెవరో కారణముగా రాసిన గ్రంథముపై నాధారపడి యున్నదిగాని ప్రభుత్వ తక్కువబట్టిగాదు. 1912-13 సం॥ నుండి 11 ఏండ్లలోగలసామాన్యధరలను బట్టిచూడ విదేశీయులనుండి దిగుమతియగు బట్టలధరలకు, దేశీయపరిశ్రమలందు తయారగు వస్తువులధరల పట్టిధరలకు సంబంధములేదని చెల్లియగలదు. ఆకాలములో విదేశీ వస్తువులగజము ఒక్కంటికి సగమున ధరలు 7 1/2 పైసలనుండి 8 1/2 మారుమండినవి. మిల్లుబట్టధరలు మారుటకు భారతదేశ ప్రతిభరను, గిరాకీనిబట్టియు, న్యూనాయదారుల కొనగల సామర్థ్యమునుబట్టియు మారుచుండును. అంతేగాని విదేశీయులనుండి దిగుమతియగు బట్టలధరనుబట్టిగాదు.

బట్టలను కొనువారికి లాభము

ఎక్కువపన్ను తీసివేయుటలను కొనువారికి లాభముండదని సామాన్యముగా చెల్లువు వాదమునే నూచించిరి.

కలకత్తాలో వర్తకులు అప్పుడే కాను కొనుగత్త జూపారా తేరములందుపన్ను తొలగింపబడునప్పుడు మదరాసుయొక్కగారు మన్నారలు కాని యిప్పటి కప్పుడే జనవరివరకు గుత్తలు జరిగిపోయియుండుటచే యిచ్చుదిలేదని సర్ ఫజులు భాయిగారు వ్రాయుచున్నారు. “వస్తువులు దూర స్థలములలో అందజేయు వరతులతో విక్రయింపబడుచుండుటచే “పన్నుల వాఫసు జేయు” వరతుండన పునరుత్పన్ను. ఎట్లయినను పన్నులు మారినను తొలగింపబడినను, యిదివరకే గుత్తలు నిర్ణయింపబడినప్పుడుగూడ లాభముకొనువారికేయుండును.” అనిగూడ వ్రాసిరి. దీనిబట్టి సర్ చార్లసుగారి వాక్యము లెంతవరకుదగినవో తెలియగలదు.

ఇన్నిసుగారు, ఇండియన్ టారిఫ్ చట్టము (1894)లోని 10 వ సెక్షన్ను యెట్లు గుర్తింపబడుచుండునో తెలియకున్నది. ప్రస్తుతము నికరమొదలైన గుత్త (ఇజారా) ల విషయమందుగూడ పన్ను తొలగింపబడినచో మిల్లు అధికారులు అందుకు సరిమానముగ మొత్తమును గుత్తదారుల కిచ్చివేయవలెనని ఆసెక్షను విధించుచున్నది. దీనిప్రకారము బట్టలధర తగ్గిపోవును. నూతన గుత్తలు జరిగినప్పుడు ధరలకే జరుగును.

మిల్లులు ప్రస్తుతము నష్టముతో పనిజేయుచున్నవను విషయమందరకు తెలియును. బట్టలు తయారు జేయుటకు మొత్తమే ధరల వలన నచ్చుటకష్టముగానున్నపుడు, యీవస్తువు విధించినచో తానికొనువారే ధరించుకొనుచుండు అసందర్భముగ నుండును. పన్ను చెల్లించినందు సంవత్సరమునకు స్త్రోటి రూప్యములు మిల్లు అధికారులకు చేరు ననుట అంతకన్న అసంభవముగ నుండును.

పన్నుపన్ను ఇండియాలోని వ్యవసాయదారులు తాను కొనుబట్ట తయారగుఖగ్గును దానిపై నున్నపన్నుకు పరిణామనట్టి ధరనీయకుండయున్నారు. అట్టియెట పన్ను లేనప్పుడు బట్ట నికరపువిలువ గాక పైగా 2 1/2% అదనము చెల్లింతురని దలపజాలము. వారివట్లు చెల్లించమని మిల్లుఅధికారులు నిర్బంధింపజాలరు. భారతదేశములో బట్టల వాడుకొనువారిని, దేశీయ ప్రతిపత్తి పన్ను రెంటికి సహాయకరముగ నుండుటకే పన్ను తొలగింపమని కోరుచున్నారు. అట్లు గాకున్నచో ప్రజానాయకులగు గోఖలే, సర్ ఫిరోజు మహేతా, సర్ భూపేంద్రనాథ జానువంటివారిసహాయ ముండకపోవును.

మొన్నటి భారతకానసభలో పండిత మదనమోహన మాలవ్యా కోరు మున్నగువారలు ఎక్కువపన్ను తొలగింపవలెనని మంచికారణముల నూచించిరి. ఆందు మాలవ్యాగారిట్లనిరి:-

“ఈసభలో నీవిషయమున మాట్లాడినవారందరు ఒక్క ప్రశ్నను ముఖ్యముగా విచారించవలసి యున్నది. ఈతీర్మానములో నూచింపబడిన ప్రతిపత్తి పన్ను తొలగించుట ప్రజలకు లాభమాకాదా? నేనాయొక్క విషయమునే పాటించెదను. ప్రతిపత్తి పన్ను తీసివేయుమని కోరుట ప్రజాశ్రేయము నారసికాదని ఎవ్వరైన దూషింపరచినచో, నాన్నే పీఠులగు మిల్లుఅధికారు లేమనుచున్నను సర్ నేను ప్రతిపాదముగనే యుండును ”

రెండు ఆటలు మాత్రమే

శ్రీ సీతారామాంజనేయనాటకసమాజం (విలూరు)

రామ దాసు

శనివారం (7-2-25) రాత్రి 9-30 గం॥ మొదలు.

శ్రీ బాలభారతీ నాటకసమాజం (మైలవరం)

ప్రహ్లాద

ఆదివారం (8-2-25) సాయంత్రం 5-30 గం॥ మొ॥

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

ప్రదర్శించబడును.

మ-రా-శ్రీ టి. రాఘవాచార్యగారు బి.వ., బి.వల్.

(బల్లారి) రామదాసు, పారిశ్రామిక్యవ పాత్రలను ధరింతురు.

మ-రా-శ్రీ పర్వతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు

(అల్లూరు) కవీయపాత్రను ధరింతురు.

చేట్లవివరం:- రు 4, 3, 2, 1, 0-8-0.

టిక్కెట్లు ముందుగా కొనగోరువారు

మ-రా-శ్రీ కావలి శరీరరరావుగారు,

క్రొత్తపేట, బెజవాడ అని వ్రాయవలెను.

మొదటి మాడుతరగతులు మాత్రమే

శ్రీ ఫిబ్రవరినండి రిజర్వు చేయుచుకొనవచ్చును.

జి. లక్ష్మణరావు బి. ఏ.

యర్న గూడెం తాలూకా ప్రజాసభ

ఆంధ్ర! ఈ సభ ఇదివరలో తమ ప్రతికూల ప్రయత్నం పరిమితం 27-1-25 సం॥ కేడీ మధ్యస్థాన శ్రీయ్యత మాగంటి శివయ్య ఎమ్. ఎల్. సి. గారి యజమాన్యమున తాడి మల్ల గో సమావేశమయినది. వివిధ గ్రామములనుండి రయితులు, వ్యక్తులు మున్నగు గ్రామప్రముఖులు గుమారు 300 మంది ప్రతినిధులుగా సభ నలంకరించిరి. దేవాదాయముల చట్టము, గ్రామసౌకర్యముల మున్నగువానికి సంబంధించిన తీర్మానముల చర్చలలో జానపదులు తమంతటముందునువచ్చి పాల్గొనుట సభకుగలగల నిర్ణయమైనది.

సభ్యుల హృదయపూర్వకాగీకారముతో పీఠము నధిష్టించి ఆధ్యక్షులు దేశమునకు పరాధీనతలన గల్గినదొడగెను గూర్చియు, దాస్యవిముక్తి పత్రాలనుండియే రావలెననియు, సహకార సంఘము, కర్షకు, అన్యోన్యము, జాతుల యొకమత్యమును గూర్చి ఉదాహరణదహితముగ సమర్థతతో సుపన్యసించి యెలూరునుండి యెర్నగూడెం తాలూకాబోర్డును విడదీయుట వలన నాలూకాకు గలగలవల వ్యయము అంకెలతో విశదీకరించిరి. వారి పూర్ణోపన్యాస విదివరకే తమప్రతికూల పంపబడినది. సభాంతమున శ్రీయ్యత మాగంటి బాపినిడుగారు. తమ ఆమెరికాకేళపు అనుభవములను, అచ్చటి రయితుల సంఘమును, రయితులకు ఆవశ్యకమైన ఒక చట్టమును (ట్రోక్విప్టి, ఆమెరికా పెనేలులోని వర్తక సభ్యులు తమకు సంబంధించిన చట్టమును ముందుకు తెచ్చుట కుద్యమింప, రయితులందరు యొకభాటిగా నాందోళన జరిపి యెల్లు తమవ్యవహారమే ముందు పరిష్కారమునకువచ్చునట్లు జయమును పొందినదియు, అచ్చటి రయితుల పద్ధతులు, ఆర్థికశీతినిగూర్చియు తెలిపి, "రహితు లోకమునకు సేవచేయుటకు, మాకవకాశమిండు. ముందుగా మమ్ముల పరిక్ష మొదలుపెట్టుడు. కొంత గడువునిచ్చిగూడుడు" అని సోత్సాహముగ సభికుల ప్రార్థించి, గ్రామపునఃస్థాపక మొచ్చరించిరి. రయితుల సేవగాను తామును హ-రా-శ్రీ మొదలై రామచంద్రరావు పంతులుగారును స్థాపించును" పెట్టిమెంటు ప్రతికూల సహాయమునొసగ కోరిరి సభలో సేకగ్రీవముగా నంగీకృతములైన తీర్మానముల నిట పొందుపరచుచున్నాడ.

1. ఈతాలూకాలోని కెల్ల విలువల భూములు గల ప్రాంతములనుచేతను, ముఖ్యస్థానమును నిడవకలనకును అనేక పంతులకును రహదారి అగుటచేతను, నిడవకల, ముందు జిల్లాకు, ముఖ్యస్థానము కానున్నది గనుకను, ఇప్పుడు పుంతరూప కముగానున్న మార్గము బహుకష్ట తరమైన పనులచేతను; నిడవకలనుండి తిమ్మరాజుపాలెం, నూరాపురం కాటగోటిశ్వరం, తాడిమర్ల, కోరుమాడి, త్యాజంపూడి, మీదుగా యెర్నగూడెం బ్రంకుగోడ్డులో కలియునట్లు కోడ్డును త్వరలో నిర్మించుటగాను, యెలూరు డివిజన్లో బోర్డు, కృష్ణాజిల్లా బోర్డుల వారి నీసభవారు కోరుచున్నారు.

2. గత సంవత్సరం మదరాసు కాపససభవారిచే నంగీకృతమైన దేవాదాయముల చట్టమునకు తమ పూర్వప్రతికూలత్వమును యెల్లు పదమూడుముల హిందూమతసభ్యులను విడిదీయవలయు, దానికి శ్రీరాజప్రతినిధిగారు ప్రజాభిప్రాయమును త్రోసిపుచ్చి తమ అంగీకారము నిచ్చుట, కేవల నిరంకుశత్వమేగాక, ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు మత విషయములో నిచ్చినవాగ్దానమును భగ్నపరచు చున్నదనియు ఈసభ వారు తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును ప్రకటించుచున్నారు.

3. కేసెట్టిమెంటు పండ్లకాయలలో ఈతాలూకా రయితులపేరిట గూర్చి పెట్టిమెంటువారికి తెలుపుటగాను ఈక్రింది వారి నొక సంఘముగా నుండుటకు ఈసభవారు కోరడమైనది. 1 గారపాటి వెంకన్నగారు 2 దోనేపూడి లక్ష్మయ్యగారు 3 తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు. 4 తాడిమర్ల సురాజుగారు 5 నట్టి వెంకన్నగారు 6 తల్లాప్రగడ నరసింహారావుగారు అధ్యక్షులు 7 అచంట కృష్ణమూర్తిగారు 8 గేదా నూర్యనారాయణగారు 9 తాతిరాజు వేదాదివెంకట లక్ష్మీనరసింహారావుగారు 10 తల్లాప్రగడ సుందేశ్వరశర్మగారు కార్యదర్శి అవసరమును బట్టి ఇంకను సభ్యుల చేర్చుకొనుట కంగీకరించబడింది.

4. స్వదేశీవస్త్రప్రసారము దేశాభివృద్ధి కపకమని ఈ సభవారు నమ్ముచు, రయితులు మున్నగువారు ప్రతినిధి విధిగా పైరుచేసి, నూలుపడికించవలె ననియు, ఎల్లరున కడ్డక వస్త్రములను ధరించవలెననియు కోరుచున్నారు.

5. యర్నగూడెం తాలూకాలో లోపల కేందరినూ ప్లుల సేవందునను, కొత్తాయలలోనున్న మోనూలు, యెలూకాకు, ఒక కడనుపుండుక చేతను. మాధవరల ఈతాలూకాలో పెద్దగ్రామ మగుటచేతను, ఆక్రడ ఇదివరకే ప్రయివేటు గూజమాన్యము కిందవున్న లోపల పెకండరినూలు, రిగిన విద్యార్థులలో ఉండి యున్నందునను, సమస్యలు తాలూకా బోర్డువారికి ఇచ్చుటకు కమిటీవారు అంగీకరించినందున ఇప్పుడు డిప్యూటీబోర్డువారు కాంక్షను ఇచ్చిన ఒక లోపల కేందరినూలు మాధవరంలో స్థాపించుటకు డిప్యూటీబోర్డు నీసభవారు కోరుచున్నారు.

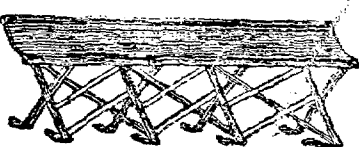
తిమ్మరాజుపాలెంనుండి, మాధవరంమీదుగా తాడిపల్లి గూడెం రోడ్డులోకలయనట్లు, రోడ్డు నిర్మించుటకు, జిల్లా తాలూకాబోర్డులు వారిని కోరుచును; తాడిమర్లలో (బాంచి పొస్టు ఆఫీసు పెట్టుటకును, తాడిమర్లలో ఒకయిల్లు శ్రవ్యం చుటకును, పంచములకై శ్రవ్యుడిన నూతిలో వేచికాలమును నీచుండునట్లు ఏర్పాటు చేయుటకును, అచ్చటనే ఒకబోర్డు యెలమెంటరీ స్కూలు స్థాపనచేయుటకును, బోర్డు, పోస్టులువారిని కోరుచును; కేరీ శేషులయినట్టియు, రయితుల పక్షాభిమాని యయినట్టియు, శ్రీకాల్లూరి నరసింహంగారి కుటుంబమునకు సభవారి సానుభూతిని తెల్పుచును తీర్మానము లంగీకృతములయినవి. సాయంకాలము 6 గంటలకు సభ ముగిసినది. సభావసానమున శ్రీబాపినిడుగారి కోరికపైన తాడిమర్లలో రామలింగేశ్వరస్వామిపేరిట గ్రంథాలయము స్థాపన కాబడిరని తెల్పుటకు సంతసముగా. మున్నది ఒక విశేషం.

అయ్యల్యేదకాశ్రీ, అష్టావధాని
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి

కామామృతము

ఒక మేమాత్ర! 1 గంట కేగుణము!!
ఈ యావధము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మాత్రం దీనికొనిన ఎంతబలమైన మై నను వెంటనే సంసారముఖము నీచుగలదు. రి దినములు పుచ్చుకొనిన మాత్రములోగలిసి గాని మాత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పొయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుండును, సరముల బలము తగిన వారు ఈ మాత్రలనే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి కే కేనంతులు కాలగరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావధము, మియు తరగలు రహస్యముగా నుంపబడును. **20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0**
అమృతాశ్రమము, నెం 1. ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

స్వదేశికాంతు ఫర్నిచరు

(1) కాంతు ఈజి
చేర్ 1 వ రకం
రూ. 8.
2 వ రకం రూ. 7.

(2) మడత కాంతుకాలు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

(3) ఎక్కు కాన్వాసుచేర్ రూ. 4,

(4) కాంతుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8-8-0, 2 వ రకం రూ. 8.

కాటలూస, యితర వివిధములకు వ్రాసిన సంపదము.

వి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు
నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

ఇ స నా వే లి మ లే రి యా జ్వ ర ము ను

అమోఘముగా కుదుర్చును

మలేరియా జ్వరము నమ్మకాలము ప్రాంతమైనది. అన్ని కేసుకు రుబ్బరు లోటులో ముఖ్యము ఉపయోగించవలసిన మలేరియా నివారణిని జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. ప్రతిగృహమునందును ఇది ముఖ్యముగా నుండును. అన్ని స్వల్పకాలములో కుదుర్చుట సమ్యక్మైన మేషము. మహానందుడు ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరగడ్డను కరిగించును. 15 దినములలో పూర్తిగా వ్యాధిని కుదుర్చును. వ్యాధిని రావీయక ఆటంకపడయటకు రాత్రిపూట ఒకమాత్రం, ఉదయము ఒక మాత్రం చొప్పున, పుచ్చుకొనించాలను. మలేరియాజ్వరము రానేరదు.

పసిడిద్రలకు ద్రవముగానున్న ఇంసాఫెలిని వాడుడు
ఇండియా, బర్మా, అందుసిలోనుకు సోల్పబడుట,
Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

గోదావరి డెల్టాలో

వంతులవారిని కాలుగలు మూయుట
గోదావరి డెల్టాలో ప్రభువంతులకాలమున రయితులు ప్రభువంతుల సాగుబడి చేసికొన వీలులేకుండ రెండవవంతులకు అనువైన చాలభూములకు ప్రభువంతులకాలములో ముంపుగలుగుచున్నందున ఫీబ్రవరినుండి మే నెలవరకు డెల్టాలోని పెద్దకాలు వల వంతులవారిని మూసీకేయనలెనని ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు చేసిన సలహాను అంగీకరింపబడనట్లును అందువల్ల గోదావరిపశ్చిమ డెల్టాలో రెండవవంతు భూఖంభము నిర్ణయించుటకు గవర్న మెంటు ఆలోచనచేయుచున్నట్లు చెప్పబడుచున్నది. క్రిందటిసంవత్సరములో కాకినాడలో తూర్పుడివిజ్ఞా ఎక్స్క్యూటివుఇంజనీరు చేసిన రయితుల సభలో తూర్పుపశ్చిమ డెల్టా లగితిగతులు కొంచెముగ భేదియించుటచేత పెద్దకాలువలకును పెద్ద మురుగుకాలువలకును బాగా రిపేరుచేయుటకు వీలగునట్లు తూర్పు డెల్టాలో వంతులవారిని కాలములు మూసీకేయనను శేమోతి ఇంజనీరును ఆగోచింపనని తీర్మానించయింది. ఇంకను ఆయన దర్శాప్రకారాచే ఫలితము తేలలేదు.
(స్వీయవిలేఖరి)

వె లి గు ట న్ సి నీ మా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు
2-2-25 సోమవారమునుండి 6-2-25 శుక్రవారమువరకు
యూనివర్సల్ సీనియలు
ది "ఫోర్టు సిటీ"
4 వ భాగము ప్రదర్శింపబడును
న్యూసు, కామికోహడ చూపబడును.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి
గుజువు వందెములు
1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1925 సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.
ఎలక్ట్రిక్ టోటాలిజేటరు, బుక్కు-మేకర్లు
ప్రవేశకట్టు వసు:-
మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5. స్త్రీలు రూ. 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.
వీచ్, సార్లు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటింబియుండు చూ చుదనోటనులను చూడకోరెదము.

ఇ స నా వే లి మ లే రి యా జ్వ ర ము ను

అమోఘముగా కుదుర్చును

మలేరియా జ్వరము నమ్మకాలము ప్రాంతమైనది. అన్ని కేసుకు రుబ్బరు లోటులో ముఖ్యము ఉపయోగించవలసిన మలేరియా నివారణిని జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. ప్రతిగృహమునందును ఇది ముఖ్యముగా నుండును. అన్ని స్వల్పకాలములో కుదుర్చుట సమ్యక్మైన మేషము. మహానందుడు ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరగడ్డను కరిగించును. 15 దినములలో పూర్తిగా వ్యాధిని కుదుర్చును. వ్యాధిని రావీయక ఆటంకపడయటకు రాత్రిపూట ఒకమాత్రం, ఉదయము ఒక మాత్రం చొప్పున, పుచ్చుకొనించాలను. మలేరియాజ్వరము రానేరదు.

పసిడిద్రలకు ద్రవముగానున్న ఇంసాఫెలిని వాడుడు
ఇండియా, బర్మా, అందుసిలోనుకు సోల్పబడుట,
Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Adhyanapatrika Power Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street, MADRAS.